

**ZAKON
O MOTORNIM VOZILIH (ZMV-1)**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o motornih vozilih je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 106 dne 27. 12. 2010. Veljati je začel 1. aprila 2011, uporabljati pa se je začel 1. julija 2011. Zakon o motornih vozilih je uredil pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, za njihovo registracijo in njihovo udeležbo v cestnem prometu oziroma opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del (traktorji) ter za vodenje zbirk podatkov o vozilih. Povezano z motornimi vozili je uredil tudi pogoje za dajanje delov teh vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg. Če z Zakonom o motornih vozilih ni določeno drugače, ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi, urejajo vse tehnične zahteve za vozila v cestnem prometu. Urejajo tudi vse postopke ugotavljanja skladnosti vozil in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki na podlagi pooblastil sodelujejo v teh postopkih.

Zakon o motornih vozilih je bil leta 2015 dopolnjen z določbami glede imenovanja nacionalne kontaktne točke v Republiki Sloveniji za čezmejno izmenjavo informacij o prometnih prekrških (delni prenos določb Direktive (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9), glede ureditve dostopanja do zbirk podatkov in ureditev delovanja nacionalne kontaktne točke za namen čezmejne izmenjave informacij med nacionalnimi kontaktnimi točkami v državah članicah Evropske unije ter način in vsebino poročanja Evropski komisiji, glede ločevanja kršitev, da je možno posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov skladno s 5. točko Priloge IV Uredbe 1071/2009/ES ter glede dostopa do podatkov o vozilih vsem nacionalnim kontaktnim točkam v Evropski uniji.

Zakon o motornih vozilih je bil leta 2016 dopolnjen z določbami glede izjem pri pogoju dokazovanja izvora vozila, med katere je dodal tudi mopede, z določbami glede rokov za opravljanje prvih tehničnih pregledov vozil za vozila, ki še niso bila registrirana, njihova starost pa je večja od roka, ko bi enako registrirano vozilo moralo opraviti prvi tehnični pregled vozila, in z obvezo, da morajo biti po 1. maju 2017 registrirani tudi mopedi, pri katerih trajna nazivna moč pogonskega motorja ne presega 4 kW in konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h.

Zakon o motornih vozilih je po obsegu in vsebini predstavljal korenit poseg v pravno ureditev področja motornih vozil v naši državi, saj je združil področje vozil na enem ministrstvu. Uporabniki Zakona o motornih vozilih so pri izvajanju zaznali nekatere pomanjkljivosti posameznih določb zakona, pojavile pa so se tudi dileme in različna tolmačenja nekaterih členov zakona. V ta namen je predlagano novo besedilo Zakona o motornih vozilih, kar je podrobneje opisano v točki 2.3 tega gradiva.

Glavni razlogi za pripravo predloga novega Zakona o motornih vozilih so:

- delna implementacija določb Direktive 2014/45/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES, (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 51–128)
- delna implementacija določb Direktive 2014/46/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 129–133),
- delna implementacija določb Direktive 2014/47/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 134–218),
- vsebinske spremembe Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10 in 23/15) zaradi zahtev po dopolnitvah in odpravi pomanjkljivosti, področje dvo- in trikolesnih vozil ter kmetijskih in gozdarskih vozil sta začeli urejati uredbi EU, prišlo pa je tudi do novih dejstev, zato je potrebno popraviti več kot eno tretjino členov obstoječega zakona in to pomeni pripravo novega zakona.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Pri pripravi predloga Zakona o motornih vozilih so pripravljavci sledili predvsem naslednjim ciljem:

- implementacija nekaterih določb novih direktiv s področja vozil (2014/45/EU o rednih tehničnih pregledih vozil, 2014/46/EU o dokumentih za registracijo vozil, 2014/47/EU o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil),
- urediti ločevanje kršitev, da bo možno posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov skladno s 5. točko Priloge IV Uredbe 1071/2009/ES,
- urediti dostop do podatkov o vozilih vsem nacionalnim kontaktnim točkam v Evropski uniji,
- urediti nadzor, pooblastila in pristojnosti vojaške policije nad vojaškimi vozili v cestnem prometu,
- zagotoviti jasnejši zapis posameznih določb zakona,
- dopolniti določbe za postopke, ki še niso bili urejeni,
- poenostaviti postopke v zvezi z vozili.

2.2 Načela

Načela predlaganih sprememb Zakona o motornih vozilih se ne razlikujejo od načel, danih ob sprejetju prvotnega Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10). Predlog zakona temelji na osnovnem organizacijskem načelu, da je koncentracija pristojnosti na področju vozil v okviru enega resornega ministrstva nujna za uspešno ureditev sistema na področju vozil.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Predstavitev predlaganih rešitev:

Zakon celovito ureja pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, za njihovo registracijo in njihovo udeležbo v cestnem prometu oziroma opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del (traktorji) ter za vodenje zbirk podatkov o vozilih. Povezano z motornimi vozili ureja tudi pogoje za dajanje delov teh vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg. Če z zakonom ni določeno drugače, ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi, urejajo vse tehnične zahteve za vozila v cestnem prometu. Urejajo tudi vse postopke ugotavljanja skladnosti vozil in pogoje, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki na podlagi pooblastil sodelujejo v teh postopkih.

Zakon upošteva centraliziranost pristojnosti za sistemsko urejanje vprašanj, povezanih z vozili na Ministrstvu za infrastrukturo. Pristojnosti za operativno izvajanje nalog so dodeljene na Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa, pristojnosti inšpekcijskega nadzora pa na Inšpektoratu Republike Slovenije za infrastrukturo. Zakon daje pristojnosti glede inšpekcijskega nadzora tudi nekaterim drugim inšpektoratom. Za izvajanje določenih nalog po tem zakonu so določeni prekrškovni organi.

Shema organizacij, ki po državnem pooblastilu opravljajo strokovno-tehnična opravila, je poenotena in pregledna. Obstajata se dve vrsti pooblaščenih organizacij:

- tehnične službe in
- strokovne organizacije.

Naloge tehnične službe oziroma strokovne organizacije smejo opravljati pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki pridobijo ustrezno pooblastilo Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa. Pooblastila tehničnim službam in strokovnim organizacijam se podeli za nedoločen čas. Pooblaščenec mora predpisane pogoje izpolnjevati trajno.

Pooblastilo tehnični službi se podeli za naslednje naloge:

- strokovne naloge v postopku homologacije vozila;
- strokovne naloge v postopku homologacije sistema, sestavnega dela, samostojne tehnične enote in zaščitne naprave;

- strokovne naloge v postopku odobritve neoriginalnih in nehomologiranih delov in opreme vozil;
- strokovne naloge v postopku posamične odobritve vozila po splošnih zahtevah;
- strokovne naloge v postopku posamične odobritve vozila po posebnih zahtevah (drugi odstavek 18. člena zakona).
- izvajanje postopka posamične odobritve predelanega ali popravljenega vozila (prvi odstavek 19. člena zakona);

Pooblastilo strokovni organizaciji se podeli za naslednje naloge:

- identifikacija in ocena tehničnega stanja vozila,
- redni in izredni pregledi po posebnih zahtevah (tretji odstavek 18. člena zakona),
- tehnični pregled vozila.

Zakon med drugim nudi podlago za pooblastila, dana ministru, pristojnemu za promet za izdajo podzakonskih predpisov, ki so potrebni za izvajanje tega zakona. Posebej je treba opozoriti na določbe (npr. 11. člen), kjer je določeno, da se s podzakonskim predpisom lahko določi obvezna uporaba tehničnih specifikacij za vozila, ki jih ministrstvo, pristojno za promet, izda kot posebne publikacije oziroma zagotovi njihovo dosegljivost v elektronski obliki. Podobno pooblastilo za uporabo tehničnih specifikacij za vozila kot orodja za zapis podrobnih tehničnih zahtev in z njimi povezanih postopkov, vsebujeta tudi enakovrstna člena o pooblastilih ministra v IV. in V. poglavju tega zakona. Tako bodo npr. natančni opisi postopkov, vključenih v izvajanje tehničnih pregledov (npr. ugotavljanje stopnje učinkovitosti zavor) podani v tehničnih specifikacijah za vozila, na katere se bodo podzakonski predpisi zgolj sklicevali, njihova dostopnost pa bo zagotovljena preko spletne strani pristojnega ministrstva (glej tudi obrazložitev k 11. členu).

Nekatere od pomembnejših rešitev predstavljajo tudi uskladitev slovenskega pravnega reda s prenovljenim pravnim redom Evropske unije na področju vozil.

b) Način reševanja:

Predlog Zakona o motornih vozilih je urejen po poglavjih na enak način, kot je bil urejen Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16).

V prvem poglavju so splošne določbe, kjer se določi področje urejanja zakona, navedeni so predpisi EU, ki jih zakon prenaša v nacionalni pravni red, pojasnjeni so izrazi, ki se uporabljajo v zakonu, in razmerje do drugih zakonov.

V drugem poglavju so določbe glede pogojev za dajanje na trg in začetek uporabe, kar predstavlja prenos harmoniziranih predpisov EU s področja ugotavljanja skladnosti vozil v nacionalni pravni red. Opisane so izjeme, za katere to poglavje ne velja, določen je homologacijski organ, navedena so pravila medsebojnega priznavanja za proizvode in dovoljeni odmiki od zahtev. Nadalje je opisan postopek homologacije in njeno spreminjanje, veljavnost podeljene homologacije, določbe glede zagotavljanja skladnosti proizvodov, postopek posamične odobritve vozila, postopek posamične odobritve predelanega vozila, v tem poglavju pa so še določbe o postopkih identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila, kar sicer ne spada med postopke ugotavljanja skladnosti. Na koncu je določena še definicija starodobnega vozila z opisom načina pridobitve tega statusa.

Tretje poglavje obravnava registracijo vozila, kot pogoj za udeležbo v cestnem prometu, obveznost registracije vozila, postopke v primerih, da je vozilo v lasti več oseb in kako se določi uporabnika vozila ter pristojnosti in pogoje za registracijo vozila. V tem poglavju je določeno tudi prometno dovoljenje in vse v zvezi z njegovo izdajo in podaljšanjem njegove veljavnosti, registrske tablice, njihova vsebina, preskusne tablice in določbe glede odjave vozila.

Četrto poglavje obravnava tehnično brezhibnost vozil, ki je zahtevana za vozila v cestnem prometu, ter z njo povezane določbe glede vzdrževanja in popraviljanja vozil, podrobneje pa obravnava še zahteve za vozila za posebne vrste prevozov, za vozila za prevoz skupin otrok in za traktorje, kadar so zunaj cestnega prometa. Drugi oddelek tega poglavja določa tehnične preglede vozil, roke za izvedbo tehničnih pregledov vozil v odvisnosti od vrste vozila, namena vozila in starosti vozila, izvedbo tehničnega pregleda vozila in postopke v zvezi z ugotovitvami. Tretji oddelek obravnava evidentirane in neevidentirane spremembe na vozilih.

V petem poglavju so navedene naloge in pogoji za opravljanje teh nalog, ki so ločeno navedeni po členih za tehnične službe, strokovne organizacije in registracijske organizacije. Določen je postopek podelitve in odvzema pooblastila, kar je v pristojnosti Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa. Nadalje so podrobno opisane določbe glede zahtev za izvajalce nalog, ki jih opravljajo tehnične službe, strokovne organizacije in registracijske organizacije, način pridobitve pooblastila za izvajanje nalog, pogoje za odvzem tega pooblastila, določbe glede obnavljanja znanja ter določbe za organizacije, ki izvajajo usposabljanje in preskuse usposobljenosti izvajalcev nalog.

Šesto poglavje obravnava zbirke podatkov in sicer določa vrste evidenc, njihove upravitelje, vsebino evidenc, dostop do teh evidenc in povezovanje ter opisuje nacionalno kontaktno točko, kot pristojni organ za avtomatizirano izmenjavo podatkov iz evidenc registriranih vozil držav članic EU za določene prometne prekrške.

V sedmem poglavju so navedene določbe glede nadzora, ki obsega strokovni nadzor, ki ga izvaja Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa, in inšpekcijski nadzor, ki ga izvaja v pretežni meri Inšpektorat Republike

Slovenije za infrastrukturo, v določenih primerih pa tudi drugi inšpekcijski organi (pristojni za okolje, za kmetijstvo in gozdarstvo, za delo, za trg). Določeni so pogoji za inšpektorja, njegova pooblastila in naloge ter ukrepi, ki jih lahko uporabi pri nadzoru v strokovnih organizacijah in v cestnem prometu. V tem poglavju so navedene tudi vsebine glede nadzora, ki ga opravlja policija, Finančna uprava RS in vojaška policija. Podrobno so tudi določeni ukrepi v cestnem nadzoru in pri opravljanju del, ki ga izvajajo inšpektorji in policisti in pri tem je možna tudi uporaba mobilnih enot.

Osmo poglavje vsebuje določbe glede dostopa do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila, kar izhaja iz določb pravnega reda EU.

Deveto poglavje opredeljuje odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov v zvezi z vsebinami, ki jih ureja ta zakon.

Deseto poglavje pa vsebuje prehodne in končne določbe glede prenosa pristojnosti, postopne uveljavitve posameznih novih določb zakona, podaljšanja veljavnosti podanih pooblastil in izdanih registrskih tablic in razveljavitve in uporabe predpisov.

Pregled vsebin, ki jih skladno s tem uvaja ta zakon in podzakonski predpisi:

- delna implementacija določb Direktive 2014/45/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES, (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 51–128)
- delna implementacija določb Direktive 2014/46/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 129–133),
- delna implementacija določb Direktive 2014/47/EU Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 134–218) in
- vsebinske spremembe Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10 in 23/15) zaradi zahtev po dopolnitvah in odpravi pomanjkljivosti, področje dvo- in trikolesnih vozil ter kmetijskih in gozdarskih vozil sta začeli urejati uredbi EU (168/2013/EU in 167/2013/EU), prišlo pa je tudi do novih dejstev, zato je potrebno popraviti več kot eno tretjino členov obstoječega zakona in to pomeni pripravo novega zakona.

Glavne vsebinske spremembe glede na Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16) so:

- (5. člen) - kazenske določbe za proizvajalce, ki dajejo na trg nehomologirana vozila ali njihove dele, ki so urejene na podoben način in v mejah, kot so določene v 18. členu Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 17/11);
- (6. člen) - možnost pridobitve potrdila o skladnosti vozila in registracije za vozila, ki jih sicer ni potrebno registrirati (npr. delovni stroj – bager, kombajn), pa se je v praksi pokazalo kot nujno, v kolikor na primer želi naš državljan opravljati neko delo v sosednji državi, kjer pa morajo biti taka vozila obvezno registrirana;
- (13. člen) - obveznost lastnika vozila, da se odzove na odpoklic vozila zaradi odprave resne napake, sicer se izvede prepoved registracije oziroma podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja, saj taka vozila v primeru, da se napaka ne odpravi, predstavljajo resno nevarnost v cestnem prometu za vse udeležence cestnega prometa;
- (24. člen) - vsa vozila, ki še niso bila registrirana v Republiki Sloveniji, so pa bila v Republiki Sloveniji pred 1. majem 2014, morajo pred registracijo opraviti postopek identifikacije vozila in dobijo potrdilo o skladnosti vozila, ki je eden od pogojev za registracijo – do sedaj se je za to uporabljala programska rešitev z generiranjem takoimenovanih SF potrdil o skladnosti vozila;
- (28. člen) - obveznost za tujce, ki se preselijo v našo državo, da v 30 dneh registrirajo svoje vozilo v RS, dodana je še kazenska določba – do sedaj je bil rok 6 mesecev, kar pa ni praksa v ostalih državah članicah Evropske unije, v pripravi pa je tudi predpis EU, ki bo imel tako kratko prehodno obdobje;
- (29. člen) - polnoletni invalidni osebi brez veljavnega vozniškega dovoljenja ni potrebno imenovati uporabnika, kar je sicer nujno v primeru, da lastnik vozila nima veljavnega vozniškega dovoljenja za tako kategorijo vozila, se pa to izkaže za problem pri invalidnih osebah, ki jih vozijo lahko različne osebe, na kar je opozoril tudi Zagovornik načela enakosti; pogoj za to je z odločbo priznana oprostitev plačila letne dajatve za uporabo vozila v cestnem prometu;
- (33. člen) - posebnosti za dokazovanje spremembe lastništva vozila (npr. sklep o dedovanju, sodna odločba ali sklep, listina iz rubeža ...), ko se ugotavlja identiteta le za fizično osebo, ki je določena v takšni listini, in na katero bo preneseno lastništvo vozila;

- (35. člen) - možnost prenosa rezervacije registrske tablice z izbranim delom označbe ali same registrske tablice z izbranim delom označbe na drugo osebo. To je možno tudi v primeru smrti osebe, vendar mora biti omenjena vsebina zapisana v sklepu o dedovanju, lahko pa se to izvede tudi na podlagi pisnega soglasja vseh dedičev;
- (36. člen) - ukinitvev posebnih tablic za starodobna vozila, kar se je v obstoječem zakonu izkazalo kot vsebina, za katero so stroški uvedbe previsoki glede na učinek oziroma potrebe;
- (40. člen) - uvedba obvezne odjave vozila ob preklicu soglasja uporabnika oziroma ob odpravi potrdila o skladnosti vozila ali soglasja k registraciji, neupoštevanje vodi k črtanju vozila in kazenske sankcije;
- (41. člen) - ukinitvev izjave o lokaciji vozila, ki se je za Ministrstvo za okolje in prostor izkazala kot neustrezen in neobvladljiv dokument za nadzor objavljenih vozil, v pripravi pa je predpis, ki bo uvedel dajatev na objavljenno vozilo, zato ta dokument ne bo več potreben;
- (42. člen) - klasifikacija ugotovljenih nepravilnosti na vozilu in določitev postopka v primeru ugotovitve kritične napake, kar pomeni tudi uskladitev s pravnim redom EU; ta člen določa tudi klasifikacijo glob glede na zahteve po evidentiranju v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov (NER);
- (47. člen) – pristojnost ministra, pristojnega za promet, da določi ceno postopkov identifikacije, ocene tehničnega stanja in tehničnih pregledov za posamezne kategorije vozil;
- (50. člen) – uvedba periodike 5 let za tehnične preglede mopedov, pri katerih največja konstrukcijska hitrost ne presega 25 km/h, in uvedba obveznega tehničnega pregleda vozila za vozilo, ki še ni bilo registrirano, pa je starejše od roka za prvi tehnični pregled;
- (51. člen) - pristojnost ministra, pristojnega za promet, da določi enotno ceno tehničnega pregleda vozil – do sedaj je bila določena kot najvišja cena;
- (52. člen) - uvedbe kazenske sankcije za manipulacijo kilometrskega števca vozila, kar pomeni uskladitev s pravnim redom EU;
- (55. člen) - podrobnejša navedba nalog Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa s področja vozil;
- (56. člen) - uvedba obvezne akreditacije za tehnične službe, kot je bilo že zahtevano pred uveljavitvijo Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) in pomeni višjo kvaliteto storitev in dodaten nadzor;
- (57. člen) - uvedba videonadzora preskuševalnih stez na tehničnih pregledih in zagotovitev preskuševalnih stez za vse kategorije vozil (slednje samo za nove strokovne organizacije), s čimer se bo s pomočjo tehnike dvignila kakovost nadzora tehničnih pregledov vozil in s tem tudi zvišala varnost vozil v cestnem prometu;
- (59. člen) - podrobnejše določbe glede izreka opomina, odvzema podeljenega pooblastila in opredelitev hujših kršitev za tehnične službe, strokovne organizacije in pooblaščenice registracijske organizacije, kar bo olajšalo ukrepanje Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa pri strokovnem nadzoru prej navedenih subjektov;
- (60. člen) - uvedba preskusov usposobljenosti in pooblastila kot pogoj za delo, podrobnejše določbe glede izreka opomina in odvzema podeljenega pooblastila ter opredelitev hujših kršitev za izvajalce na tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah ter za organizacije, ki izvajajo usposabljanje; uvedba obnavljanja znanja tudi za referente na pooblaščenih registracijskih organizacijah (do sedaj le za izvajalce tehničnih pregledov), ker se je v praksi pokazalo, da je potrebno obnavljanje znanja tudi pri teh delavcih;
- (64. člen) – določitev pravne izvajalcem nalog na upravnih enotah za izdajo osebnih podatkov iz evidence registriranih vozil, kar bo pospešilo postopke, ter uvedba določitve nadomestil za posredovanje podatkov iz evidenc tako za Ministrstvo za infrastrukturo kot za Javno agencijo Republike Slovenije za varnost prometa, saj je bilo to do sedaj brezplačno, upravljavcem evidenc pa je predstavljalo velik strošek;
- (67. člen) - podrobnejša opredelitev pravic pooblaščenice osebe Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa pri strokovnem nadzoru, kar delno pomeni tudi uskladitev s pravnim redom EU;
- (68. člen) - določitev pristojnosti inšpektorata, pristojnega za obrambo, za vojaška vozila Slovenske vojske in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo;
- (70. člen) - dopolnitev nalog inšpektorjev pri inšpekcijskem nadzoru, kar delno pomeni tudi uskladitev s pravnim redom EU, določeno pa je tudi, v katerih primerih mora inšpekcija poročati Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa;

- (72. člen) - podrobnejša opredelitev inšpekcijskega nadzora nad strokovnimi organizacijami ter opredelitev glede plačila stroškov postopka;
- (75. člen) - jasnejša opredelitev uporabe mobilne enote zunanjega izvajalca, s katero lahko upravlja tudi izvajalec tehničnih pregledov, vendar ob navzočnosti inšpektorja ali policista, ter opredelitev glede plačila stroškov postopka;
- (76. člen) - nadomestitev posamične odobritve popravljenega vozila z izrednim tehničnim pregledom vozila, kar bo inšpektorjem in policiji omogočalo lažje izvajanje nadzora;
- (78. člen) - podrobnejša opredelitve nadzora, ki ga izvaja Finančne uprave Republike Slovenije, ki ima na ta način podobna pooblastila kot inšpektorji ali policisti;
- (79. člen) - opredelitev nadzora, pooblastil in pristojnosti vojaške policije;
- (85. člen) - določitev prehodnih obdobij za uveljavitev posameznih novih določb zakona, saj te spremembe zahtevajo določene prilagoditve postopkov, izdajo podzakonskih aktov oziroma dopolnitve programske opreme, ki podpira delo z evidencami.

Za celovito urejanje področja vozil, ki ga ureja ta predlog zakona, bodo sprejeti še naslednji podzakonski predpisi (delovni naslovi):

- Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila,
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij za motorna in priklopna vozila (z najmanj štirimi kolesi),
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij s področja opreme vozil,
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij glede postopkov s področja vozil,
- Pravilnik o ugotavljanju skladnosti vozil,
- Pravilnik o delih in opremi vozil,
- Pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil,
- Pravilnik o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil,
- Pravilnik o nadzoru tehnične brezhibnosti vozil v cestnem prometu,
- Pravilnik o zbirkah podatkov o vozilih,
- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve pooblastila za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij,
- Pravilnik o pripravljanju in izdajanju tehničnih specifikacij za motorna vozila,
- Pravilnik o usposabljanju delavcev za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij,
- Pravilnik o določitvi cen tiskovin, obrazcev, tablic in določenih storitev v postopkih s področja varnosti cestnega prometa.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

Ta zakon je usklajen z veljavno zakonodajo.

č) Usklajenost predloga predpisa:

d) Povzetek Poročila o sodelovanju javnosti pri pripravi predloga zakona:

Predlog zakona je bil objavljen na spletnem portalu e-demokracija dne

V javni obravnavi nismo prejeli pripomb na gradivo.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Sprejetje predloga zakona bo imelo posledice za državni proračun. Zaradi predlaganega zakona bo potrebno:

- za izvedbo nekaterih postopkov spremeniti programsko podporo evidenci registriranih vozil (MRVL): ukinitve preverjanja veljavnosti vozniškega dovoljenja pri uporabnikih, ki so polnoletne invalidne osebe, sprememba vezave registrske tablice z izbranim delom oznake z lastnika na osebo, ki je to oznako rezervirala, ureditev postopka upravne enote v primeru, da je uporabnik preklical dano soglasje, postopek za odpravo potrdila o

skladnosti ali soglasja k registraciji, dopolnitev klasifikacije vozil, prepoved registracije oziroma podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja za vozilo, na katerem ni bil izveden odpoklic, možnost izdaje preskusne tablice za registrirano vozilo in podobno,

- vzpostaviti novo evidenco opravljanja preskusov usposobljenosti in podeljenih pooblastil izvajalcem nalog,
- zagotoviti dodatne kadre na Ministrstvu za infrastrukturo, Inšpektoratu RS za infrastrukturo in Javni agenciji RS za varnost prometa za potrebe izvajanja nalog po tem zakonu.

Sprejetje predloga zakona ne bo imelo posledic za druga javna finančna sredstva.

Za izvajanje zakona je potrebno zagotoviti finančna sredstva in sicer:

1. Ministrstvo za infrastrukturo

- za plače sedmih novih zaposlenih (170.000 eurov),
- za materialne stroške za sedem novih zaposlenih (43.300 eurov),
- za nadgradnjo programske podpore evidenci registriranih vozil (MRVL) (10.000 eurov).

2. Javna agencija RS za varnost prometa

- za plače štirih novih zaposlenih (110.000 eurov),
- za materialne stroške za štiri novo zaposlene (24.700 eurov),
- za vzpostavitev nove evidence opravljanja preskusov usposobljenosti in podeljenih pooblastil izvajalcem nalog (5.000 eurov).

3. Inšpektorat RS za infrastrukturo

- za plače sedmih novih zaposlenih (200.000 eurov),
- za materialne stroške za sedem novih zaposlenih, (35.000 eurov),
- za nabavo dveh novih vozil in za nadgradnjo le teh z opremo za zaustavljanje v cestnem prometu (40.000 eurov).

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona bodo sredstva zagotovljena.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih je povzet po publikaciji: »The Vehicle Chain in Europe«, ki vsebuje pregled organizacij in njihovih postopkov na področju motornih vozil (z vključeno povezavo s področjem voznikov) in ki jo je leta 2011 izdala organizacija EReg – Association of European Vehicle and Driver Registration Authorities, s sedežem na Nizozemskem. Prikaz je sestavljen iz dveh glavnih delov. Prvi del vsebuje splošen pregled stanja v 22 evropskih državah (v veliki večini članic EU), v drugem delu pa je podrobneje predstavljena pravna in institucionalna ureditev na Nizozemskem in Švedskem ter v Latviji in Avstriji.

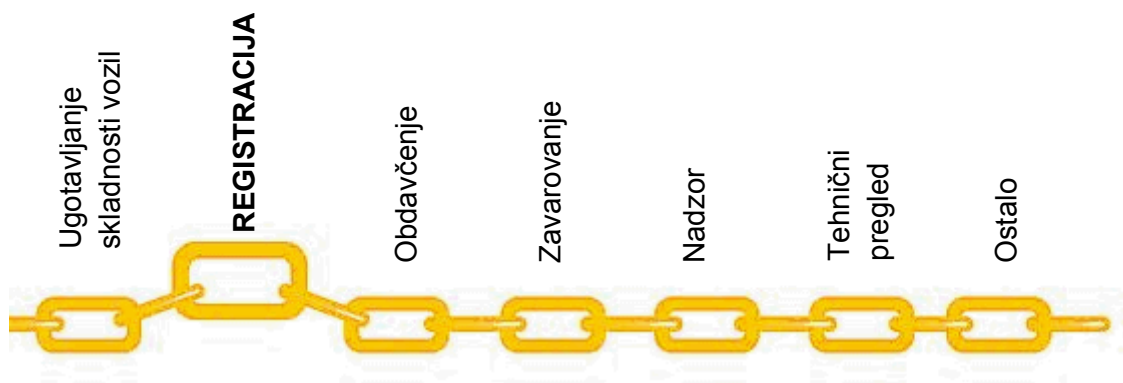
V tretjem delu je prikazana prilagojenosti predlagane ureditve pravu EU.

5.1 Ureditev v državah članicah Evropske unije

5.1.1 Postopki in organizacije

Postopki, povezani z vozili (»avtomobilska veriga«)

Kot rdeča nit načina dela je uveden koncept verige postopkov, povezanih z vozili — t.im. »avtomobilske verige«. Po mnenju avtorjev raziskave »veriga postopkov povezanih z vozili« predstavlja ustrezen način strukturiranja poročanja in omogoča primerjavo različnih sistemov v državah, ki so predmet raziskave.



Slika 1: Povezave življenjskega cikla vozila od proizvodnje do razgradnje – »avtomobilska veriga«

Glavni člen te verige je registracija vozila. V to področje so vključene vse dejavnosti, povezane z registracijo vozil, ter zlasti administrativne naloge, potrebne za izvajanje pravic in obveznosti lastnika vozila, ko ta želi vozilo uporabljati v cestnem prometu. Konkretno to pomeni izvajanje nalog glede:

- izdajanja registrskih tablic in prometnih dovoljenj za vozila,
- postopkov ob različnih spremembah,
- dokumentov o vozilu,
- centralnega registra podatkov in s tem povezanega dostopa tretjih oseb do informacij.

Obdavčenje, zavarovanje in tehnični pregledi vključujejo dejavnosti, povezane z zakonskimi zahtevami za vozila, ki služijo kot podlaga za registracijo.

Povezava z nadzorom vključuje dejavnosti ugotavljanja in kontrole izvajanja zahtev za vozila. Ugotavljanje skladnosti vključuje področje ES-harmoniziranih homologacij, kakor tudi nacionalnih homologacij in posamičnih odobritev. V rubriko »Drugo« spadajo dejavnosti, ki jih opravljajo organizacije, pristojne za registracijo, ki ne spadajo v katero izmed zgoraj navedenih skupin.

Country	Population	Registered vehicles	Density of vehicles	Number of first registrations per year	Total number of changes per year	Number of changes of ownership per year	Number of changes to the vehicle per year	Number of deregistrations per year	Number of deregistrations per year (export)	Number of deregistrations per year (end-of-life)
Austria	8,000,000	6,200,000	775	300,000	-	-	-	-	-	-
Belgium	10,000,000	6,200,000	620	735,000	723,300	717,000	6,300	400,000	-	-
Bulgaria	7,500,000	3,284,837	438	-	229,000	220,000	-	145,000	-	-
Estonia	1,400,000	785,000	561	-	223,437	96,313	127,124	27,347	14,899	12
Finland	5,400,000	5,200,000	963	197,000	-	1,400,000	- ¹	400,000	3,000	55
Germany	81,300,000	42,300,000	517	3,700,000	10,900,000	7,800,000	3,100,000	-	-	-
Gibraltar	30,000	22,000	733	3,000	3,600	-	-	1,000	-	-
Hungary	10,000,000	4,236,951	422	66,158	-	425,202 ²	105,550	59,719	18,473	21
Iceland	318,000	300,000	943	25,000	87,500	85,000	2,500	2,000	-	-
Ireland	4,400,000	2,400,000	545	200,000	-	900,000	7,998	7,726	-	47
Italy	59,600,000	47,000,000	789	3,300,000	7,800,000	6,600,000	-	-	2,600,000	-
Latvia	2,217,969	876,000	395	30,000	268,000	146,000	122,000	-	13,000	97
Lithuania	3,244,000	2,100,000	647	108,745	319,772	197,467	29,380	150,330	34,881	46
Luxembourg	472,000	500,000	1,059	55,000	-	-	-	-	53,484	-
Netherlands	17,000,000	12,000,000	706	650,000	-	6,500,000	-	550,000	-	-
Norway	4,900,000	4,500,000	918	300,000	-	600,000	-	250,000	-	-
Poland	38,187,000	22,024,697	577	-	-	-	-	-	-	-
Slovenia	2,000,000	1,380,000	690	100,000	-	280,000	-	-	-	40
Spain	42,000,000	28,000,000	667	2,000,000	8,000,000	1,600,000	6,400,000	1,000,000	-	-
Sweden	9,400,000	9,000,000 ⁴	957	400,000	-	2,200,000	-	-	26,000	200
Switzerland	7,790,000	5,300,000	680	370,000	-	-	-	-	-	-
United Kingdom	60,000,000	34,300,000	572	2,400,000	68,000,000	-	-	-	300,000	-

1 - Vehicle specific information (i.e. technical specifications, colour, vehicle type, etc.) are changed through inspection and do not require a separate registration notification.
2 - Changes of ownership: 425,202 / Changes only of holder: 173,337
3 - With certificate of destruction.
4 - Of which 6,7 million is registered in use.

- - not available

The Vehicle Chain in Europe 2011 - T

Slika 2: Podatki o številu vozil in prebivalcev in v določenih državah (Vir: The Vehicle Chain in Europe 2011, EReg)

Organizacije za registracijo vozil(*)

Kakor je že navedeno, je področje registracije centralno in ključno v verigi postopkov, povezanih z vozili. Zato smo pregledali tiste organizacije, ki opravljajo dejavnosti v zvezi z registracijo. Izjeme pri tem so Italija in zvezno urejene države, kot so Nemčija, Francija, Švica in Avstrija, ki nimajo ene osrednje organizacije za izdajo dovoljenj. V Italiji obstaja osrednja organizacija za izdajo dovoljenj, vendar so dejavnosti deljene med ministrstvo za promet in v ta namen zakonsko imenovano interesno organizacijo. V teh primerih so bile upoštevane organizacije, pristojne za posamezne naloge v povezavi z izdajo dovoljenj.

Država	Organizacija	Status	Spletna stran
Avstrija	Verband der Versicherungsunternehmen	zasebna organizacija	www.vvo.at
Belgija	Vehicle Registration Office (DIV)	državni organ	www.mobilit.fgov.be
Bolgarija	Ministry of Interior, Chief Directorate Public Order and Security Police, Traffic Police	državni organ	www.mvr.bg
Estonija	Estonian Road Administration	državni organ	www.mnt.ee
Finska	Transport Safety Agency	agencija	www.trafi.fi
Nemčija	Kraftfahrt-Bundesamt (KBA)	državni organ	www.kba.de
Gibraltar	Department of Transport	državni organ	www.gibraltar.gov.gi
Madžarska	Central Office for Administrative and Electronic Public Services, Vehicle and Driving Licence Administration and Registration Department	agencija	www.nyilvantarto.hu
Islandija	Icelandic Road Traffic Directorate	državna agencija	www.us.is
Irska	Department of Transport, Tourism and Sport Office of the Revenue Commissioners, Vehicle registration, tax policy and legislation	državni organ državni organ	www.transport.ie www.revenue.ie
Italija	Ministry of Infrastructure and Transport	državni organ	www.trasporti.gov.it
Latvija	Road Traffic Safety Directorate (CSDD)	agencija	www.csdd.lv
Litva	State Enterprise REGITRA	državno podjetje	www.regitra.eu
Luksemburg	SNCT, Société Nationale de Contrôle Technique	državna agencija	www.snct.lu www.snch.lu
Nizozemska	RDW Centre for Vehicle Technology and Information Services	agencija	www.rdw.nl
Norveška	Norwegian Public Road Administration (NPRA)	državni organ	www.vegvesen.no
Polska	Ministry of Infrastructure Ministry of Interior and Administration	državni organ državni organ	www.mi.gov.pl www.mswia.gov.pl
Španija	DTG, Dirección General de Tráfico	državna agencija	www.dgt.es
Švedska	Traffic Registry (TR)	agencija	www.transportstyreisen.se

(*) V besedilu zakona se sicer uporablja izraz »registracijski organ«, ker s tem pojmom opredeljuje zgolj inštitucije, ki opravijo registracijo vozila. V tej obrazložitvi je uporabljen izraz »organizacija za registracijo«, ker zajema širši obseg opravil, ki se izvajajo v teh organizacijah v posameznih državah.

Švica	Federal Road Office (ASTRA)	državni organ	www.astra.admin.ch
Velika Britanija	Driver and Vehicle Licensing Agency (DVLA)	agencija	www.dvla.gov.uk

*Slika 3: Seznam organizacij v posamezni državi, njihov status in spletne strani
(Vir: The Vehicle Chain in Europe 2011, EReg)*

V Nemčiji izvajajo dejavnosti registracije vozil 16 zveznih dežel. Kot organizacija za registracijo je bila izbrana vladna služba Kraftfahrt-Bundesamt (KBA), ki vodi in opravlja dejavnosti, povezane s centralnimi registracijami.

V Franciji je v izvajanje dejavnosti registracije vozil vključenih približno sto oddelkov. Za politiko, nadzor in zakonodajo je pristojno ministrstvo za promet, ki pa ne opravlja izvajalskih dejavnosti.

V Švici se izvaja registracijska dejavnost v 24 kantonih. V tej raziskavi je bil kot organizacija za registracijo upoštevan Zvezni urad za ceste (ASTRA), ki je del ministrstva za okolje, promet, energijo in komunikacijo ter je pristojen za politiko, zakonodajo in centralne registracije.

V Avstriji opravljajo pomemben del registracijske dejavnosti zavarovalnice.

Vsaka država ima svoj način razumevanja ustrezne organizacije postopkov, povezanih z vozili. V nekaterih državah izvajajo organizacije za registracijo ključne naloge, ki so povezane z obdavčenjem vozil in zavarovanjem, medtem ko v drugih državah te organizacije izvajajo tudi posamične odobritve vozil in homologacije. Večina organizacij, pristojnih za registracijo, igra ključno vlogo tudi v verigi postopkov, povezanih z vozniškimi dovoljenji, medtem ko manjšina ne. V poročilih po posameznih državah so informacije o postopku registracije podane zelo podrobno. Zaradi različne stopnje vpletenosti organizacij za registracijo v druge postopke, povezane z vozili in vozniškimi dovoljenji, informacije o drugih področjih niso vedno tako podrobne. Kljub temu niso izločene zanimive informacije o drugih področjih, ki so bile zbrane na obisku v posameznih državah.

5.1.2. Ugotovitve

V tem poglavju je podana ocena ugotovljenega stanja v različnih državah. Za razliko od poročil za posamezne države, ki so primarno seznami področij z dejanskim opisom stanja, to poglavje vsebuje tudi interpretacije, ki so kot take odprte narave. Medtem ko poročila za posamezne države opisujejo področja neodvisno drug od drugega, to poglavje skuša prikazati kontekst zanje s podajanjem splošnih in objektivnih primerjav za določena področja.

Prvi del je splošne narave, drugi deli pa podrobneje opisujejo zadeve, povezane z »avtomobilsko verigo«.

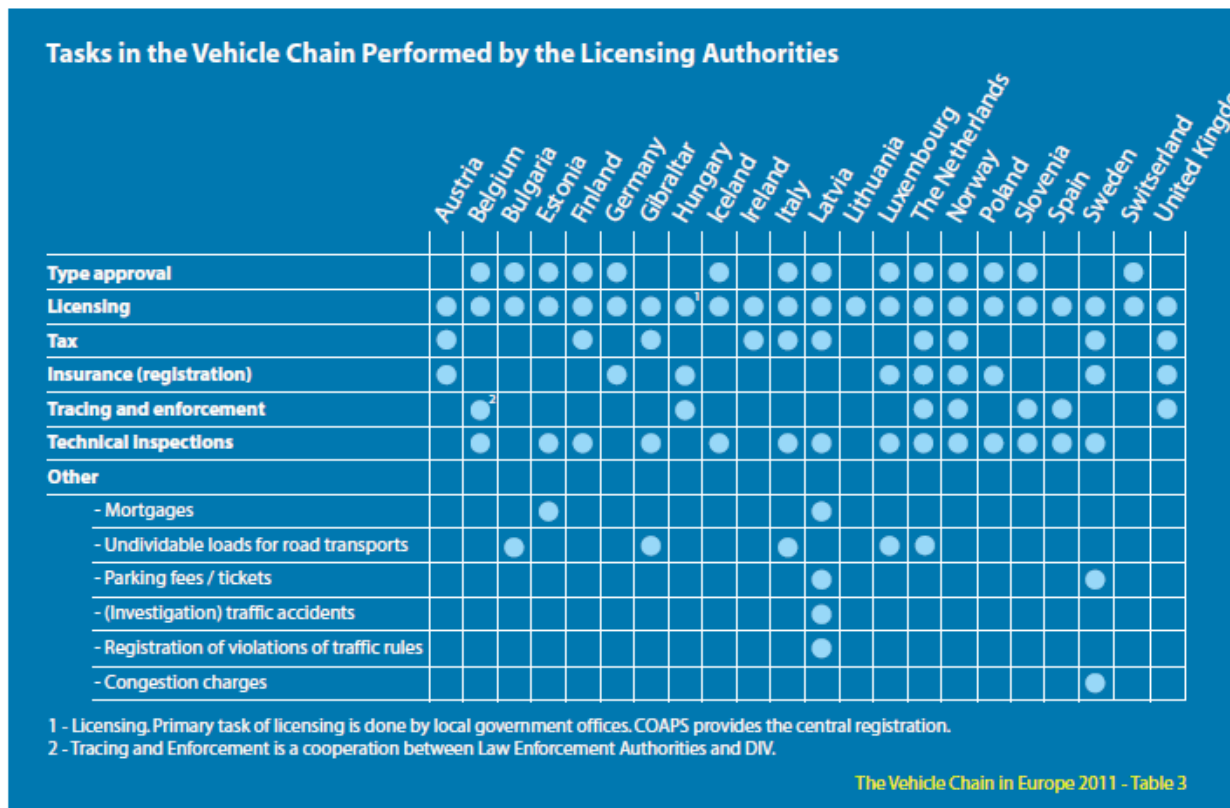
Centralni register prebivalstva

Pomemben vidik, kar zadeva registracijo, je obstoj registra prebivalcev v posameznih državah. Tak register lahko zelo pripomore k posodabljanju osebnih podatkov (imena in naslovi) v centralnih registrih vozil in vozniških dovoljenj. To velja za Belgijo, Švedsko, Norveško, Luksemburg in Finsko, medtem ko ima Nizozemska, ki nima centralnega registra prebivalstva, lokalno omrežje zbirk podatkov, ki ima enako vlogo. Večje države, kot so Nemčija, Velika Britanija in Francija centralnega registra prebivalstva nimajo. V teh državah lastniki registriranih vozil sami posodablajo svoje osebne podatke (imena in naslove) v registru vozil in so zakonsko zavezani k predložitvi sprememb raznim agencijam.

Znotraj nacionalnih sistemov vozil je prisotnost ali odsotnost vloge centralnega registra prebivalstva zelo opazna. V državah, kjer je register vozil povezan s centralnim registrom prebivalstva, register vozil igra veliko vlogo le pri izvajanju različnih zakonskih zahtev v zvezi z vozili. V državah, kjer centralni register prebivalstva ne obstaja, se za posodabljanje osebnih podatkov (imen in naslovov) uporabljajo zahteve v zvezi z vozili, kot je plačevanje davka.

Naloge, ki jih opravlja organizacija za registracijo

Organizacije za registracijo se zelo razlikujejo po svoji vpletenosti v druga področja v verigi postopkov, povezanih z vozili in vozniškimi dovoljenji. Vsaka država ima svoje stališče o tem, kako naj bi bile organizirane naloge registracije, administrativne naloge in tehnične naloge glede vozil, zato lahko rečemo, da enotna oblika organizacije za registracijo ne obstaja.



Slika 4: Seznam področij pri »avtomobilski verigi« in pri voznikih, pri katerih organizacije za registracijo v različnih državah igrajo ključno vlogo (Vir: The Vehicle Chain in Europe 2011, EReg)

Organizacija informacijske tehnologije (IT)

Zanimiva je tudi organizacija IT–sistemov glede registracijske in informacijske funkcije organizacije za registracijo. V večini držav so naloge, ki jih opravljajo IT–sistemi, sestavni del organizacij za registracijo. To velja tako za upravljanje in uporabo strojne in programske opreme kakor tudi za realizacijo IT–projektov. Razen Nemčije se ti projekti običajno izvajajo z najemanjem zunanjih sodelavcev ali sklepanjem pogodb z drugimi. Velika Britanija in Finska sta pristojnost za vzdrževanje celotnega IT–sistema predala zasebnemu podjetju. V Belgiji, Franciji, Sloveniji in na Irskem, kjer je organizacija za registracijo ločen vladni organ, je za IT–sistem odgovoren drug vladni organ, ponekod znotraj istega ministrstva in včasih celo v drugem ministrstvu.

5.1.2.2 »Avtomobilaska veriga«

Ugotavljanje skladnosti vozil

Številne države vstopajo na evropski trg homologacije. Vsaka ima svoj pristojni homologacijski organ, ki je navadno obenem opravlja tudi registracijo. V državah, kjer dejansko izvajajo ES–homologacijo, to praviloma opravljajo zasebne organizacije, ki jih nadzira pristojni organ. Tu zavzema vodilno mesto na evropskem trgu Nemčija, saj izdajo več kot polovico ES–homologacijskih dokumentov. V Nemčiji nalogo preskušanja vozil opravljata dve agenciji, TÜV in DEKRA. Sledijo ji Velika Britanija, Francija in Italija. Nizozemska in Luksemburg pokrivata 4–odstotni delež homologacij vsaka, pri čemer ima Nizozemska posebno mesto. Za razliko od drugih držav obstaja na Nizozemskem organizacija, ki opravlja registracijo in je obenem tudi homologacijski organ ter agencija, ki opravlja tehnične preglede.

Trajna ali periodična registracija?

Značilnosti postopkov, povezanih z vozili v posamezni državi, so v veliki meri odvisne od medsebojne povezanosti posameznih členov verige. Skladno s tem obstajata dve možnosti: trajna registracija in periodična registracija. Prvo lahko najdemo v najbolj skrajni obliki na Nizozemskem, medtem ko je v Veliki Britaniji jasno vzpostavljena periodična registracija. Druge države izvajajo vmesne različice teh dveh sistemov.

Trajna registracija

Na Nizozemskem in tudi v Italiji, kjer se pojavlja enkratna registracija, ima le–ta pomembno vlogo pri določanju

stanja drugih členov verige. Vsi postopki, povezani z registracijo, so osredotočeni na trajno registracijo vozil od proizvodnje do razgradnje. Registracija nato služi kot osnova za vse ostale postopke v verigi postopkov, povezanih z vozili. To na primer pomeni, da se davek avtomatično zahteva na podlagi registriranega lastništva vozila in ne na podlagi dejanske uporabe. Registrirani lastnik vozila je odgovoren za prometne prekrške, ki so bili storjeni s tem vozilom, in zato prejme vse odločbe. Registracija prav tako služi za preverjanje izpolnjevanja zakonsko določenih pogojev, ki se nanašajo na vozilo, tj. obvezno zavarovanje in obvezen tehnični pregled kot tudi kaznovanje v primeru neizpolnjevanja teh določb. Pri registracijskem členu verige ne gre le za jasna pravila prve registracije, temveč tudi de-registracije. Obveznosti za izpolnjevanje zakonskih zahtev v zvezi z vozili prenehajo šele potem, ko so bila zabeležena kot razgrajena ali izvožena v skladu s postopki za izvoz vozila. Rezultat skladnosti z evropskimi direktivami je, da si različni sistemi postajajo vse bolj podobni.

Periodična registracija

V sistemu periodične registracije je veliko več povezanosti med različnimi člani. V Veliki Britaniji, Latviji in nekaterih drugih državah morajo lastniki sami periodično (tj. letno) podaljševati registracijo svojih vozil tako, da plačajo dajatve in predložijo dokaz o zavarovanju. Tako pridobljeni podatki (tj. sprememba naslova lastnika ali novi podatki o vozilu) so nato uporabljani za posodobitev registracije vozila. V nasprotju s trajnim sistemom registracije, kjer je registracija vozila začetni postopek, je v tem primeru registracija rezultat predhodno izvedenih dejanj.

V državah, kjer se izvaja periodična registracija, se register vozil ne more uporabljati tako učinkovito za potrditev izpolnjevanja različnih zakonsko določenih pogojev, ki veljajo za vozila. Namesto tega je potrebno več kontrole na cesti. V takih državah so smiselna vizualna sredstva, kot npr. nalepke na registrskih tablicah ali tablice o plačilu davka za vetrobranskim steklom. Za nadzorne organe sta ta dva pokazatelja pomembno sredstvo, ki jim omogočata opravljanje nalog.

Dokumenti

Vse države imajo registre registriranih vozil ali dokumente, ki imajo bolj ali manj pomembno vlogo v življenjskem ciklu nekega vozila. Zaradi harmonizacije nacionalne zakonodaje z Direktivo 1999/37/ES postajajo tudi dokumenti v vseh državah vedno bolj podobni. V večini držav morajo imeti vozniki med vožnjo te dokumente pri sebi, ponekod pa to ni potrebno, npr. na Irskem in na Švedskem. Očitno v teh dveh državah nalepke na registrskih tablicah in tablice o plačilu davka na vetrobranskem steklu dajejo nadzornim organom dovolj podatkov pri kontroli na cesti. .

Praviloma so dokumenti o vozilu dokumenti s podatki o vozilu in njegovem trenutnem lastniku. Izdani so, ko je vozilo prvič dano na trg in se na novo izdajo vsakič, ko pride do spremembe. Izjema je le Italija, kjer se namesto novega dokumenta izda nalepka, ki jo je treba namestiti na izvorni dokument in z njo prekriti stare podatke. Do oktobra 2005 je drugo izjemo predstavljal nemški registracijski dokument, znan kot »Fahrzeugbrief«. Gre za »zgodovinski« dokument, izdan ob prvi registraciji, na katerega se vpisujejo vse spremembe glede vozila ali lastnika vozila. Tako dokument ves čas vsebuje vse podatke glede vozila in imena ter naslove vseh predhodnih in zdajšnjega lastnika – kar je presenetljivo, še zlasti za državo, ki tako zelo spoštuje zaščito osebnih podatkov. Čeprav je ta dokument v lasti trenutnega lastnika vozila, ima nekdo v primeru, ko kupi rabljeno vozilo, vpogled v vse predhodne lastnike tega vozila. »Fahrzeugbrief«, izdan po 1. oktobru 2005, vsebuje najpomembnejše tehnične podatke in podatke o lastniku ali največ o zadnjih dveh lastnikih vozila.

Od leta 2004 EU dovoljuje uporabo pametnih kartic za registracijske dokumente. Uporaba pametnih kartic v nobeni državi članici ni bila predvidena do leta 2006.

Podatki iz registrov

V Nemčiji javnost redko zaprosi za podatke iz centralnih registrov. To je zaradi voziškega dokumenta, ki se lahko uporablja za pridobitev vseh vrst podatkov med prenosom lastništva, ki zadevajo vozila (glej točko »Dokumenti«). V drugih državah pa so bili zaradi velikega števila prošenj za podatke vzpostavljene internetne zbirke podatkov, SMS-i in klicni centri.

Podatki, ki se nanašajo na vozila so na splošno brezplačni, kar pa ne velja za osebne podatke. V večini držav je treba navesti razlog »nujne potrebe« ali utemeljen razlog za pridobitev osebnih podatkov. Običajni postopek na Nizozemskem je pridobitev dovoljenja lastnika pred posredovanjem takšnih podatkov. To pomeni, da se tudi tu osebni podatki redko posredujejo javnosti.

Stanje je precej drugačno v skandinavskih državah, kjer je veliko manj zakonodaje glede zaščite osebnih podatkov. Na Švedskem, se ljudje ravna po načelu da vse, kar pripada državi, pripada tudi državljanu oziroma javnosti. Tu je »pravica do javnega dostopa« temelj zakonodaje. Vsi imajo dostop do podatkov o vozilih, lastnikih, plačanih zneskih davka itd. V teh državah sistem registracije veliko bolj kot kjerkoli drugje temelji na družbeni kontroli in zaupanju. Za razliko od držav kot je Nizozemska, je v teh državah veliko manjša tendenca po kršenju bodisi plačevanja davka bodisi drugih zahtev, ki veljajo za vozila. To ni le zato, ker bi bil tak prekršek takoj očit en vsakomur, temveč tudi zato, ker bi to storilcu praktično onemogočalo prodajo svojega vozila. Na Nizozemskem

mora država vložiti veliko več truda v pravila in postopke, da zagotovi izpolnjevanje zahtev, povezanih z vozili – dejstvo, ki je očitno posledica poskusov izoginitve predpisom, kar povzroči pisanje novih.

Zatorej ni presenetljivo, da so skandinavske države zagotovile dostop registra vozil javnosti z modernejšimi sredstvi kot sta internet ali klicni center. Na Finskem lahko kdorkoli, ki ima mobilni telefon pošlje SMS sporočilo in zaprosi za podatke iz registra vozil,

Registrske oznake

Preseneča raznolikost sistemov označevanja registrskih tablic. Veliko držav uporablja sistem označevanja, vezan na vozilo, kjer ima vozilo načeloma le eno registrsko oznako v celotnem življenjskem ciklu. Na Nizozemskem so te oznake izdane tudi zaporedno, tako da je mogoče ugotoviti približno starost avtomobila. Na ta način si ljudje lažje zapomnijo registrske številke, kar pogosto pomaga pri reševanju prekrškov in identifikaciji lastnikov vozil, ki so vpleteni v prometno nesrečo. Druge države, na primer Finska in Švedska, so razvile kombinacijo treh črk in treh števil – sistem, ki povečuje možnost, da si ljudje zapomnijo številko registrske tablice.

V zvezno urejenih državah je sistem označevanja registrskih tablic vezan tudi na regijo, tako da je iz registrske tablice razvidno, od kod je vozilo. Rezultat je vedno veliko administrativnega dela in relativno visoki stroški, ko se oseba iz Francije želi preseliti iz enega v drugi departma. V teh primerih ni druge izbire, kakor zaprositi za nove registrske tablice na predstojništvu tistega departmaja (vladni departma je pravi naslov tudi za dvig vozniškega dovoljenja). Podobno ureditev imajo tudi v Nemčiji, Švici in Avstriji.

Sedanje stanje v teh državah je, da se ljudje navadno zlahka spomnijo številke registrske tablice zaradi regionalne oznake. To je tudi razlog, zaradi katerega je Velika Britanija uvedla regionalne oznake za svoje registrske tablice v letu 2001. V tem primeru vozilo obdrži izvirno številko tablice z regionalno oznako, ki se enostavno doda. Na zahtevo javnosti je Italija, ki je pred kratkim ukinila regionalne oznake na registrskih tablicah, kasneje le-te znova uvedla s tem, da se izdajo na željo lastnika eno leto po prvi registraciji.

Ponekod pa je številka registrske tablice vezana na lastnika ali uporabnika vozila, na primer v Belgiji in Švici. Ko oseba registrira vozilo v Belgiji, navede, ali že ima številko (in s tem tudi registrske tablice). Če te nima, dobi novo številko in eno zadnjo tablico. Sprednjo tablico mora kupiti sama. Ko vozilo proda, prenese tablici na naslednje vozilo. V tem sistemu se lahko uporabijo enake tablice za več vozil v obdobju več deset let, zato je čitljivost tablic v Belgiji včasih zelo otežena; za izboljšanje stanja pripravljajo nove zahteve in pravila.

V Švici in Avstriji se lahko uporablja celo ena registrska tablica za več kot eno vozilo. Razlog za to je strožje regulirano izdajanje prvega para tablic, ki zagotavlja, da je lahko na cesti naenkrat le eno samo vozilo.

Registrske tablice

Izdaja registrskih tablic poteka v večini evropskih držav bolj poenoteno kakor pred nekaj leti. Skoraj vse države uporabljajo bolj ali manj enak sistem kontrolirane izdaje registrskih tablic. V številnih državah lahko lastniki vozila do neke mere vplivajo na vsebino registrske tablice, izdane za njihovo vozilo, v drugih pa je treba plačati precejšnjo vsoto za zasebne registrske tablice z lastno oznako.

Velika Britanija gre najdlje v komercializaciji pri izdaji registrskih tablic. Tako kakor Nizozemska ima tudi Velika Britanija sistem registrskih tablic, ki so vezane na vozilo. Za 80 britanskih funtov pa pristojni organi izjemoma lastniku dovolijo, da registrske tablice prenese na naslednje vozilo. Ljudje za to navadno zaprosijo, če jim je neka kombinacija na registrski tablici posebno všeč ali če so že kupili registrske tablice z zeleno oznako. Take tablice je mogoče kupiti na DVLA pod pogojem, da je številka še vedno na voljo in upošteva predpisano kombinacijo ene črke, ene ali dveh števil in največ treh črk. Taka registrska tablica stane 250 funtov ali celo več, kar je odvisno od zelene kombinacije.

Najbolj iskane (in drage) registrske tablice so brez dvoma predhodno izdane »klasične« registrske tablice, ki naj bi bile »brezčasne«. Nekateri jih kupujejo kot investicijo, da jih lahko pozneje prodajo na dražbi za veliko višjo ceno. Na ta način je bilo kupljenih približno 4 % registrskih tablic.

Obvezno zavarovanje in tehnični pregledi

Vse države imajo zahteve glede zavarovanja in tehničnih pregledov, preseneča pa velika raznolikost pri izvajanju in metodah uveljavljanja.

Obvezno zavarovanje

Razen Francije in Nizozemske vse ostale države pred registracijo vozila zahtevajo predložitev dokaza o zavarovanju. Večinoma je to vpisano na izdanem dokumentu, vse bolj pa se uveljavlja avtomatska povezava z registri zavarovalnic. V nekaterih državah so razvili tudi centralni register zavarovalnih polic vseh zavarovalnic.

V nekaterih državah se dokazilo o zavarovanju zahteva le med postopkom registracije. V Veliki Britaniji ali na Irskem pa mora biti dokazilo o zavarovanju predloženo vsako leto po plačilu davka. Na Švedskem prekinitve zavarovalne police ni dovoljena potem, ko je izdano dovoljenje. Če do tega pride, mora zavarovalnica o tem

poročati, lastnik pa plačati kazen za vsak dan, ko je v prekršku oziroma njegovo vozilo ni zavarovano.

V Franciji je izvajanje obveznega zavarovanja ločeno od registracije. Kot dokaz, da je vozilo zavarovano je na vetrobransko steklo tega vozila nameščena nalepka, voznik pa mora imeti vedno pri sebi dokazilo o zavarovanju. Na Nizozemskem morajo zavarovalnice po zakonu v štirih tednih sporočiti vse zavarovalne police in njihove spremembe v centralni register. Z računalniškimi sredstvi križanja podatkov v registru se izsledijo nezavarovana vozila in lastniki so ustrezno kaznovani. To sta dva popolnoma različna sistema z bistveno razliko v metodah uveljavljanja. V Franciji tako kakor v drugih državah je več poudarka na vlogi policista na ulici, medtem ko je, recimo, na Nizozemskem večji poudarek na osebju v pisarnah.

Obvezni tehnični pregled

Obvezni tehnični pregled je drugi vidik, ki se prav tako močno razlikuje od države do države. Predvsem obstaja velika raznolikost pri periodičnem izvajanju tehničnega pregleda. V nekaterih državah je tehnični pregled obvezen po treh letih in nato vsako leto. V drugih je obvezen po štirih letih in nato vsaki dve leti ali pa prvi pregled po treh letih in nato vsako leto. V Latviji je tehnični pregled obvezen celo vsako leto.

V večini primerov tehnične preglede izvajajo subjekti, ki se prvenstveno ukvarjajo z vzdrževanjem vozil (v nadaljnjem besedilu: delavnica), razen Švedske in Švice. V Švici je treba vozilo peljati v posebne centre za tehnične preglede, ki jih upravljajo kantonske službe za promet, na Švedskem pa tehnične preglede izvaja 172 delavnic, ki so v lasti podjetja AB Svensk Bilprovning, to pa je delno v lasti države.

Trenutno obstajajo trije različni modeli periodičnih tehničnih pregledov, ki jih lahko klasificiramo kot neodvisni, integrirani in pol – javni. V neodvisnem modelu morajo podjetja izpolnjevati stroga pravila in zahteve. Kvaliteta podjetij se preverja z notranjimi inšpekcijami in podjetja morajo medsebojno izmenjevati te informacije. V nemškem modelu gre za strogo ločevanje komercialnih dejavnosti in tehničnih pregledov, v Franciji in Belgiji pa je tem podjetjem popolnoma prepovedano izvajati druge komercialne dejavnosti.

V integriranem modelu je vstop na tržišče manj strog, zato pa obstaja pozorno spremljanje in nadzor pregledanih vozil. Ta naloga je običajno podeljena izvršilnim agencijam, ki izvajajo naključna preverjanja. Podjetja, ki izvajajo inšpekcije, lahko opravljajo komercialne dejavnosti. Ta model je uveljavljen v Veliki Britaniji, Italiji, Avstriji in na Nizozemskem.

V pol – javnem modelu pa je celoten sistem tehničnih pregledov v rokah vladnih organov. Tak sistem uporabljata v Evropi Švedska in Švica. Kot argument navajajo, da je tehnični pregled preveč občutljivo področje za zasebni sektor.

Evropski svet je odločil, da trenutno ne bo posredoval za večjo medsebojno usklajenost na področju tehničnih pregledov.

5.1.2.3 Prihodnji razvoj

Za vse države članice EU veljajo direktive, ki jih je ali jih bo treba uvesti v domačo zakonodajo. Mednje spadajo na primer direktive o digitalnih tahografih in usklajenosti registracijskih dokumentov za vozila. Prav tako so za Evropo zelo pomembni tudi boj proti kriminalu z vozili in prekrški. Zato se organizacije za registracijo vse bolj zanimajo za mednarodno izmenjavo informacij. Zakaj bi bili kršitelji prometa kaznovani le v svoji državi? Na tem področju je vse več pobud, in sicer tako na nacionalni kot na mednarodni ravni.

Kar imajo vse države skupno pri prihodnosti, je razvoj na področju e-uprave. E-uprava bi morala strankam zagotavljati hiter in učinkovit dostop do zelenih informacij. V več državah strokovnjaki že razmišljajo o ali pripravljajo povezavo registrov preko modernih sredstev in ponujajo vse vrste dostopa. Skandinavske države, Italija in Islandija so naredile že velik korak k zagotavljanju podatkov javnosti. Zaradi zakonov o varstvu zasebnih podatkov so nekatere države, na primer Francija, Nemčija in Nizozemska bolj zadržane pri zagotavljanju podatkov javnosti. Na splošno se poskušajo najti sredstva elektronskega identificiranja.

Vsaka država ima svoje cilje. Nemčija izboljšuje centralne registre, zlasti register vozniških dovoljenj. Velika Britanija razmišlja o prehodu na sistem trajnega izdajanja dovoljenj, medtem ko Finska, Italija in Nizozemska nameščajo popolnoma nove informacijske sisteme in začenejo z uporabo elektronskih storitev. Organizacije za registracijske storitve praviloma veliko investirajo v informacijsko tehnologijo. V bližnji prihodnosti se bo ta proces nadaljeval vse dokler bo to pomenilo izboljšanje proizvodov in bodo stranke zahtevale hitrejše in dostopnejše storitve. Čeprav se glede investicij odloča na nacionalni ravni, obstaja velik interes glede meddržavnih strategij.

5.1.2.4 Zaključek

Najpomembnejši sklep te raziskave je, da vsaka organizacija za registracijo dela na svoj način in v skladu s svojimi pristojnostmi kakor tudi v skladu z značilnostmi političnega in širšega družbenega okolja. Zadnja dva elementa sta še posebej pomembna pri določanju politike in izvajanju nalog, povezanih z registracijo in drugimi povezavami z »avtomobilsko verigo« in vozniškimi dovoljenji. Kljub temu pa obstajajo tudi drugi dejavniki praktične narave, ki so pri določanju končnega izvajanja prav tako pomembni.

Kakor koli so pristopi in načini dela različni, še vedno obstaja veliko podobnosti, čeprav so lahko omejene na eno samo stvar: registracijo. Kar zadeva bližnjo prihodnost, se prav tako soočamo s spremembami, ki jih večina od nas še ni sprejela.

5.2 Pregled stanja v nekaterih državah

5.2.1 Nizozemska

5.2.1.1 Organizacija za registracijo vozil

Naziv: RDW, Vehicle Approval and Information
Vrsta organizacije: agencija
Število zaposlenih: 1415
Promet: 134 mio. eurov

Naloge v »avtomobilski verigi«:

Registracija, zavarovanje, nadzor, ugotavljanje skladnosti vozil, tehnični pregledi in izdaja dovoljenj za izredne cestne prevoze.

Naloge v »verigi vozniških dovoljenj«:

Registracija vozniških dovoljenj in priznanje tujih vozniških dovoljenj.

5.2.1.2 »Avtomobilska veriga«

RDW ima širok obseg nalog v »avtomobilski verigi«. Tabela prikazuje povzetek porazdelitve teh nalog.

Povzetek glavnih nalog in evidentiranje podatkov		
Dejavnost	Glavne naloge	Centralni register
registracija vozila	RDW zasebna podjetja	RDW
obdavčenje	ministrstvo za finance RDW	ministrstvo za finance
zavarovanje	RDW zavarovalnice	RDW
nadzor	organi za izvajanje zakonodaje RDW	–
ugotavljanje skladnosti vozil	RDW	RDW
tehnični pregledi	RDW zasebna podjetja	RDW
drugo:		
izredni prevozi	RDW	–

5.2.1.2.1 Registracija vozil

Nizozemska ima sistem registracije, ki je dosledno vezan na vozilo. Osnovno načelo je neprekinjena registracija, kar pomeni, da mora biti vozilo v registracijskem sistemu brez prekinitev od začetka (dajanje na trg) do konca (razgradnja ali izvoz).

Bistvo nizozemskega sistema je »lastniški« princip. To pomeni, da so vse obveznosti v zvezi z vozilom glede davkov, tehničnih pregledov in zavarovanja vezane na lastništvo vozila in ne na njegovo uporabo. Zato predstavlja registracija vozila na Nizozemskem osnovo za vse obveznosti v zvezi z vozilom.

Registrirana morajo biti vsa osebna vozila, gospodarska vozila, motorna kolesa in priklopna vozila čez 750 kg. Trenutno je 12 milijona registriranih motornih vozil (Nizozemska ima 17 milijonov prebivalcev).

Dokumenti

Registracija vozila temelji na treh registracijskih dokumentih. Dokument v delu I–A del vključuje tehnične podatke in se izda ob prvi registraciji vozila ter ob spremembah, kadar se podatki o vozilu spremenijo. Dokument v delu I–B vsebuje podatke o uporabniku vozila in se izda, kadar se vozilo registrira (npr. na novega lastnika). II. del dokumenta vsebuje podatke o prenosu lastništva, izda se lastniku/uporabniku ob prvi registraciji. Pri prenosu lastništva služi kot dokaz lastništva. Dokumenti ne kažejo zgodovine vozila. Ko se podatki spremenijo, se izda nov dokument.

Prva registracija

RDW letno registrira približno 650.000 novih vozil. Vsak dan pooblaščen prodajalci prijavijo na RDW približno 3500 novih vozil z evropsko ali nacionalno homologacijo. Za ta vozila se določi registrska številka še isti dan in RDW pošlje I–A del registracijskega dokumenta za ta vozila uvozniku.

Pri posamičnem uvozu ali samogradnji vozila RDW preveri vozilo v enem od svojih centrov za preverjanje vozil (16). RDW nato centralno določi registrsko številko, pripravi dokumente in jih razpošlje. Če uvoženo vozilo ni starejše od treh let, prihaja iz ene od držav članic EU in ima zahtevane dokumente, je obvezna le identifikacija in omejeni tehnični pregled.

Spremembe lastništva

Vsak leto se v registru vozil zabeleži približno 6,5 milijona sprememb lastništva vozil. Spremembe lastništva se vnesejo v register vozil na enem od 600 poštnih uradov ali pri enem od 4500 za to pooblaščenih prodajalcev. Ti prodajalci so povezani s pooblaščenimi organizacijami, ki imajo povezavo z registrom vozil na RDW. Novi lastnik vozila ali prodajalec vozil, ki deluje po njegovem pooblastilu, predloži I–B del registracijskega dokumenta in dokument o prenosu lastništva ter dokaz o identiteti z veljavnim vozniškim dovoljenjem ali potnim listom. Postopek prenosa lastništva se opravi računalniško, on–line, in vnese v realnem času v RDW register vozil. Vozniško dovoljenje se preveri on–line, enako tudi dokumenti vozila. Hkrati se v registru vozil preverijo morebitne nepravilnosti v zvezi z vozilom, npr. kraja vozila. Če je vse v redu, se vozilo registrira na ime novega lastnika. Na poštnem uradu se natisne novi I–B del registracijskega dokumenta s podatki o novem lastniku.

O vozilih, ki se predajo pooblaščenemu prodajalcu ali delavnici v njihovo zalogo (za nadaljnjo prodajo), je treba po elektronski poti obvestiti RDW. V teh primerih obveznosti v zvezi z vozili začasno mirujejo. Potencialni kupci teh vozil oziroma osebe lahko vozi ta vozila samo, če so opremljena z zeleno trgovsko registrsko tablico. Inšpektorji RDW stalno opravljajo naključna preverjanja izpolnjevanja teh določb.

Lastnik vozila sporoča vse spremembe oziroma predelave na vozilu neposredno RDW. Glede na te spremembe RDW vozilo pregleda in prilagodi podatke v registru vozil. V tem primeru dobi lastnik vozila nov I–A del registracijskega dokumenta s posodobljenimi podatki o vozilu.

Mirovanje obveznosti

Nizozemski sistem temelji na načelu lastništva vozila. To pomeni, da mora lastnik vozila izpolnjevati vse obveznosti v zvezi z vozilom ne glede na to, ali vozilo uporablja ali ne. Lastnik lahko zaprosi za mirovanje obveznosti za dobo do največ enega leta. Seveda pa v tem obdobju vozila ne sme uporabljati na javnih cestah. To mirovanje obveznosti se uredi na poštnem uradu. V registru vozil se zabeleži, da za tako vozilo vse obveznosti mirujejo. Opomba o tem se vnese v II. del registracijskega dokumenta, ki vsebuje podatke o vozilu. Povprečna cena take transakcije je 71,50 eura.

Skladnost s predpisi o neuporabi vozila, za katero obveznosti mirujejo, preverja davčni oddelek ministrstva za finance.

Odjava vozil

Vsako leto je iz registra vozil odstranjenih približno 550.000 vozil. Lastnik vozila mora odjaviti svoje vozilo. Če tega ne stori, ostane odgovoren za vse obveznosti. Tako se vzdržuje ažurnost registra vozil.

Do odjave lahko pride zaradi izvoza vozila v drugo državo ali zaradi razgradnje. Pri izvozu mora lastnik sporočiti RDW, da je vozilo izvoženo. Dokumenti vozila se ustrezno žigosajo. Pri razgradnji vozila mora lastnik vozilo dostaviti na eno od podjetij, ki jih je RDW pooblastil za razgradnjo. To podjetje po elektronski poti obvesti RDW o razgradnji. Lastnik potem prejme zagotovilo o prenehanju odgovornosti za vozilo.

Registrske oznake in registrske tablice

Registrska oznaka je sestavljena iz treh skupin s po dvema znakoma (črka ali številka). Oznake temeljijo na kategoriji vozila: npr. tovorna vozila imajo na začetku črko V ali B, motocikli črko M. RDW dodeljuje te oznake po naraščajočem vrstnem redu tako, da približno označujejo tudi starost vozila. Vojaška vozila imajo svoj sistem označevanja, enako velja za diplomatska vozila in vozila kraljeve družine. Registrska oznaka je strogo vezana na vozilo. Osebnе registrske oznake ni mogoče nabaviti. Glede na namen uporabe vozila oziroma glede na kategorijo so registrske tablice različnih barv.

Zaradi preprečevanja zlorab sta izdaja in zbiranje registrskih tablic dosledno predpisana. Izdelava in prodaja registrskih tablic s strani zasebnih podjetij je strogo nadzorovana in samo posebej pooblaščen podjetja lahko izdajo največ dve registrski tablici za eno vozilo.

Register vozil

Vsi podatki o vozilih in njihovih uporabnikih (ne pa o lastnikih) so zabeleženi v registru vozil pri RDW. V tem registru so tudi podatki o ukradenih vozilih.

Register vozil predstavlja osnovo za obdavčenje vozil. RDW dnevno sporoča vse ustrezne spremembe na ministrstvo za finance, ki je pristojno za odmero in pobiranje davkov. To ministrstvo vodi ločen register vozil v zvezi z davki.

RDW zagotavlja informacije drugim javnim organom zastonj, drugim zainteresiranim strankam pa za plačilo. Zagotavljanje informacij je omejeno s predpisi o zaščiti podatkov. Če stranka kot zasebnik zahteva podatke o uporabniku vozila, RDW najprej prosi uporabnika vozila za dovoljenje za posredovanje podatkov. RDW ima svoj klicni center, ki dnevno posreduje približno 3500 informacij po telefonu in približno 250 informacij po elektronski pošti.

5.2.1.2.2 Davki

Enkratni davek

Davek na osebna vozila in motorna kolesa predstavlja neko vrsto »davka na luksuz«, ki se plača enkrat, ko lastnik nabavi novo vozilo pri prodajalcu ali ko vozilo uvozi. Za nova vozila predstavlja ta davek okoli 30 % cene vozila ob zamenjavi staro za novo.

Periodični davek

To je davek na vozilo, tako imenovani »lastniški« davek, ki se plačuje mesečno, četrletno ali letno. Davek je vezan na lastništvo vozila in ne na njegovo uporabo.

Ta davek odmerja in pobira oddelek za davke pri ministrstvu za finance. RDW sporoča oddelku za davke vse spremembe v registru vozil. To pomeni okoli 6,5 milijona sprememb letno. Lastnik vozila je obdavčen samodejno takoj, ko je v registru vozil zabeležena registrska oznaka vozila na njegovo ime.

Pristojbina za registracijo

Na Nizozemskem ni posebne pristojbine za registracijo vozila, plačati je treba samo dokumente. (Za I–A del registracijskega dokumenta 38 evrov in za I–B del 9,25 eura).

5.2.1.2.3 Zavarovanje

Obveznost zavarovanja odgovornosti je vezana na lastništvo vozila. To se ne preverja vnaprej pri registraciji vozila na poštnem uradu ali pri enem od centrov za preverjanje vozil. Po nizozemskem zakonu so zavarovalnice dolžne posredovati RDW vse podatke o zavarovalnih policah in vseh prenehanjih zavarovanja, ker RDW vodi centralni register zavarovanih vozil. RDW preverja zavarovanje vozila z navzkrižnim primerjanjem registrov.

5.2.1.2.4 Nadzor

Ugotavljanje kršiteljev predpisov o zavarovanju in tehničnih pregledih vozil je na prvi stopnji naloga RDW. Zato redno primerja podatke o vozilih in njihovih uporabnikih v registru vozil s podatki o zavarovanju in opravljenih tehničnih pregledih. Če je vozilo registrirano, vendar ni pravilno zavarovano oziroma ni bil opravljen tehnični pregled, RDW pošlje uporabniku poziv za ureditev stanja, ta pa že vključuje določeno globo. Če se uporabnik vozila ne odzove, RDW preda zadevo ministrstvu za pravosodje.

Za izterjavo davčnih obveznosti je odgovorno ministrstvo za finance. Za ugotavljanje vozil v prometu, ki so prijavljena kot vozila, za katera obveznosti mirujejo ali kot vozila na zalogi pri prodajalcu se opravlja naključna kontrola prometa na cesti.

5.2.1.2.5 Homologacija

RDW je homologacijski organ na Nizozemskem. Pristojen je tudi za posamično odobritev vozil. Poseduje tudi lastne preskusne laboratorije.

5.2.1.2.6 Tehnični pregledi

Tehnični pregled osebnih vozil je obvezen po treh letih od prve registracije in nato vsako leto. Gospodarska vozila in priklopna vozila z maso 3500 kg morajo biti pregledana vsako leto. Preglede opravlja okoli 9000 zasebnih delavnic, ki jih je v ta namen akreditiral RDW. RDW nadzira delo teh delavnic tudi z naključnimi preverjanji. RDW ponovno pregleda 3 % vseh pregledanih vozil, ki so že bila pregledana v pooblaščenih delavnicah.

Tehnične preglede avtobusov in vozil za prevoz nevarnega blaga opravlja izključno RDW.

5.2.1.2.7 Drugo

RDW ima poseben oddelek, ki izdaja dovoljenja za opravljanje izrednih prevozov.

5.2.2 Švedska

5.2.2.1 Organizacija za registracijo vozil

Naziv:	Traffic Registry – TA (Trafikregistret), a department of the Swedish Transport Agency – STA (Transportstyrelsen)
Vrsta organizacije:	agencija
Število zaposlenih:	823
Promet:	120 mio. eurov

Naloge v »avtomobilski verigi«:
Registracija, obdavčenje, dajatve za omejitve prometa in parkirni listki.

Naloge v »verigi vozniških dovoljenj«:
Dokumenti in registracija vozniških dovoljenj.

5.2.2.2 »Avtomobilska veriga«

Prometni register (TR) ima omejen obseg nalog v »avtomobilski verigi«. Tabela prikazuje povzetek porazdelitve teh nalog.

Povzetek glavnih nalog in evidentiranje podatkov		
Dejavnost	Glavne naloge	Centralni register
registracija vozila	TR	TR
obdavčenje	TR	TR
zavarovanje	zavarovalnice TR	–
nadzor	organi za nadzor	–
ugotavljanje skladnosti vozil	STA	–
tehnični pregledi	družbe za pregled vozil	TR
drugo:		
parkirni listki	občine TR	TR

5.2.2.2.1 Registracija vozil

Sistem registracije je na Švedskem vezan na vozilo. Z njim je povezan tudi sistem obdavčenja vozil. To pomeni, da so podatki v registru vozil vedno aktualni, saj se davki plačujejo letno. Registracija se ne obnavlja.

Registrirana morajo biti vsa osebna vozila, gospodarska vozila, motorna kolesa in priklopna vozila ter traktorji. Trenutno je 9 milijonov registriranih vozil, od tega jih je 6,7 milijona v uporabi (Švedska ima 9,4 milijona prebivalcev).

Dokumenti

Bistveni del je registracijski dokument vozila, ki vsebuje vse potrebne podatke o vozilu in lastniku/uporabniku. Ta dokument, ki je harmoniziran z EU, se izda ob prvi registraciji in se uporablja tudi pri vseh nadaljnjih administrativnih spremembah. Dokument ne kaže zgodovine vozila, saj je dokument izdan vedno, ko se podatki spremenijo, razen ob spremembi naslova lastnika.

Uporabnikom vozila ni treba imeti tega dokumenta pri sebi med vožnjo.

Drugi temeljni dokument je nalepka. Plačilo letnega davka, zavarovanje in tehnični pregled so obvezni. Ko so vse tri obveznosti izpolnjene, TR pošlje lastniku vozila nalepko, ki jo le–ta nalepi na registrsko tablico.

Prva registracija

Letno je na novo registriranih okoli 400.000 vozil.

Registracijske dokumente in registrske tablice izdaja TR. Tablice izdeluje zasebno podjetje. Registracijo večine novih vozil opravijo pooblaščenimi uvozniki in proizvajalci z uporabo elektronskega prenosa podatkov.

Spremembe lastništva

Vsak dan se zabeleži okoli 11.000 sprememb lastništva. Pri prenosu lastništva morata registracijski dokument podpisati prodajalec in kupec. Po registraciji dobi kupec nov registracijski dokument, prodajalec pa potrdilo, da ni več lastnik vozila. Prenos lastništva se lahko opravi tudi pri enem od 3000 pooblaščenih prodajalcev vozil oziroma delavnic. Te pooblaščenice izpostave imajo tudi pooblastilo za izdajo začasnih nalepk.

Mirovanje obveznosti

Možno je mirovanje obveznosti glede plačila davka in zavarovanja. Mirovanje obveznosti je lahko časovno neomejeno in zanj ni treba plačati takse. Neuporabljeni del davka se vrne. Vozilo, ki je v dobi mirovanja obveznosti, ne sme biti udeleženo v prometu na javnih cestah, z nekaj izjemami (npr. prevoz na tehnični pregled in z njega). Mirovanje obveznosti se lahko zaključi neposredno s klicem lastnika vozila na avtomatski telefon ali po internetu.

Odjava vozil

Letno je odjavljenih približno 26.000 vozil, ki se izvozijo iz države. Razlog odjave vozila se mora vpisati na registracijski dokument, ki ga je treba poslati na TR skupaj s potrebnimi spremnimi dokumenti. Pri razgradnji vozila mora biti priloženo tudi potrdilo o razgradnji, ki ga izda pooblaščen podjetje za razgradnjo vozil ali občina, ki ima zbirni center vozil za razgradnjo. Registrske tablice je treba vrniti. Letno je razgrajenih približno 200.000 vozil.

Registrske oznake in registrske tablice

Sistem registrskih tablic je vezan na vozilo. Registrska številka je sestavljena iz treh črk in treh števil. Oštevilčenje je neodvisno od kategorije vozila. Vojaška vozila registrira ministrstvo za obrambo. Člani diplomatskega zbora imajo svoje serije registrskih števil (vozila je mogoče identificirati po državi).

Posebne registrske tablice (z izbrano kombinacijo znakov) je mogoče nabaviti za 660 eurov. Taka oznaka ostane v veljavi deset let in se lahko ponovno uporabi. Tudi te registrske tablice so vezane na vozilo, vendar se lahko prenesejo na drugo vozilo istega lastnika.

Registrske tablice so različnih barv, glede na namen. Tablice vsebujejo informacijo o VIN–številki in datumu izdaje.

Register vozil

Register vozil vsebuje podatke o vozilih, lastnikih/uporabnikih, davkih, pregledih, zavarovanju in parkirnih listkih. Podatki o prevoženih kilometrih se zajemajo pri tehničnih pregledih. Osebni podatki (sprememba naslova, smrt in podobno) se vzdržujejo prek centralnega registra prebivalstva.

Kot vladni register spada register vozil pod pravico javnega dostopa. To pomeni, da so informacije v njem dostopne vsem. Informacije so dostopne prek registrske številke ali VIN–številke. Dosegljive so informacije o tehničnih podatkih vozila, lastniku/uporabniku vozila prejšnjih lastnikih/uporabnikih, datumu tehničnega pregleda, zavarovanju in davku. Javnost lahko dobi te informacije zastonj. Posameznik lahko prepove izdajati njegove osebne podatke, ne more pa preprečiti izdaje podatkov o njegovem vozilu.

Register vozil vsebuje tudi podatke o ukradenih vozilih. Te podatke posreduje v register policija.

Poleg klicnega centra za informacije iz registra vozil, ki dobi letno okoli 1,5 milijona klicev, deluje tudi avtomatski 24–urni telefon (letno prejme 2 milijona klicev), kjer je mogoče dobiti vse podatke o vozilih in zadnjih treh lastnikih vozila. Vse te podatke je mogoče dobiti tudi po faksu. Dostop do omejenega dela podatkov je mogoč tudi po internetu. S temi sistemi je mogoče tudi zahtevati zamenjavo registrskih tablic, registracijskih dokumentov, nalepk, posredovati zahtevo za mirovanje obveznosti oziroma za njen preklic.

Plačljive pa so kompleksne informacije za vladne organe in organizacije zasebnega sektorja (npr. avtomobilska industrija, zavarovalnice).

5.2.2.2 Davki

Enkratni davek

Švedska nima posebnega enkratnega davka na nova vozila, razen davka na dodano vrednost.

Periodični davek

Davek na vozilo se plačuje letno. Povprečna vrednost tega davka je 200 eurov. Lastnik/uporabnik vozila dobi opozorilo v zadnjem mesecu pred nastopom novega letnega obdobja. Ko je plačilo opravljeno in register pokaže, da so pokrite tudi zahteve za zavarovanje in je opravljen tehnični pregled, se lastniku/uporabniku vozila pošlje nalepka v barvi naslednjega leta. To nalepko nalepi na zadnjo registrsko tablico.

Podatki o davčnem statusu vozila so neomejeno dosegljivi.

Pristojbina za registracijo

Letna pristojbina za registracijo vozila znaša 4,10 eura, plača pa se ob plačilu davka na vozilo.

5.2.2.2.3 Zavarovanje

Zavarovanje je pogoj za uporabo vozila. Podatke o zavarovanju imajo zavarovalnice. Njihov informacijski sistem je povezan z registrom vozil, kamor se te informacije tudi prenašajo. Če je zavarovalna polica prekinjena, je o tem obveščeno združenje zavarovalnic, lastnik vozila pa je obremenjen s cca 5,50 eura za vsak nezavarovan dan.

5.2.2.2.4 Nadzor

Nadzor nad izvajanjem predpisov o registraciji vozil, zavarovanju, tehničnih pregledih in plačanih dajatvah opravljajo organi rednega nadzora.

5.2.2.2.5 Homologacija

Homologacijski organ na Švedskem je švedska agencija za promet Swedish Transport Agency – STA (Transportstyrelsen). Podatki o homologaciji se zbirajo v registru Nortype, ki deluje v sodelovanju nordijskih držav– Norveške, Švedske, Finske in Islandije. Švedska ne izvaja ES-homologacij vozil.

5.2.2.2.6 Tehnični pregledi

Družba za pregled vozil ima 172 centrov za pregled vozil, ki izvajajo tehnične preglede in preglede vozil pred začetkom uporabe. Postopke pregleda nadzoruje oddelek za vozila. Centri za pregled vozil skrbijo tudi za registracijo odobritev vozil v registru vozil. Tehnični pregledi se izvajajo po sistemu 3–2–1–1–1. Opravijo se lahko samo v uradnih preskusnih centrih.

5.2.2.2.7 Drugo

TR izvaja sistem parkirnih listkov (dovoljenj) v imenu posameznih občin. Dobavlja formularje, registrira pristojbine, ki jih določijo občine, sprejema in obračunava plačila, razpošilja opomine in občinam izdaja poročila.

5.2.3 Latvija

5.2.3.1 Organizacija za registracijo vozil

Naziv: CSDD, Road Traffic Safety Directorate
Vrsta organizacije: delniška družba v državni lasti
Število zaposlenih: 620
Promet: 21,5 mio. eurov (podatek iz leta 2006)

Naloge v »avtomobilski verigi«:
Registracija, obdavčenje, ugotavljanje skladnosti vozil, tehnični pregledi in registracija prometnih prekrškov.

Naloge v »verigi voznških dovoljenj«:
Nadzor dela avtošol in voznški izpiti, voznška dovoljenja in njihova registracija, vodenje sistema kazenskih točk.

5.2.3.2 »Avtomobilska veriga«

CSDD ima širok obseg nalog v »avtomobilski verigi«. Tabela prikazuje povzetek porazdelitve teh nalog.

Povzetek glavnih nalog in evidentiranje podatkov		
Dejavnost	Glavne naloge	Centralni register
registracija vozila	CSDD	CSDD
Obdavčenje	CSDD	CSDD
zavarovanje	Zavarovalnice	–
nadzor	Organi za izvajanje nadzora	–
ugotavljanje skladnosti vozil	CSDD	CSDD
tehnični pregledi	CSDD	CSDD
drugo:		

globe za prometne prekrške	CSDD	CSDD
hipoteke	CSDD	CSDD
prometne nesreče	CSDD	CSDD

5.2.3.2.1 Registracija vozil

Sistem registracije je v Latviji vezan na vozilo. Vsa vozila morajo enkrat letno na tehnični pregled. Vsa osebna vozila, gospodarska vozila, motorna kolesa in priklopna vozila morajo biti registrirana in opremljena z registrskimi tablicami.

Dokumenti

Registracijski dokument je zelo zaščiten pred nedovoljenim posegom. Skladen je z direktivo EU.

Prva registracija

Vsako leto je na novo registriranih 30.000 vozil, od tega 6000 novih. Pred registracijo se vsako vozilo posamično pregleda. Dokumenti in registrske tablice se izdajo takoj po pregledu. Skupno število registriranih vozil je 876.000 (Latvija ima 2,2 milijona prebivalcev).

Spremembe lastništva

Vsako leto se v registru vozil zabeleži 268.000 sprememb. Sprememba lastništva se opravi v uradih CSDD (dnevno 750 sprememb).

Mirovanje obveznosti

Možno je mirovanje obveznosti glede plačila davka in zavarovanja. Mirovanje obveznosti je lahko časovno neomejeno in stane 3 eure. Registrske tablice se vrnejo CSDD. Vozilo, ki je v dobi mirovanja obveznosti, ne sme biti udeleženo v prometu na javnih cestah.

Odjava vozil

Približno 13.000 vozil je letno odstranjenih iz registra vozil, ker so izvožena. Lastnik vozila mora svoje izrabljeno vozilo predati podjetju za razgradnjo, to pa opravi tudi odjavo vozila, ki je brezplačna. Registracijski dokument in registrske tablice se vrnejo CSDD.

Registrske oznake in registrske tablice

Registrska oznaka je specifična glede na vozilo. Sestoji iz dveh črk (za priklopna vozila samo ena črka) in ene do štirih števil. Mogoče je dobiti (za 3560 eurov) posebne oznake z dvema do osmimi številkami. Barva registrskih tablic je bela, za taksi vozila pa rumena.

Register vozil

Register vozil vsebuje podatke o vozilu in njegovem uporabniku, plačanih dajatvah, zavarovanju, tehničnih pregledih ter podatke o prometnih prekrških in hipotekah (zaradi zavarovanja posojil za nakup vozila).

Register vozil je on-line povezan z registrom prebivalstva in registrom podjetij.

Informacije iz registra vozil se posredujejo javnosti po telefonu, prek SMS-sporočil in interneta, so plačljive in ne vsebujejo osebnih podatkov. Osebni podatki so dostopni samo policiji in drugim državnim organom, za katere tako določa zakon. Te informacije so brezplačne.

CSDD vsako leto izda statistične podatke o registriranih vozilih, opravljenih pregledih, izdanih vozniških dovoljenjih, avto šolah in prometnih nesrečah.

5.2.3.2.2 Davki

Enkratni davek

Davek na vozila se plača na uvožena osebna vozila, motorna kolesa in avtobuse. Znesek za osebna vozila je odvisen od starosti vozila in je najnižji za vozila stara 5–7 let ter znaša 110 eurov. Za novejša in starejša vozila je davek višji. Za staro vozilo s 4500 ccm motorjem, starejše od 19 let, znaša ta davek kar 1210 eurov. Davek na nova vozila je odvisen od emisij CO₂ in za 5–7 let staro vozilo znaša okoli 27 eurov, za novejša in starejša vozila je višji.

Periodični davek

To je letni davek na vozilo, vezan je na lastnika vozila in mora biti plačan pred tehničnim pregledom. Pri registraciji novega vozila se plača za preostanek leta. Pri spremembi lastništva se davek deli med prodajalca in kupca.

Ta davek se obračunava glede na maso vozila, in sicer znaša za osebna vozila in avtobuse 17–145 eurov, za tovornjake 145–540 eurov, za priklopna vozila 60–760 eurov, za polpriklopnike 60–670 eurov in za vsa motorna kolesa 5 eurov.

Pristojbina za registracijo

Pristojbine pri registraciji vozila so odvisne od vrste dejanja:

- registracija in registracijski dokument – 14 eurov,
- prva registracija – 45 eurov,
- odjava vozila – 3 eure,
- zamenjava lastništva – 14 eurov,
- zamenjava registrskih tablic – 41 eurov.

5.2.3.2.3 Zavarovanje

Zavarovanje je predpogoj za registracijo vozila. Zavarovalnice vnesejo v register vozil podatke, da je vozilo zavarovano. Centralni register s podatki o zavarovanju vozil ne obstaja.

5.2.3.2.4 Nadzor

CSDD obvešča policijo o kršitvah predpisov o tehničnih pregledih, dajatvah in zavarovanju.

5.2.3.2.5 Homologacija

CSDD je homologacijski organ v Latviji. Pristojen je tudi za posamično odobritev vozil. Ne izvaja homologacijskih postopkov po posamičnih direktivah EU oziroma pravilnikih UN/ECE.

5.2.3.2.6 Tehnični pregledi

Tehnični pregled je obvezen vsako leto za vsa vozila ne glede na njihovo starost. Tehnične preglede opravlja CSDD in organizacije po njegovem pooblastilu. Ob pregledu se plačajo potrebne davščine za vozila in, če je potrebno dopolnijo podatki v registru vozil.

5.2.3.2.7 Drugo

CSDD vodi podatke o plačanih in neplačanih globah zaradi prometnih prekrškov. Ti podatki so dostopni javnosti. CSDD v povezavi z bankami vodi register posojil za nabavo gospodarskih vozil. CSDD zbira in analizira podatke o prometnih nesrečah in izdaja poročila o tem.

5.2.4 Avstrija

V Avstriji imajo pri registraciji vozil pomembno vlogo zavarovalnice. S sodelovanjem zavarovalnic se vzdržuje eden od dveh centralnih registrov vozil. Zavarovalnice omogočajo tudi prenos lastništva, pobiranje davščin in seveda zavarovanje vozil.

5.2.4.1 Organizacija za registracijo vozil

Naziv: Verband der Versicherungsunternehmen Österreich – VVO, Združenje zavarovalnic Avstrije
Vrsta organizacije: zasebno združenje
Število zaposlenih: ni podatka
Promet: ni podatka

Naloge v »avtomobilski verigi«:

Vzdržuje centralno registracijo vozil s podatki o njihovih lastnikih in zavarovanju.

Naloge v »verigi vozniških dovoljenj«:

Jih nima.

5.2.4.2. »Avtomobilska veriga«

Povzetek glavnih nalog in evidentiranje podatkov		
dejavnost	Glavne naloge	Centralni register

registracija vozila	zavarovalnice	VVO, ministrstvo za notranje zadeve
obdavčenje	zavarovalnice ministrstvo za finance	
zavarovanje	zavarovalnice	VVO
nadzor	ministrstvo za notranje zadeve	
ugotavljanje skladnosti vozil	ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo	
tehnični pregledi	ministrstvo za promet, inovacije in tehnologijo	

5.2.4.2.1 Registracija vozil

Sistem registracije v Avstriji je specifičen glede na posameznika in regijo. Zavarovanje in obdavčenje sta integrirana v sistem registracije. Vsa osebna vozila, gospodarska vozila, motorna kolesa, mopedi, traktorji in motorizirana oprema ter priklopna vozila morajo biti registrirani in opremljeni z registrskimi tablicami.

V Avstriji je registriranih 6,2 milijona vozil (Avstrija ima 8 mio. prebivalcev).

Dokumenti

Registracijski dokument ima dva dela, od katerih mora biti eden v vozilu, drugi pa shranjen doma. Poleg tega dokumenta je še poseben dokument (»Typenschein«) s tehničnimi podatki o vozilu, ki prikazujejo tudi »zgodovino« vozila.

Prva registracija

Vsako leto je na novo registriranih 300.000 vozil. Pri rednem uvozu uvoznik dostavi kupcu skupaj z vozilom tudi prometno dovoljenje (»Typenschein«). V primeru posamičnega uvoza vozila pa mora biti le to pred registracijo pregledano.

Spremembe lastništva

Sprememba lastništva se lahko opravi v enem od 870 uradov na eni od 25 zavarovalnic, ki so v združenju. Za spremembo lastništva je treba predložiti prometno dovoljenje (»Typenschein«), dokazilo o zavarovanju, registrske tablice in dokazilo o nakupu. Centralna registracija se opravi on-line in v realnem času. Takoj se izpiše novo prometno dovoljenje in izdajo registrske tablice iz zaloge (če ne gre za »osebne« registrske tablice) skupaj z dvema nalepkama za tehnični pregled. Sprememba lastništva stane 172 eurov.

Mirovanje obveznosti

Možno je mirovanje obveznosti glede plačila davka in zavarovanja. Lastnik vozila mora predati registrske tablice in prvi del prometnega dovoljenja na enem od uradov zavarovalnice. Ta postopek je brezplačen.

Odjava vozil

Za odjavo vozila mora lastnik predati registrske tablice in prometno dovoljenje. Ta postopek je brezplačen.

Registrske oznake in registrske tablice

Registrska oznaka je specifična glede na posameznika in regijo. Sestavljena je iz dveh črk (oznaka regije) in do petih števil. Registrirati je mogoče dve vozili z enimi registrskimi tablicami, seveda pa je dovoljeno voziti v istem času samo eno vozilo. Tablice z izbrano oznako stanejo 200 eurov vsaka.

Registrske tablice izdeluje osem od vlade pooblaščenih podjetij. Pri izgubi registrske tablice mora lastnik zaprositi za novo registrsko oznako in seveda tudi za nove registrske tablice.

Priklopna vozila imajo svojo lastno registrsko oznako, tuja priklopna vozila nosijo oznako vlečnega vozila na rdeči tablici.

Register vozil

Avstrija ima dva centralna registra vozil.

Enega vzdržuje Združenje zavarovalnic Avstrije. Njegov glavni namen je pomoč pri postopku registracije vozil, pri postopku vpoklica vozil ter pri pripravi statističnih informacij in drugih informacij za vlado (npr. ministrstvo za obrambo). Načeloma podatki iz tega registra niso dostopni javnosti, na spletnih straneh so dostopne samo informacije glede zavarovanja vozila (vezano na registrsko oznako).

Drugi register vozil vzdržuje ministrstvo za notranje zadeve z namenom pomagati agencijam za nadzor. Ta register se periodično usklajuje z registrom pri Združenju zavarovalnic. Osebni podatki v tem registru se ažurirajo s povezavo z registrom prebivalstva. V tem registru so tudi poročila policije, vključno s poročili o ukradenih vozilih.

5.2.4.2.2 Davki

Enkratni davek

Enkratni davek na nova vozila znaša od 6 do 12 % nabavne cene vozila, odvisno od tehničnih lastnosti vozila.

Periodični davek

V povprečju znaša letni davek na vozilo do 1000 eurov, odvisno od prostornine motorja. Pobirajo ga zavarovalnice kot del zavarovalne premije. Poznan je kot »zavarovalni davek« in se odvaja zvezni vladi. Vozila s pogonom na bencin so obdavčena bolj kakor dizelska vozila, najmanj pa vozila na utekočinjeni naftni plin.

Pristojbina za registracijo

Za registracijo vozila se zaračunava standardna pristojbina 172 eurov.

5.2.4.2.3 Zavarovanje

Zavarovanje je predpogoj za registracijo vozila. Podatki o zavarovanju se vnesejo v register vozil pri Združenju zavarovalnic.

5.2.4.2.4 Nadzor

Združenje zavarovalnic Avstrije nima vloge v procesu nadzora vozil, vendar periodično dopolnjuje podatke v registru vozil na ministrstvu za notranje zadeve, ki je podlaga za nadzor, ki ga opravlja policija.

5.2.4.2.5 Homologacija

Homologacijski organ v Avstriji je Zvezni inštitut za preskušanje vozil, ki je del ministrstva za promet, inovacije in tehnologijo.

Avtomatska registracija podeljenih homologacij praktično ne obstaja, razmišlja se o priključitvi na neki obstoječi sistem, npr. Nortype.

Za posamične odobritve vozil so pristojne posamezne zvezne dežele (devet). Te odobritve se medsebojno priznavajo. Obstaja sto organizacij za pregled vozil, od tega jih je nekaj opremljenih tudi za preskušanje vozil. Šestnajst od teh je zveznih organov.

5.2.4.2.6 Tehnični pregledi

Osebna vozila se pregledujejo po sistemu 3–2–1–1. Tehnične preglede opravljajo delavnice. Pooblaščenih je približno 4000 delavnic. Cena tehničnega pregleda se oblikuje tržno in znaša med 25 in 35 eurov. Pooblaščenje in nadzor nad temi delavnicami opravljajo preskuševalni organi zveznih pokrajin. Vsaka zvezna pokrajina ima svoj sistem glede tega.

Kot dokazilo o opravljenem tehničnem pregledu se izda potrdilo o pregledu in dve nalepki, ki se morata namestiti na vozilo (prepoved namestitve na registrske tablice, kajti le–te so specifične za posameznika).

Posebne preglede (npr. avtobusov, taksi vozil) in preglede po poškodbah opravljajo samo preskuševalni organi zveznih pokrajin.

5.3 Usklajenost s pravnim redom Evropske unije

Predlagani zakon je usklajen s pravnim redom Evropske unije. Zagotovitev usklajenosti in uspešno izvajanje zelo obsežnega evropskega pravnega reda na področju vozil je eden od temeljnih ciljev predlaganega zakona.

Predlagani zakon deloma prenaša v slovenski pravni red predpise Evropske unije, ki urejajo področje vozil (glavni del vsebine je že prenesen z drugimi predpisi) in sicer:

1. Direktiva 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (okvirna direktiva) (UL L št. 236 z dne 9. 10. 2007, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/46/ES), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2015/758 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o zahtevah za homologacijo za uvedbo sistema eCall, vgrajenega v vozilo, kot storitev številke 112 in spremembi Direktive 2007/46/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 77);
2. Direktiva 2014/45/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih

motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 51) ;

3. Direktiva Sveta 1999/37/ES z dne 29. aprila 1999 o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 138 z dne 1. 6. 1999, str. 57), zadnjič spremenjena z Direktivo 2014/46/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 129);

4. Direktiva 2014/47/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES (EU) (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 134) in

5. Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9).

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o motornih vozilih

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

Motor Vehicles Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)

2016-2430-0007

ID predpisa

ZAKO7333

ID izjave

1 (1)

Datum izjave

14.09.2016

3.) Skladnost predloga akta s predpisi EU

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
1.	31999L0037	Direktiva Sveta 1999/37/ES z dne 29. aprila 1999 o dokumentih za registracijo vozil	01.06.2004	01.06.2004	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2011-01-2292 Pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil			
		2. 2004-01-3690 Zakon o varnosti cestnega prometa			
		3. 2005-01-1163 Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa			
2.	32007L0046	Direktiva 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila Okvirna direktiva (Okvirna direktiva) (Besedilo velja za EGP)	28.04.2009	28.04.2009	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2015-01-1399 Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila			
		2. 2009-01-1384 Pravilnik o ES-homologaciji in posamični odobritvi motornih vozil			
		3. 2004-01-3690 Zakon o varnosti cestnega prometa			
		4. 2010-01-5475 Zakon o motornih vozilih			
3.	32014L0045	Direktiva 2014/45/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES Besedilo velja za EGP	20.05.2017	20.05.2017	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2014-01-2975 Odredba o dopolnitvah Odredbe o določitvi seznama tehničnih specifikacij o postopkih s področja motornih in priklopnih vozil			
		2. 2016-2430-0004 Pravilnik o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil			
4.	32014L0046	Direktiva 2014/46/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil	20.05.2017	20.05.2017	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2016-2430-0005 Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o registraciji motornih in priklopnih vozil			
5.	32014L0047	Direktiva 2014/47/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES Besedilo velja za EGP	20.05.2017	20.05.2017	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom
		1. 2016-2430-0003 Pravilnik o nadzoru tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil v cestnem prometu			
6.	32015L0413	Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu Besedilo velja za EGP	06.05.2015	06.05.2015	NE Direktiva prenešana tudi z drugim aktom

Izjava o skladnosti predloga zakonskega ali podzakonskega akta s pravnim redom EU

CELEX oznaka direktive	Naslov direktive ter slovenski predpisi, ki se navezujejo na to direktivo	Rok za prenos direktive	Rok, na katerega se nanaša prenos	Je za navedeni rok direktiva v celoti prenesena s tem aktom? (obrazložitev)
	1. 2015-01-0897	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o motornih vozilih		
	2. 2016-01-1364	Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških		

4.) Ali je predlog pravnega akta tehnični predpis v smislu člena 8 direktive 31998L0034?

NE

Korelacijska tabela

1.) Naslov predlaganega akta

Zakon o motornih vozilih

Prevod naslova predloga pravnega akta RS v angleščino

Motor Vehicles Act

2.) Enotna identifikacijska oznaka predloga akta (EVA)	ID predpisa	ID izjave	Datum izjave
2016-2430-0007	ZAKO7333	1 (1)	14.09.2016

3.1) Direktive, ki jih delno ali v celoti prenaša predlog akta

	CELEX oznaka	Naslov predpisa
1.	31999L0037	Direktiva Sveta 1999/37/ES z dne 29. aprila 1999 o dokumentih za registracijo vozil
2.	32007L0046	Direktiva 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila Okvirna direktiva (Okvirna direktiva) (Besedilo velja za EGP)
3.	32014L0045	Direktiva 2014/45/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES Besedilo velja za EGP
4.	32014L0046	Direktiva 2014/46/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil
5.	32014L0047	Direktiva 2014/47/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES Besedilo velja za EGP
6.	32015L0413	Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu Besedilo velja za EGP

3.2) Skladnost predloga akta s predpisi EU

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
1. člen		
2. člen		
3. člen		
4. člen		
5. člen		
6. člen		
7. člen		
8. člen		
9. člen		
10. člen		
11. člen		
12. člen, 6. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
13. člen, 7. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
13. člen, 8. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
14. člen, 5. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
15. člen		
16. člen, 4. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
17. člen		
18. člen		
19. člen, 5. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
20. člen, 7. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
21. člen		
22. člen		
23. člen, 2. odstavek	Člen 4, celex 31999L0037	
24. člen		
25. člen		
26. člen		
27. člen		
28. člen		
29. člen		
30. člen		
31. člen, 1. odstavek, 5. točka	Člen 8, odstavek 3, celex 32014L0045 Člen 10, odstavek 3, celex 32014L0045	
32. člen, 1. odstavek	Člen 3, celex 31999L0037	
33. člen		
34. člen		
35. člen		

Korelacijska tabela

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
36. člen		
37. člen		
38. člen, 1. odstavek, 2. alineja	Člen 1, odstavek 4, celex 32014L0046	
39. člen		
40. člen		
41. člen	Člen 1, odstavek 4, celex 32014L0046	
42. člen, 4. odstavek	Člen 7, odstavek 2, celex 32014L0045 Člen 12, odstavek 2, celex 32014L0047	
42. člen, 5. odstavek	Člen 9, odstavek 3, celex 32014L0045 Člen 1, odstavek 4, celex 32014L0046 Člen 14, celex 32014L0047	
43. člen, 3. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
43. člen, 4. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
44. člen		
45. člen		
46. člen		
47. člen		
48. člen	Člen 4, celex 32014L0045	
49. člen		
50. člen	Člen 5, celex 32014L0045	
51. člen, 1. odstavek	Člen 6, celex 32014L0045	
51. člen, 2. odstavek	Člen 8, odstavek 1, celex 32014L0045 Člen 8, odstavek 2, celex 32014L0045 Člen 10, odstavek 1, celex 32014L0045	
52. člen, 3. odstavek	Člen 8, odstavek 6, celex 32014L0045	
53. člen		
54. člen		
55. člen, 1. odstavek	Člen 12, odstavek 1, celex 32014L0045	
56. člen		
57. člen, 1. odstavek	Člen 11, celex 32014L0045 Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka a, b in c
57. člen, 2. odstavek	Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka a, b in c
58. člen		
59. člen	Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka c, 3. alineja
59. člen, 1. odstavek	Priloga 5.1, celex 32014L0045	c, 2. alineja in točka a, c in f točka b točka b, c in f
60. člen	Člen 13, odstavek 1, celex 32014L0045 Člen 13, odstavek 2, celex 32014L0045 Člen 13, odstavek 3, celex 32014L0045 Člen 13, odstavek 4, celex 32014L0045 Priloga 5.1, celex 32014L0045 Priloga 5.3, celex 32014L0045	
60. člen, 9. odstavek	Priloga 5.1, celex 32014L0045	c, 4. alineja
61. člen		
62. člen, 1. odstavek, 1. točka	Člen 1, odstavek 3, celex 32014L0046	
63. člen, 3. odstavek	Člen 1, odstavek 3, celex 32014L0046	
64. člen		
65. člen, 1. odstavek	Člen 3, točka L, celex 32015L0413 Člen 3, točka N, celex 32015L0413 Člen 4, odstavek 2, celex 32015L0413 Člen 4, odstavek 3, celex 32015L0413 Priloga 1, celex 32015L0413	
65. člen, 2. odstavek	Člen 2, celex 32015L0413	
65. člen, 3. odstavek	Člen 3, točka M, celex 32015L0413 Člen 4, odstavek 1, celex 32015L0413 Člen 4, odstavek 4, celex 32015L0413 Priloga 1, celex 32015L0413	
65. člen, 4. odstavek	Člen 4, odstavek 1, celex 32015L0413	
65. člen, 6. odstavek	Člen 7, celex 32015L0413	
65. člen, 7. odstavek	Člen 6, celex 32015L0413	
65. člen, 8. odstavek	Člen 8, celex 32015L0413	
66. člen		
67. člen	Člen 14, celex 32014L0045	
67. člen, 2. odstavek	Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka d in e
68. člen	Člen 14, celex 32014L0045	
69. člen		
70. člen, 1. odstavek, 8. točka	Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka d

Korelacijska tabela

Nacionalni predpis	Evropski predpis	Opomba
71. člen, 4. odstavek	Priloga 5.1, celex 32014L0045	točka e
72. člen		
73. člen, 4. odstavek	Člen 16, celex 32014L0047	
73. člen, 5. odstavek	Člen 25, celex 32014L0047	
74. člen		
75. člen		
76. člen		
77. člen, 1. odstavek	Člen 7, odstavek 2, celex 32014L0047	
78. člen		
79. člen		
80. člen		
81. člen		
82. člen, 4. odstavek	Člen 46, celex 32007L0046	
83. člen		
84. člen		
85. člen		
86. člen		
87. člen		
88. člen		
89. člen		

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Administrativne in druge posledice

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Obseg dokumentacije bo enak kot do sedaj, razen pri postopku odjave vozila, ko lastniku vozila ne bo potrebno več predložiti izjave o lokaciji vozila.

Upravne enote bodo morale nove lastnike vozil v skladu s šestim odstavkom 40. člena tega predloga zakona obveščati o tem, da so v evidenci registriranih vozil evidentirani kot novi lastnik vozila, v kolikor ga pri spremembi lastništva vozila novi lastnik ne bo istočasno ali v roku 15 dni registriral na svoje ime. To bo veljalo le za vozila, za katera se plačuje dajatev na objavljeni vozilo.

Zakonske določbe ne omejujejo nobenega od načinov plačevanja storitev.

Zakon ne spreminja ureditve pristojnosti na področju vozil in ostaja enaka, kot jo je že določil Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10 in 23/15).

V gradivu za sprejem Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) so bile predvidene kadrovske okrepitve na takratnih institucijah s področja vozil (Ministrstvo za promet, Prometni inšpektorat RS, Javna agencija RS za varnost prometa), ki pa niso bile realizirane. Zaradi tega se od uveljavitve omenjenega zakona dalje ugotavlja, da se določene naloge na vseh institucijah sploh ne opravljajo oziroma se opravljajo v manjšem obsegu, zato je potrebno nujno zagotoviti že predvidena delovna mesta, ki niso bila realizirana. Posledično pa opozarjamo tudi na upadanje kvalitete dela v vseh institucijah, ki sodelujejo na področju vozil, in pomanjkanje nadzora na celotnem področju vozil. Posebej slednje je potrebno nujno zagotavljati v obsegu, kot to zahteva pravni red EU glede nadzora gospodarskih vozil v cestnem prometu, o čemer je potrebno tudi redno poročati Evropski komisiji.

Za ureditev področja in vzpostavitev evropsko primerljive kvalitetne ureditve področja je potrebno torej realizirati naslednje organizacijske spremembe:

Ministrstvo za infrastrukturo – Direktorat za kopenski promet

Ministrstvo je z Zakonom o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) prevzelo nove pristojnosti, povezane z vodenjem politike in priprave zakonodaje na področju registracije vozil, tehničnih pregledov, nadzora in evidenc.

Za opravljanje nalog v zvezi z ugotavljanjem skladnosti vozil je treba opravljati naloge na področju:

- predpisov za vozila (priprava predpisov, sodelovanje pri razvoju direktiv in uredb EU ter pravilnikov UN/ECE, uvajanje direktiv EU, pravilnikov UN/ECE in njihovih sprememb v nacionalni pravni red in kodeksov OECD ter nadziranje izvajanja predpisov),
- usmerjanje dela homologacijskega organa (priprava obveznih navodil in usmeritev za delo, nadzor dela),
- mednarodno sodelovanje.

Ker se niso dodatno zaposlili javni uslužbenci, ki bi opravljali z Zakonom o motornih vozilih in predpisi EU zahtevane naloge, ministrstvo ne sodeluje več aktivno pri pripravi zakonodaje EU, zamuja se s pripravo nacionalne zakonodaje in ne izvaja se ustreznega nadzora.

Predmetni zakon je povzel vse naloge sedaj veljavnega zakon in naloge, ki jih zahteva zakonodaja EU, zato je potrebno za opravljanje teh nalog v direktoratu sistemizirati **dve novi delovni mesti**.

Za opravljanje nalog v zvezi z registracijo vozil in njihovimi tehničnimi pregledi je treba opravljati naloge na področju:

- sodelovanja pri pripravljanih predlogov zakonov in podzakonskih predpisov in mnenj k predlogu zakonov v medresorskem usklajevanju,
- sodelovanja z drugimi strokovnimi službami in organizacijami pri izvajanju nalog s tega delovnega področja,
- spremljanje stanja in sodelovanje na področju sprejemanja predpisov v okviru EU s tega delovnega področja.

Za opravljanje teh nalog je treba v direktoratu sistemizirati **dve novi delovni mesti**.

Za opravljanje nalog v zvezi z vodenjem zbirk podatkov na področju registracije vozil, tehničnih pregledov in nadzora in zaradi potreb po razvoju sistemov je treba opravljati naloge na področju:

- nadziranja postopkov, ki jih izvajajo registracijske organizacije,
- nudenja pomoči registracijskim organizacijam,
- zaradi sprememb zakonodaje in potreb po izboljšavah stalno nadgrajevanje sistema, ki podpira evidence,
- urejanja in nadziranja dostopov do varnostne shema evidenc,
- izvajanja postopkov poizvedb za potrebe odpoklicev vozil,
- opravljanja nalog nacionalne kontaktne točke,
- priprava analiz podatkov iz evidence registriranih vozil za potrebe različnih subjektov (ministrstva, Inšpektorat Republike Slovenije za infrastrukturo, novinarji, javnost, proizvajalci vozil in njihovi zastopniki ...).

Za opravljanje teh nalog je treba v direktoratu sistematizirati **tri nova delovna mesta**.

Javna agencija RS za varnost prometa

Javna agencija RS za varnost prometa je z Zakonom o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) prevzela obveznosti povezane z izvajanjem operativnih nalog na področju ugotavljanja skladnosti vozil ter registracije vozil, tehničnih pregledov in strokovnega nadzora.

Javna agencija za varnost prometa - Sektor za vozila mora opravljati operativne naloge s področja ugotavljanja skladnosti, ki obsegajo:

- opravljanje postopkov ugotavljanja skladnosti vozil (izvajanje postopkov ES-homologacije in nacionalne homologacije vozil, izvajanje postopkov homologacije delov in opreme, izvajanje postopkov posamične odobritve vozil),
- opravljanje strokovnega nadzora (nad uvozniki vozil, strokovnimi organizacijami, tehničnimi službami, nadzor proizvodnje homologiranih proizvodov),
- pooblaščenje tehničnih služb in strokovnih organizacij,
- komunikacijo s strankami (telefon, pisma, elektronska pošta),
- mednarodno sodelovanje (sestanki Type Approval Authorities Meeting - TAAM).

Za nemoteno opravljanje teh nalog je treba v sektorju sistemizirati **dve novi delovni mesti**.

Za opravljanje operativnih nalog v zvezi s tehničnimi pregledi vozil in registracijo vozil je treba opravljati naloge na področju:

- izvajanja strokovnih nalog v zvezi z izvajanjem zakonov in drugih predpisov na področju tehničnih pregledov vozil in registracije vozil,
- opravljanja strokovnih nalog v zvezi z izvajanjem dejavnosti tehničnih pregledov,
- usmerjanja dela izvajalcev tehničnih pregledov in registracijskih postopkov,
- usmerjanja in nudenja strokovne pomoči in izvajanje strokovnega nadzora nad delom registracijskih organizacij.

Za opravljanje teh nalog je treba v sektorju sistematizirati **dve novi delovni mesti**.

Ministrstvo za infrastrukturo – Inšpektorat RS za infrastrukturo

Inšpektoratu za infrastrukturo so se z Zakonom o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10) močno razširila pooblastila in sicer na področje izvajanja inšpekcijskega nadzora nad spoštovanjem določil tega zakona v celoti. Inšpektorji Inšpektorata RS za infrastrukturo so tako pooblaščen za izvajanje inšpekcijskega nadzora nad delom proizvajalcev vozil in njihovih pooblaščenih zastopnikov, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij.

Inšpektorat na področju tega predloga Zakona o motornih vozilih opravlja naslednje naloge:

- nadzor vozil v cestnem prometu (tudi z uporabo mobilne enote),
- nadzor strokovnih organizacij glede izvajanja tehničnih pregledov vozil, registracije vozil, identifikacije in ocene tehničnega stanja vozil ter pregledov vozil po posebnih zahtevah,
- nadzor tehničnih služb glede izvajanja homologacije vozil oziroma njihovih delov, posamičnih odobritev vozil po splošnih in posebnih zahtevah,
- nadzor proizvajalcev vozil oziroma njihovih pooblaščenih zastopnikov,
- nadzor prodajalcev vozil.

Za opravljanje teh nalog je treba v inšpektoratu, sistemizirati še **sedem novih delovnih mest**.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

Predlagani zakon nima neposrednih posledic na okolje.

6.3 Presoja posledic na gospodarstvo

Predlagani zakon nima neposrednih posledic na gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic na socialnem področju

Predlagani zakon z ukinitvijo podajanja izjave o lokaciji vozila ob odjavi vozila zmanjšuje stroške lastnikom vozil.

6.5 Presoja posledic na dokumente razvojnega načrtovanja

Predlog zakona nima posledic na nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic na druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

- a) Predstavitev sprejetega zakona

Zaradi bistvenih sprememb na področju vozil so predvidene seminarji, posveti in delavnice.

- b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

Spremljanje izvajanja predpisa bo izvajalo pristojno ministrstvo, Javna agencija RS za varnost prometa, kot organ za operativno izvajanje postopkov, in pristojni inšpektorat.

–

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

Ni drugih pomembnih okoliščin.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

- spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen,

Gradivo je bilo objavljeno na spletnem portalu e–demokracija dne

- čas trajanja javne predstavitve, v katerem je bilo mogoče sporočiti mnenja, predloge in pripombe,

Od dalje. V javni razpravi nismo prejeli pripomb na gradivo

- datum in kraj morebitne javne obravnave ali druge oblike sodelovanja,

/

- seznam subjektov, ki so sodelovali (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte),

/

- bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti,

/

– bistvena mnenja, predloge in pripombe javnosti, ki niso bili upoštevani, in razlogi za neupoštevanje.

/

8. Navedba, kateri predstavniki predlagatelja bodo sodelovali pri delu državnega zbora in delovnih teles

- dr. Peter Gašperšič, minister za infrastrukturo,
- Jure Leben, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo,
- mag. Klemen Potisek, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo,
- mag. Darija Kocjan, generalna direktorica Direktorata za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Bogdan Potokar, sekretar, vodja Sektorja za cestni promet in logistiko, Direktorat za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- dr. Robert Jerončič, sekretar, Direktorat za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- mag. Andrej Cvenk, podsekretar, Direktorat za kopenski promet, Ministrstvo za infrastrukturo,
- Irena Jocif Bošnjak, podsekretarka, Sekretariat - Pravna služba, Ministrstvo za infrastrukturo.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina zakona)

Ta zakon ureja pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil na trg, njihovo registracijo in udeležbo v cestnem prometu in pri opravljanju kmetijskih ali gozdarskih del, pogoje za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih in registracijskih organizacij, vodenje zbirk podatkov o vozilih in nadzor nad izvajanjem tega zakona ter dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.

2. člen

(predpisi Evropske unije)

Ta zakon deloma prenaša v pravni red Republike Slovenije naslednje direktive:

1. Direktiva 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (okvirna direktiva) (UL L št. 236 z dne 9. 10. 2007, str. 1, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2007/46/ES), zadnjič spremenjena z Uredbo (EU) 2015/758 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o zahtevah za homologacijo za uvedbo sistema eCall, vgrajenega v vozilo, kot storitev številke 112 in spremembi Direktive 2007/46/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 77);

2. Direktiva 2014/45/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o rednih tehničnih pregledih motornih vozil in njihovih priklopnih vozil ter razveljavitvi Direktive 2009/40/ES (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 51) ;

3. Direktiva Sveta 1999/37/ES z dne 29. aprila 1999 o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 138 z dne 1. 6. 1999, str. 57), zadnjič spremenjena z Direktivo 2014/46/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o spremembi Direktive Sveta 1999/37/ES o dokumentih za registracijo vozil (UL L št. 127 z dne 29. 4. 2014, str. 129);

4. Direktiva 2014/47/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Uniji, in razveljavitvi Direktive 2000/30/ES (EU) (UL L št. 127, 29. 4. 2014, str. 134) in

5. Direktiva (EU) 2015/413 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2015 o lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 68 z dne 13. 3. 2015, str. 9, v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2015/413/EU).

3. člen

(pomen izrazov)

(1) Izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. »avtobus« je motorno vozilo, namenjeno prevozu oseb in njihove prtljage, ki ima poleg sedeža za voznika ali voznico (v nadaljnjem besedilu: voznik) več kot osem sedežev;

2. »bivalni priklopnik« je priklopno vozilo s posebno nadgradnjo in stalno opremo, ki omogoča prebivanje oseb;

3. »bivalno vozilo« je motorno vozilo s posebno nadgradnjo in stalno opremo, ki omogoča prevoz in prebivanje oseb;

4. »cestni vlačilec« je motorno vlečno vozilo, ki je zasnovano in izdelano izključno za vleko priklopnih vozil razen polpriklopnikov;

5. »del vozila« je njegov sistem ali sestavni del ali samostojna tehnična enota ali naprava;

6. »delovni stroj« je motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje posameznih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali blaga in katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 40 km/h;

7. »delovno vozilo« je motorno vozilo z vgrajenimi napravami za opravljanje posameznih del, ki ni namenjeno prevozu oseb ali blaga in katerega konstrukcijsko določena hitrost presega 40 km/h;

8. »homologacijski organ« je organ, pristojen za vse vidike homologacije vozila, njegovega sistema, sestavnega dela in samostojne tehnične enote in za odobritev dela vozila ali njegove opreme in posamično odobritev vozila; homologacijski organ usmerja delo in nadzoruje izvajanje postopkov posamične odobritve predelanih in popravljenih vozil ter identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozil;

9. »lahki priklopnik« je priklopno vozilo, katerega največja tehnično dovoljena masa ne presega 750 kg;

10. »lahko štirikolo« je motorno vozilo s štirimi simetrično nameščenimi kolesi, katerega masa ne presega 350 kg (brez mase baterij pri vozilu na električni pogon), pri katerem delovna prostornina motorja na prisilni vžig ne presega 50 ccm ali moč motorja na kompresijski vžig ali trajna nazivna moč elektromotorja ne presega 4 kW in pri katerem konstrukcijsko določena hitrost ne presega 45 km/h. Med lahka štirikolesa štejemo tudi lahki štirikolesnik, lahko cestno štirikolo in lahki »kvadrimobil«;

11. »lastnik vozila« je oseba, ki je kot taka vpisana v evidenci registriranih vozil;

12. »moped« (»kolo z motorjem«) je motorno vozilo z dvema ali tremi kolesi, katerega delovna prostornina motorja na prisilni vžig ne presega 50 ccm ali moč motorja na kompresijski vžig ali trajna nazivna moč elektromotorja ne presega 4 kW in pri katerem konstrukcijsko določena hitrost ne presega 45 km/h. Med mopede

štejemo tudi lahko dvokolesno vozilo na motorni pogon, kolo na motorni pogon, dvokolesni moped in trikolesni moped;

13. »motokultivator« je motorno vozilo, ki ima eno ali dve osi in motor z močjo največ 12 kW ter je konstruirano tako, da nosi, vleče ali potiska razne zamenljive priključke in orodja ter se uporablja za njihov pogon ali vleko lahkega priklopnika;

14. »motorno vozilo« (»dvokolesno motorno kolo«) je motorno vozilo z dvema kolesoma s stranskim priklopnikom ali brez njega, pri katerem delovna prostornina motorja z notranjim zgorevanjem presega 50 ccm ali pri katerem konstrukcijsko določena hitrost presega 45 km/h;

15. »motorno trikolo« je motorno vozilo s tremi kolesi, nameščenimi simetrično na vzdolžno os vozila, pri katerem delovna prostornina motorja z notranjim zgorevanjem presega 50 ccm ali pri katerem konstrukcijsko določena hitrost presega 45 km/h. Med motorna trikolesa štejemo tudi trikolesnik na motorni pogon, trikolesnik in gospodarski trikolesnik;

16. »motorno vozilo« je vozilo, namenjeno vožnji po cesti z močjo lastnega motorja . Med motorna vozila ne spadajo tirna vozila in kolesa s pedali z dodatnim pogonom, opremljena s pomožnim električnim motorjem z največjo trajno nazivno močjo, ki je manjša ali enaka 250 W, katerega izhodna moč se prekine, kadar kolesar preneha poganjati pedala, sicer pa se progresivno zmanjšuje in končno prekine, preden hitrost vozila doseže 25 km/h;

17. »pooblaščen zastopnik proizvajalca« (v nadaljnjem besedilu: zastopnik) je fizična ali pravna oseba s sedežem v Evropski uniji, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da ga zastopa pri homologacijskemu organu in deluje v njegovem imenu na področju tega zakona;

18. »priklopno vozilo« je vozilo brez lastnega pogona, zasnovano in izdelano z namenom, da ga vleče motorno vozilo. Priklopno vozilo je lahko konstruirano kot priklopnik z vrtljivim ojesom, priklopnik s centralno osjo ali polpriklopnik;

19. »proizvajalec« je pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ali posameznik, ki je homologacijskemu organu odgovoren za vse vidike postopka ugotavljanja skladnosti in skladnost proizvodnje. Proizvajalec ni nujno neposredno vključen v vse stopnje izdelave vozila ali sistema ali sestavnega dela ali samostojne tehnične enote, za katero se ugotavlja skladnost. Kadar ta zakon uporablja pojem »proizvajalca«, je treba s tem izrazom razumeti tudi njegovega pooblaščenega zastopnika;

20. »proizvod« je vozilo ali njegov del ali zaščitna naprava ali oprema za udeležence oziroma udeleženske (v nadaljnjem besedilu: udeleženec) cestnega prometa in potnike;

21. »sedlasti vlačilec« je motorno vlečno vozilo, ki je zasnovano in izdelano izključno ali predvsem za vleko polpriklopnikov;

22. »strokovna organizacija« je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, določeni kot strokovni organ za izvajanje postopkov identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila, za izvajanje rednih in izrednih pregledov vozil po posebnih zahtevah ali tehničnih pregledov;

23. »štirikolo« je motorno vozilo s štirimi simetrično nameščenimi kolesi (razen lahkih štirikoles), katerega masa ne presega 400 kg, če je namenjeno prevozu oseb, ali 550 kg, če je namenjeno prevozu blaga (brez baterij pri vozilu na električni pogon), pri katerem nazivna moč motorja ne presega 15 kW. Med štirikolesa štejemo tudi težki štirikolesnik, težko cestno štirikolo, težko štirikolo za vse terene, štirikolo za vse terene, buggy z vzporedno nameščenimi sedeži in težki kvadrimobil;

24. »tehnična služba« je pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, določeni kot strokovni organ za izvajanje preskusov ali kontrol ali pregledov v postopku homologacije ali posamične odobritve vozila, in za izvajanje posamične odobritve predelanih in popravljenih vozil;

25. »tehnična specifikacija za vozila« je dokument, ki določa tehnične zahteve, ki jih mora izpolnjevati vozilo ali njegovi deli in zaščitna oprema, da bi bili dani na trg ali bi se lahko uporabljali, ter postopke, s katerimi je mogoče ugotoviti, ali so predpisane tehnične zahteve izpolnjene;

26. »tovorno vozilo« je motorno vozilo, zasnovano in izdelano za prevoz tovora;

27. »traktor« je motorno vozilo, konstruirano tako, da vozi, vleče ali potiska traktorske priključke in se uporablja za njihov pogon ali za vleko priklopnega vozila;

28. »traktorski priključek« je zamenljivi vlečeni stroj ali zamenljiva vlečena oprema za opravljanje kmetijskih, gozdarskih in drugih del, ki ga vleče, potiska ali nosi traktor (npr. obračalnik, trosilnik, nakladalni priklopnik, gozdarski traktorski priklopnik, škropilnica, cisterna);

29. »ugotavljanje skladnosti vozila« je homologacija ali posamična odobritev vozila;

30. »uvoz« je fizičen prenos vozila iz držav, ki niso članice Evropske unije, na ozemlje Republike Slovenije, kot dela carinskega območja Evropske unije;

31. »vlečno vozilo« je motorno vozilo, ki vleče priklopno vozilo;

32. »vojaško vozilo« je motorno ali priklopno vozilo, označeno s predpisanimi oznakami slovenske ali tuje vojske;

33. »vozilo« je motorno ali priklopno vozilo, namenjeno vožnji po cesti, razen posebnih prevoznih sredstev;

34. »vozilo za posebne namene« je vozilo s posebnimi tehničnimi lastnostmi, ki mu omogoča izvajanje funkcije, ki zahteva posebne ureditve oziroma opremo.

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo enak pomen, kot ga določajo drugi predpisi o cestnem prometu, predpisi o prekrških, predpisi o splošni varnosti proizvodov, predpisi Evropske unije ali mednarodne pogodbe.

4. člen (razmerje do drugih zakonov)

Ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi, urejajo tehnične zahteve za vozila v cestnem prometu, postopke ugotavljanja skladnosti vozil, identifikacije in ocene tehničnega stanja vozil ter pogoje, ki jih morajo

izpolnjevati pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki na podlagi pooblastil sodelujejo pri teh postopkih, razen če s tem ali drugim zakonom ni določeno drugače.

II. POGOJI ZA DAJANJE NA TRG IN ZAČETEK UPORABE

Prvi oddelek: Splošne določbe

5. člen (pogoji)

(1) Vozila, njihovi deli ter zaščitna oprema za voznike in potnike (v nadaljnjem besedilu: zaščitna oprema) smejo biti dani na trg in se smejo začeti uporabljati, če so skladni s tehničnimi zahtevami glede zagotovitve varnosti, zavarovanja življenja in zdravja ljudi ter varstva okolja in drugimi zahtevami, vezanimi na vozila, če so bili njihova skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami ter tehnično stanje in identiteta potrjeni v predpisanem postopku, če so označeni v skladu s predpisi in če izpolnjujejo druge pogoje, določene s tem zakonom.

(2) Z globo 10.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki daje na trg vozila, njihove dele in zaščitno opremo, za katere je potrebna skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami ter potrditev tehničnega stanja in identitete v predpisanem postopku, ki nimajo te odobritve ali ponaredi dokumente ali oznake, njegova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, razen proizvajalca iz prejšnjega odstavka, ki daje na trg vozila, njihove dele in zaščitno opremo, za katere je potrebna skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami ter potrditev tehničnega stanja in identitete v predpisanem postopku, ki nimajo te odobritve ali ponaredi dokumente ali oznake, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

6. člen (izjeme)

(1) Določbe tega poglavja ne veljajo za:

1. vozila, načrtovana in izdelana predvsem za uporabo na gradbiščih, v kamnolomih, pristaniščih ali na letališčih;
2. vozila, načrtovana in izdelana za potrebe vojske, civilne zaščite, gasilske službe, pravosodne policije ali policije;
3. delovne stroje;
4. vozila, namenjena izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma na tekmovališčih;
5. prototipe vozil, ki se uporabljajo na cestah pod odgovornostjo proizvajalca zaradi izvedbe posebnega preskusnega programa, pod pogojem, da so bila načrtovana in izdelana posebej za ta namen vozila.

(2) Za potrebe registracije se za vozila iz prejšnjega odstavka lahko pridobi potrdilo o skladnosti vozila kljub odstopanju od tehničnih zahtev.

7. člen (postopki ugotavljanja izpolnjenosti pogojev)

(1) Postopki za ugotovitev izpolnjenosti pogojev iz 5. člena tega zakona so:

1. homologacija vozil;
2. homologacija delov vozil in zaščitnih naprav;
3. odobritev neoriginalnih in nehomologiranih delov in opreme vozil;
4. posamična odobritev vozila po splošnih ali posebnih zahtevah;
5. posamična odobritev predelanega vozila;
6. redni in izredni pregled vozila po posebnih zahtevah;
7. identifikacija vozila, in
8. ocena tehničnega stanja vozila.

(2) Postopke iz 1. do 4. točke prejšnjega odstavka izvaja homologacijski organ, strokovne naloge preskušanja, preverjanja in kontrole proizvodov pa tehnična služba ali homologacijski organ, če te naloge opravlja sam. Če homologacijski organ opravlja naloge tehnične službe sam, mora izpolnjevati zahteve za tehnično službo.

(3) Postopek iz 5. točke prvega odstavka tega člena izvaja tehnična služba.

(4) Postopke iz 6. do 8. točke prvega odstavka tega člena izvaja strokovna organizacija.

8. člen (homologacijski organ)

Homologacijski organ v Republiki Sloveniji je Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: agencija). Delo homologacijskega organa strokovno usmerja in nadzira ministrstvo, pristojno za promet.

9. člen

(proizvodi iz držav članic Evropske unije)

(1) Zahteve iz predpisov, izdanih na podlagi tega zakona, ne veljajo za proizvode, ki so proizvedeni ali dani na trg v drugi državi članici Evropske unije v skladu z njenimi predpisi, ki niso predmet usklajevanja s pravom Evropske unije.

(2) Če homologacijski organ na podlagi listin in drugih zbranih podatkov ugotovi, da proizvod iz prejšnjega odstavka ne zagotavlja enakovredne ravni zavarovanja javnega interesa, kot ga zahtevajo predpisi, ki urejajo skladnost proizvodov, lahko zavrne dajanje v promet ali zahteva umik proizvoda iz prometa.

(3) Ukrepe iz prejšnjega odstavka lahko homologacijski organ izvede, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

1. če je v pisnem obvestilu ponudniku proizvoda navedel določbe ustreznega predpisa, ki so podlaga prepovedi dajanja na trg ali zahtevajo umik proizvoda s trga;

2. če je na podlagi razpoložljivih podatkov o stanju tehnike in znanosti ugotovil, da obstajajo utemeljeni razlogi, povezani z varovanjem javnega interesa, za uveljavitev zahtev iz ustreznega predpisa in da blažji ukrepi ne bi zagotovili ustrezne ravni varnosti;

3. če je pred sprejetjem ukrepa dal možnost ponudniku proizvoda, da v roku, ki ni krajši od 30 dni, odgovori na navedbe homologacijskega organa, in

4. če je pred izdajo odločbe glede vrste ukrepa proučil pripombe ponudnika proizvoda in svoje stališče pisno obrazložil.

(4) Proizvodi, ki jih je pred dajanjem na trg treba preskusiti, se lahko dajo na trg v Republiki Sloveniji, če so bili preskušeni v homologacijskih organih držav članic Evropske unije in če so rezultati teh preskusov na razpolago pristojnim državnim organom.

10. člen (odmiki od zahtev)

(1) Homologacijski organ lahko na podlagi predpisa, ki določa tehnične zahteve, ali po proučitvi vseh okoliščin v posamičnem primeru, dovoli odmik od posameznih tehničnih zahtev, katerih izpolnjevanje se ugotavlja v postopku homologacije ali posamične odobritve, za:

1. vozila, sestavne dele in samostojne tehnične enote, izdelane v majhnih serijah;

2. vozila zaključka serije;

3. vozila, njihove dele in zaščitno opremo za udeležence cestnega prometa in potnike, ki so proizvedeni po novih tehnologijah ali z novimi tehničnimi rešitvami;

4. vozila za posebne namene, in

5. vozila, katerih skladnost s predpisi je bila ugotovljena v postopku posamične odobritve.

(2) Pred dovolitvijo odmika se določi druge enakovredne zahteve, ki jim morajo ustrezati proizvodi iz prejšnjega odstavka, da bi bila zagotovljena čim bolj enakovredna raven varnosti v prometu in zaščita okolja.

11. člen (predpisi ministra)

(1) Minister, pristojen za promet (v nadaljnjem besedilu: minister):

1. predpiše tehnične zahteve v skladu s 5. členom tega zakona za posamezne kategorije vozil, njihove dele in zaščitno opremo ter posamezna vozila;

2. predpiše način izvedbe postopkov ugotavljanja skladnosti s predpisanimi zahtevami in dokumentacijo, ki je potrebna v zvezi s tem;

3. podrobneje predpiše listine iz tega poglavja in določi ceno njihovih obrazcev, ki jo plača stranka;

4. predpiše oznake skladnosti;

5. podrobneje predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati vozila, da bi pridobila oziroma obdržala status starodobnega vozila, postopek ugotavljanja izpolnjevanja teh pogojev in kategorije ali vrste vozil, ki se jim lahko podeli ta status;

6. predpiše tehnično opredelitev vrst in kategorij vozil iz 3. in 6. člena tega zakona;

7. predpiše postopek ugotavljanja enakovredne ravni zavarovanja javnega interesa pri proizvodih iz 9. člena tega zakona, in

8. predpiše enakovredne zahteve in način izvedbe postopka dovolitve odmikov iz 10. člena tega zakona.

(2) S predpisom iz prejšnjega odstavka se lahko določi obvezna uporaba tehničnih specifikacij za vozila, ki jih ministrstvo, pristojno za promet, izda kot posebne publikacije ali zagotovi njihovo dosegljivost v elektronski obliki. Seznam izdanih tehničnih specifikacij za vozila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Predpis iz prvega odstavka tega člena se lahko sklicuje na standard po predpisih o standardizaciji, s tem, da določi njegovo obvezno uporabo ali določi, da je neko ravnanje ali dejavnost skladna z zahtevami predpisa, če ustreza zahtevam standarda.

Drugi oddelek: Homologacija vozil in njihovih delov

12. člen (postopek homologacije)

(1) Homologacija je postopek, v katerem homologacijski organ ugotovi, ali tip vozila, tip dela vozila, tip zaščitne opreme ali tip zaščitne naprave (v nadaljnjem besedilu: tip proizvoda) izpolnjuje predpisane zahteve, in če je

skladen, podeli certifikat o homologaciji.

(2) Če se vozilo izdeluje po stopnjah, se homologacija lahko podeli za vsako stopnjo, pri tem pa se pri nadaljnjih stopnjah upoštevajo homologacije, podeljene za predhodne stopnje (večstopenjska homologacija vozil).

(3) Vlogo za podelitev homologacije tipa proizvoda vložijo proizvajalec. Za vsak tip proizvoda je treba vložiti posebno vlogo.

(4) Proizvajalec mora v postopku homologacije navajati popolne in resnične podatke.

(5) Homologacijski organ z mednarodno organizacijo, ki je pristojna za določitev svetovne označbe proizvajalca vozila ali dela vozila, določi:

- proizvajalcu tipa vozila svetovno označbo proizvajalca vozila v skladu s standardom, ki ureja to področje, ali
- proizvajalcu tipa dela vozila ali tipa zaščitne naprave ali tipa zaščitne opreme svetovno označbo proizvajalca dela vozila v skladu s standardom, ki ureja to področje.

(6) Z globo 10.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom, njegova odgovorna, razen posameznika, oseba pa z globo 1.000 eurov.

13. člen (veljavnost podeljenih homologacij)

(1) Homologacija ter preskusi, kontrole ali pregledi, na katerih temelji homologacija, morajo biti opravljeni v skladu z veljavnimi predpisi.

(2) Homologacija se podeli tipom proizvodov, ki izpolnjujejo predpisane zahteve. Podeljene homologacije so veljavne ter dajanje na trg in začetek uporabe proizvodov sta na njihovi podlagi dovoljena do sprejetja novih, dopoljenih oziroma spremenjenih zahtev. V predpisih, izdanih na podlagi tega zakona, se določi rok veljavnosti homologacij, podeljenih pred začetkom uveljavitve novih predpisov.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora homologacijski organ zavrniti podelitev homologacije, če ugotovi, da vozilo kljub izpolnjevanju vseh predpisanih zahtev pomeni resno nevarnost za cestni promet, okolje ali zdravje uporabnikov.

(4) Če proizvajalec izvede postopek odpoklica serije homologiranega tipa proizvoda zaradi resne nevarnosti za varnost cestnega prometa, zdravje ali zaščito okolja, ki jo pomenijo ti proizvodi, mora o tem nemudoma obvestiti homologacijski organ in mu predložiti opis načrtovanih popravilnih ukrepov.

(5) Homologacijski organ, ki je podelil homologacijo tipu proizvoda, lahko po proučitvi načrtov ukrepov iz prejšnjega odstavka proizvajalcu odredi izvedbo dodatnih drugačnih popravilnih ukrepov za odpravo ugotovljene resne nevarnosti. Če proizvajalec ne izvede odrejenih ukrepov, lahko homologacijski organ prekliče homologacijo, ki jo je podelil.

(6) V primeru odpoklica iz četrtega odstavka tega člena mora lastnik vozila na zahtevo proizvajalca v predpisanem roku omogočiti izvedbo popravilnih ukrepov na vozilu. Vozilo, na katerem niso bili izvedeni popravilni ukrepi v primeru odpoklica vozila, se ne more registrirati oziroma podaljšati veljavnost prometnega dovoljenja.

(7) Z globo 10.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(8) Z globo 10.000 eurov se kaznuje za prekršek tehnična služba, ki opravlja strokovne naloge v postopku homologacije v nasprotju s tem členom, njena odgovorna oseba, razen posameznika, pa z globo 1.000 eurov.

14. člen (skladnost proizvodov)

(1) Proizvajalec je odgovoren, da je vsak proizvod skladen s homologiranim tipom proizvoda in mora homologacijskemu organu omogočiti izvajanje ustreznega nadzora nad homologiranimi tipi proizvodov.

(2) Proizvajalec mora vsakemu vozilu homologiranega tipa priložiti potrdilo o skladnosti, s katerim jamči, da je izdelano vozilo skladno s tipom, ki je bil homologiran.

(3) Oštevilčene obrazce potrdil o skladnosti zagotavlja homologacijski organ.

(4) Če homologacijski organ ugotovi, da vozila, ki jih spremlja potrdilo o skladnosti, niso skladni s homologiranim tipom ali so v vozilu vgrajene odklopne naprave ali so rezultati preskusov ponarejeni, odredi proizvajalcu, ki mu je podelil homologacijo, uskladitev proizvodnje. Pri tem lahko začasno odvzame homologacijo in določi rok za odpravo ugotovljenih napak. Če proizvajalec v danem roku ne odpravi napak, se homologacija prekliče.

(5) Z globo 10.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki ravna v nasprotju s tem členom, njegova odgovorna oseba, razen posameznika, pa z globo 1.000 eurov.

15. člen (nadzor nad proizvodnimi postopki)

Homologacijski organ mora v postopku podelitve homologacije in tudi po podeljeni homologaciji izvajati potrebne ukrepe, po potrebi v sodelovanju s pristojnimi organi drugih držav članic Evropske unije, da zagotovi, da proizvodni postopki zagotavljajo skladnost proizvodov s homologiranim tipom proizvoda.

16. člen (spremembe podatkov in homologacij)

(1) Proizvajalec, ki je pridobil homologacijo v skladu s tem zakonom, mora homologacijski organ obveščati o vseh spremembah podatkov, vključenih v dokumentacijo homologiranega tipa proizvoda.

(2) Homologacijski organ sme odločati le o tistih zahtevah za spremembo ali dopolnitev homologacije, ki so povezane z njegovimi odločitvami pri prvotni homologaciji.

(3) Imetnik homologacije mora obvestiti homologacijski organ o dokončnem prenehanju proizvodnje homologiranega proizvoda in o vsaki spremembi podatkov v opisni dokumentaciji tega proizvoda.

(4) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba, razen posameznika, pa z globo 500 eurov.

Tretji oddelek: Posamična odobritev vozila

17. člen (postopek)

(1) Posamična odobritev vozila je postopek, v katerem homologacijski organ ugotovi, ali pregledano posamezno vozilo izpolnjuje predpisane zahteve, in ob skladnosti podeli certifikat o posamični odobritvi vozila. Na podlagi tega certifikata izda zaradi registracije vozila tehnična služba še potrdilo o skladnosti.

(2) Vlogo za posamično odobritev vozila vložijo njegov proizvajalec ali lastnik ali lastnica (v nadaljnjem besedilu: lastnik). Za vsako vozilo je treba vložiti posebno vlogo.

18. člen (izvedba postopka)

(1) Postopek posamične odobritve vozila se lahko izvede:

1. za vozilo, katerega tip ni bil homologiran ali posamično odobren v skladu s tem zakonom;
2. za rabljeno uvoženo vozilo;
3. za vozilo, ki je bilo posamično odobreno, vendar je ta odobritev omejena na državo, ki je to odobritev podelila, in
4. pri večstopenjski izdelavi vozila za posamezno stopnjo izdelave. Pri tem se posamična odobritev ne sme uporabiti za prvo stopnjo in tudi ne za vmesno stopnjo, ki ji sledi stopnja, ki se homologira.

(2) Postopek posamične odobritve vozila se lahko izvede tudi za vozilo in njegovo posebno opremo, če se uporablja za prevoz oseb oziroma blaga, ki se sme prevažati le z ustreznimi izdelanim in posebej opremljenim vozilom (v nadaljnjem besedilu: vozila za posebne vrste prevozov), če je tako določeno s predpisom ali mednarodnim sporazumom, ki zavezuje Republiko Slovenijo. V tem primeru se lahko za posamezno vrsto vozil posamična odobritev vozila izvede ločeno za ugotovitev skladnosti s splošnimi tehničnimi zahtevami v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi in za ugotovitev skladnosti s posebnimi tehničnimi zahtevami, predpisanimi za posamezno vrsto vozila za posebne vrste prevozov ter se izdajo ločena certifikata o posamični odobritvi vozila.

(3) Minister, pristojen za določanje posebnih pogojev, pod katerimi se posebni prevozi opravljajo, lahko predpiše, da je treba skladnost s posebnimi zahtevami iz prejšnjega odstavka vzdrževati ves čas uporabe vozila za posebne vrste prevozov, kar se ugotavlja s predpisanimi rednimi in izrednimi pregledi, ki jih opravljajo strokovne organizacije. Ob ugotovljeni neskladnosti s posebnimi zahtevami, ki je ni mogoče odpraviti, se certifikat o posamični odobritvi vozila preklicuje.

(4) Za vojaška vozila Slovenske vojske, ki niso zajeta v izjemah iz 2. točke prvega odstavka 6. člena tega zakona, se lahko posebne zahteve za posamezno vrsto vozila določijo s predpisom, z mednarodnim sporazumom, ki zavezuje Republiko Slovenijo, ali z aktom ministra, pristojnega za obrambo.

19. člen (predelana vozila)

(1) Postopek posamične odobritve predelanega vozila se izvede tudi za vozilo, katerega skladnost s predpisi je že bila ugotovljena, če je bila na njem pozneje narejena predelava (v nadaljnjem besedilu: predelano vozilo), ki ustreza vsaj enemu od naslednjih pogojev:

1. se nanaša na podatke, evidentirane v postopku registracije vozila;
2. vpliva ali bi lahko vplivala na homologirane dele vozila;
3. vpliva ali bi lahko vplivala na varnost vozila.

(2) Zamenjava katerega koli dela vozila z njegovim nadomestnim delom, razen dela, na katerem je identifikacijska številka vozila, se ne šteje za predelavo na vozilu.

(3) Za predelavo po prvem odstavku tega člena se ne štejejo opravljene spremembe na vozilu iz 53. in 54. člena tega zakona.

(4) Predelave in spremembe na vozilu, ki pomenijo poslabšanje njegovih varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti, niso dovoljene.

(5) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov. Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

(6) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali

posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v prometu vozilo, ki je bilo predelano, pa ta predelava ni bila v skladu s prvim odstavkom tega člena odobrena oziroma sprememba iz 53. člena tega zakona ni bila vpisana v evidenco, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov. Z globo 400 eurov se kaznuje za ta prekršek lastnik oziroma uporabnik vozila, če je fizična oseba.

20. člen (pogoji za odobritev)

(1) Posamična odobritev vozila iz 18. ali 19. člena tega zakona mora biti opravljena v skladu z veljavnimi predpisi. Pri posamični odobritvi vozila se upošteva stanje predpisov v Republiki Sloveniji na dan, ko je bilo vozilo izdelano oziroma prvič registrirano.

(2) Homologacijski organ posamično odobri in izda certifikat o posamični odobritvi vozilu, ki je skladno s podatki v predloženi dokumentaciji in izpolnjuje predpisane tehnične zahteve.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek pri posamični odobritvi predelanega vozila tehnična služba sama potrdi ustreznost predelave z vpisom v obstoječe potrdilo o skladnosti. Pri ugotavljanju skladnosti predelanih vozil se upošteva stanje predpisov v Republiki Sloveniji na dan, ko je bilo vozilo prvič registrirano, razen za novo vgrajene dele, ki so povezani z zaščito drugih udeležencev v prometu, za katere se upošteva stanje predpisov med predelavo.

(4) Ne glede na drugi in tretji odstavek tega člena mora homologacijski organ oziroma za predelana vozila tehnična služba zavrnilo posamično odobritev, če oceni, da vozilo kljub izpolnjevanju vseh predpisanih tehničnih zahtev pomeni večje tveganje za varnost na cesti, okolje ali varnost pri delu.

(5) Če vozilu iz 1. točke prvega odstavka 18. člena tega zakona proizvajalec ni vtisnil identifikacijske številke vozila, mora tehnična služba pred potrditvijo skladnosti vozila s predpisanimi zahtevami z odločbo določiti vozilu nacionalno identifikacijsko številko, jo vtisniti na vozilo in o tem obvestiti homologacijski organ.

(6) Če predelano ali popravljeno vozilo nima vtisnjene identifikacijske številke vozila ali je ta poškodovana ali prenavljena, se vtisne izvirna identifikacijska številka vozila, če jo je mogoče nedvoumno ugotoviti na podlagi spremljajoče dokumentacije ali na podlagi poizvedb pri proizvajalcu vozila. Če identifikacijske številke vozila ni mogoče ugotoviti, se zahteva za posamično odobritev predelanega vozila zavrne.

(7) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek tehnična služba, ki opravlja naloge v postopku posamične odobritve v nasprotju s tem členom, njena odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

Četrti oddelek: Identifikacija in ocena tehničnega stanja vozil

21. člen (opredelitev postopkov)

(1) Identifikacija vozila je postopek, s katerim se ugotavlja istovetnost vozila in njegovi osnovni tehnični podatki s pomočjo priloženih dokumentov in podatkovnih zbirk o vozilih.

(2) Ocena tehničnega stanja vozila je postopek vidne preveritve njegove celovitosti oziroma vgradnje vseh sestavnih delov. Preveri se tudi, da vozilo ni bilo predelano v nasprotju s predpisi in navodili proizvajalca.

22. člen (obseg izvajanja postopkov)

(1) Vozila iz 23. do 25. člena tega zakona se lahko registrirajo in začnejo uporabljati po izvedenem postopku identifikacije oziroma ocene tehničnega stanja vozila. Registracija se opravi na podlagi soglasja k registraciji.

(2) Soglasje k registraciji je dokument, ki se ga izda na obrazcu potrdila o skladnosti za posamično odobreno vozilo in ga izda strokovna organizacija, ko ugotovi istovetnost vozila, zbere njegove tehnične podatke ter ugotovi njegovo celovitost in sposobnost za varno vožnjo ali varno delo.

(3) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek strokovna organizacija, ki izvaja postopke v nasprotju s prejšnjim odstavkom, njena odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

23. člen (identifikacija in ocena tehničnega stanja vozila)

(1) Fizična ali pravna oseba, ki želi registrirati in začeti uporabljati novo vozilo, katerega tip je bil homologiran ali posamično odobren v skladu z usklajenimi predpisi o homologaciji in posamični odobritvi v Evropski uniji, a zanj ni pridobila potrdila o skladnosti v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, vloži pri strokovni organizaciji zahtevo za identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila.

(2) Fizična ali pravna oseba, ki želi v Republiki Sloveniji prvič registrirati vozilo, za katero je bil v drugi državi članici Evropske unije izdan registracijski dokument, ki omogoča začasno ali trajno registracijo, ali vozilo, ki je bilo v uporabi v drugi državi članici Evropske unije, če registracija zanj ni obvezna, mora pri strokovni organizaciji opraviti identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila.

(3) Prvi in drugi odstavek tega člena ne veljata za vozila, katerih skladnost s predpisi je bila potrjena z listino, katere veljavnost je omejena na ozemlje te države članice Evropske unije. V tem primeru se v skladu s tem zakonom izvede postopek posamične odobritve vozila.

(4) Fizična ali pravna oseba, ki želi registrirati vozilo po določbi četrtega odstavka 28. člena tega zakona, mora

opraviti pri strokovni organizaciji identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila.

24. člen **(identifikacija vozila – posebni primeri)**

(1) Pred registracijo vozila v Republiki Sloveniji je treba pri strokovni organizaciji opraviti postopek identifikacije za vozila:

1. mednarodnih in meddržavnih organizacij ter predstavništev mednarodnih organizacij – za službeno uporabo;
2. diplomatskih predstavništev in konzulatov tujih držav v Republiki Sloveniji – za službeno uporabo;
3. članov osebja mednarodnih in meddržavnih organizacij ter predstavništev mednarodnih organizacij in njihovih družinskih članov, ki z njimi živijo v skupnem gospodinjstvu – za osebno uporabo;
4. članov osebja diplomatskih predstavništev in konzulatov tujih držav v Republiki Sloveniji in njihovih družinskih članov, ki z njimi živijo v skupnem gospodinjstvu – za osebno uporabo;
5. državljanov Republike Slovenije, ki se za stalno vračajo z začasnega dela ali prebivanja v tujini, če so bili v tujini brez presledka najmanj eno leto;
6. tujcev, ki v Republiki Sloveniji pridobijo potrdilo o prijavi prebivanja, dovoljenje za začasno ali stalno prebivanje;
7. fizičnih in pravnih oseb, ki so postale lastnice vozila na podlagi sklepa o dedovanju;
8. humanitarnih organizacij – za opravljanje njihove humanitarne dejavnosti;
9. ki so bila v Republiki Sloveniji pred 1. majem 2004 in niso bila registrirana ali pa so bila registrirana v Republiki Sloveniji, vendar niso vpisane v evidenci registriranih vozil;
10. namenjena izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma na tekmovališčih.

(2) Določba 3. in 4. točke prejšnjega odstavka ne velja za državljane Republike Slovenije, določba 8. točke pa velja samo za podarjena vozila.

(3) Identifikacija vozila se za upravičence iz 4. in 5. točke prvega odstavka tega člena lahko opravi v enem letu od stalne vrnitve ali pridobitve potrdila o prijavi prebivanja ali pridobitve dovoljenja za začasno ali stalno prebivanje za vozilo, ki je bilo predhodno v lasti in uporabi upravičenca najmanj šest mesecev, identifikacija vozila upravičencev iz 6. točke prvega odstavka tega člena pa v enem letu po pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

25. člen **(starodobno vozilo)**

(1) Fizična ali pravna oseba, ki želi registrirati in začeti uporabljati vozilo kot starodobno, vloži pri strokovni organizaciji zahtevo za razvrstitev vozila kot starodobno vozilo (v nadaljnjem besedilu: starodobnik). Zahtevi mora biti priloženo poročilo o razvrstitvi vozila v posamezen razred, ki ga izda nacionalna organizacija starodobnih vozil, ki je članica Mednarodne organizacije starodobnih vozil – FIVA. Po izvedeni identifikaciji vozila strokovna organizacija razvrsti vozilo kot starodobnik, če vozilo izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena.

(2) Starodobnik je vozilo, ki je bilo izdelano pred 30 ali več leti, ohranjeno in tehnično vzdrževano tako, da je skladno z originalno konstrukcijsko sestavo in obliko.

III. REGISTRACIJA VOZIL

Prvi oddelek: Splošne določbe

26. člen **(pogoji za udeležbo v cestnem prometu)**

(1) Za udeležbo v cestnem prometu morajo motorna in priklopna vozila:

1. biti registrirana,
2. imeti veljavno potrdilo o tehnični brezhibnosti vozila, če gre za tovorno vozilo ali priklopno vozilo ali avtobus, s katerim se opravljajo prevozi v skladu s predpisi o prevozi v cestnem prometu,
3. imeti veljavno prometno dovoljenje ali veljavno dovoljenje za preskusno vožnjo, razen vojaških vozil na gosenicah, in
4. biti označena s predpisanimi registrskimi ali preskusnimi tablicami, izdanimi za njihovo označitev.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko priklopniki niso registrirani, morajo pa imeti brezhibne predpisane naprave in opremo, biti označeni s ponovljeno registrsko označbo vlečnega vozila na registrski tablici ustreznih dimenzij in imeti veljavno potrdilo o opravljenem tehničnem pregledu, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled, ali obvestilo o roku prvega tehničnega pregleda. V cestnem prometu smejo biti tudi neregistrirana vozila z brezhibnimi predpisanimi napravami in opremo in ki spadajo med:

- motokultivatorje,
- delovne stroje in
- traktorske priklopnike, katerih največja tehnično dovoljena masa ne presega 5 ton in katerih hitrost je konstrukcijsko omejena na 30 km/h razen traktorskih priklopnikov z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom nadgradnje »za prevoz oseb«.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena v cestnem prometu ne smejo biti udeležena vozila, ki so namenjena izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma na tekmovališčih.

(4) Vozila, registrirana v tujini, smejo biti v cestnem prometu v Republiki Sloveniji, če imajo registrsko tablico in

listino o registraciji vozila. Vozilo mora biti označeno z oznako države, v kateri je vozilo registrirano, kot jo predpisuje veljavna mednarodna konvencija o cestnem prometu. Oznaka države sme biti na posebni nalepki ali na registrskih tablicah.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek smejo biti v cestnem prometu tudi vozila, označena s tujimi preskusnimi ali začasnimi tablicami, če so tehnično brezhibna, imajo sklenjeno obvezno zavarovanje odgovornosti v mednarodnem prometu in veljavno listino za preskusno vožnjo ali veljavno listino o registraciji.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek se voznik vozila, ki mu je veljavnost prometnega dovoljenja potekla, pa od poteka veljavnosti prometnega dovoljenja ni poteklo več kot 30 dni, kaznuje z globo 100 eurov.

(8) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvimi tretjim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov. Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s prvim ali tretjim odstavkom tega člena.

(9) Ne glede na prejšnji odstavek se z globo 1.000 eurov kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 150 eurov, če od poteka veljavnosti prometnega dovoljenja ni poteklo več kot 30 dni.

(10) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim ali četrtem odstavkom tega člena. Voznik vozila, registriranega v tujini, ki mu na vozilu manjka samo oznaka države, v kateri je vozilo registrirano, se kaznuje z globo 100 eurov.

(11) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov. Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

27. člen **(predpisi ministrov)**

(1) Minister:

1. v skladu z določbami tega poglavja podrobneje predpiše postopek registracije vozila, postopek izdaje in veljavnost prometnega dovoljenja ter dovoljenja za preskusno vožnjo, vrste, vsebino in obliko registrskih in preskusnih tablic ter spremembo podatkov in odjavo vozil;

2. predpiše registracijska območja iz 36. člena tega zakona in njihove oznake;

3. predpiše obrazec prometnega dovoljenja in druge listine, ki se uporabljajo v postopku registracije vozila;

4. določi ceno tiskovin in obrazcev v postopku registracije vozila ter ceno registrske in preskusne tablice, ki jo plača stranka, in

5. podrobneje predpiše pogoje za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike, ki izdajajo dovoljenja za preskusno vožnjo in preskusne tablice v skladu z drugim odstavkom 38. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbe tega poglavja minister, pristojen za obrambo, predpiše način registracije in obliko ter vsebino registrskih tablic za vojaška vozila Slovenske vojske ter vozila Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo.

(3) Ne glede na določbe tega poglavja minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše način registracije in obliko ter vsebino registrskih tablic za vozila Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije.

Drugi oddelek: Registracija vozil

28. člen **(obveznost registracije vozil)**

(1) Registracija vozila je vpis podatkov o registrski označbi ter posameznih podatkov o vozilu in lastniku vozila v evidenco registriranih vozil.

(2) V Republiki Sloveniji morajo biti registrirana vozila, katerih lastniki imajo v njej prebivališče ali sedež, vozila diplomatskih predstavništev in konzulatov, misij tujih držav, predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ter tujih gospodarskih, prometnih, kulturnih in drugih predstavništev v Republiki Sloveniji.

(3) V Republiki Sloveniji morajo biti registrirana vozila, katerih lastniki so tujci, ki imajo na podlagi potrdila o prijavi prebivanja ali dovoljenja za začasno prebivanje v njej prijavljeno začasno prebivališče, ali državljani Republike Slovenije, ki imajo v njej le začasno prebivališče. Ta vozila se morajo registrirati v Republiki Sloveniji v 30 dneh od pridobitve potrdila o prijavi prebivanja ali dovoljenja za stalno ali začasno prebivanje v Republiki Sloveniji. Za ta vozila se izda prometno dovoljenje z veljavnostjo do enega leta.

(4) Na pravno osebo s sedežem v Republiki Sloveniji ali posameznika s prebivališčem v Republiki Sloveniji se registrirajo vozila, ki so v skladu s carinskimi predpisi začasno uvožena ali pa so pridobljena iz druge države članice Evropske unije in se uporabljajo po pogodbi o lizingu ali po pogodbi o poslovnem sodelovanju, sklenjeni med podjetjem s sedežem v Republiki Sloveniji in podjetjem s sedežem v tujini, ali za sejmje ali športna tekmovanja. Ta vozila se morajo registrirati v Republiki Sloveniji v 30 dneh in se zanje izda prometno dovoljenje z

veljavnostjo do enega leta.

(5) Registrirajo se tudi vozila:

- ki jih lastnik po končanem prebivanju odpelje iz Republike Slovenije,
- vozila, kupljena v Republiki Sloveniji, ki bodo registrirana v drugi državi, in
- vozila, ki bodo po končani predelavi ali dodelavi odpeljana iz Republike Slovenije.

(6) V primeru iz prejšnjega odstavka se prometno dovoljenje izda z veljavnostjo za čas, ki je potreben, da se vozilo prepelje v državo, v kateri bo registrirano, vendar največ za 30 dni. Vozila so registrirana do poteka veljavnosti prometnega dovoljenja.

(7) Registrirajo se tudi vozila, ki so bila registrirana v Republiki Sloveniji, pa so bila ukradena in so jih tuji varnostni organi izsledili. Prometno dovoljenje se izda z veljavnostjo za čas, ki je potreben, da se vozilo prepelje v Republiko Slovenijo, vendar največ za 30 dni. Vozila so registrirana do poteka veljavnosti prometnega dovoljenja.

(8) Vlogi za registracijo vozila iz petega odstavka tega člena je treba za homologirana ali posamično odobrena vozila priložiti potrdilo o skladnosti, soglasje k registraciji vozila pa za vozila iz postopka identifikacije in ocene tehničnega stanja.

(9) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s tem členom.

(10) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov. Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s petim odstavkom tega člena.

29. člen

(vozilo v lasti več oseb in uporabnik vozila)

(1) Če je vozilo v lasti več oseb, se registrira na osebo, ki jo določijo vsi solastniki s pisnim soglasjem.

(2) Vozilo iz pogodbe o lizingu ali pogodbe o zakupu ali prodaje s pridržkom lastninske pravice se lahko registrira na uporabnika vozila, če lastnik vozila da pisno soglasje. V tem primeru se določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika. V prometno dovoljenje se vpiše tudi lastnik vozila.

(3) Vozilo, ki je v lasti otroka ali mladoletnika, se registrira na enega od staršev, skrbnikov ali rejnikov, kot imetnika pravice uporabe vozila. V tem primeru se določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika vozila. V prometno dovoljenje se vpiše tudi lastnik vozila.

(4) Določba prejšnjega odstavka ne velja za vozila v lasti mladoletnika, ki ima za to kategorijo vozila veljavno vozniško dovoljenje.

(5) Za vozilo v lasti polnoletne osebe, ki nima veljavnega vozniškega dovoljenja za to vrsto vozila, določi lastnik vozila uporabnika vozila, ki ni pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, in sicer z njegovim soglasjem. V tem primeru se določbe tega zakona, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo tudi za uporabnika. V prometno dovoljenje se poleg lastnika vpiše tudi uporabnik vozila.

(6) Določba prejšnjega odstavka ne velja za polnoletne invalidne osebe brez veljavnega vozniškega dovoljenja, ki jim je bila z odločbo priznana oprostitve plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu v skladu s predpisom, ki ureja letno dajatev za uporabo vozil v cestnem prometu, ali za invalidne osebe s posebej zanje prirejenim vozilom za čas do pridobitve vozniškega dovoljenja na tem vozilu.

(7) Uporabnik vozila oziroma imetnik pravice uporabe vozila je lahko samo oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za to kategorijo vozila. Ta določba ne velja za pravne osebe in samostojne podjetnike posameznike in tudi za polnoletne invalidne osebe iz prejšnjega odstavka, če uporabljajo vozila iz drugega odstavka tega člena.

30. člen

(pristojnost za registracijo)

(1) Vozila registrirajo registracijske organizacije iz 58. člena tega zakona.

(2) Vozila diplomatskih predstavništev in konzulatov, razen konzulatov, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji, in predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ter tujcev, zaposlenih v teh predstavništvih, registrira upravna enota.

(3) Vozila Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije in Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije, registrira ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(4) Vojaška vozila Slovenske vojske ter vozila Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo registrira ministrstvo, pristojno za obrambo.

31. člen

(pogoji za registracijo)

(1) Vozilo se registrira na podlagi vloge lastnika vozila. Vlogi je treba priložiti dokazila, če registracijski organizaciji niso dosegljiva na podlagi uradnih evidenc:

1. dokazilo o izvoru in lastništvu vozila ali posameznih delov vozila, ki so bili dodatno vgrajeni (npr. šasija, motor);
2. potrdilo o skladnosti ali soglasje k registraciji;
3. dokazilo o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti, pri vozilih za javni prevoz potnikov pa tudi dokazilo o zavarovanju potnikov;

4. dokazilo o poravnani letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu, in

5. potrdilo o tehnični brezhibnosti vozila, razen za vozila, za katera skladno s 50. členom tega zakona tehnični pregled ni obvezen, in za vozila iz šestega odstavka 28. člena tega zakona. Potrdilo o tehnični brezhibnosti vozila, izdano v tuji organizaciji, ki je v državi članici Evropske unije pooblaščen za opravljanje tehničnih pregledov vozil, se upošteva za vozilo, ki bo prvič registrirano v Republiki Sloveniji.

(2) Ne glede na 1. točko prejšnjega odstavka se registrira starodobnik, moped, traktor in traktorski priklopnik, če je bil na ozemlju Republike Slovenije pred 1. majem 2004, ter bivalni priklopnik, izdelan pred 1. januarjem 1998, če lastništvo vozila ni sporno.

(3) Registracijska organizacija kljub priložitvi potrdila iz 2. točke prvega odstavka tega člena ne registrira vozila, če jo homologacijski organ obvesti o svoji ugotovitvi, da vozilo pripada tipu vozila, ki kljub podeljeni homologaciji pomeni resno nevarnost za cestni promet.

32. člen (prometno dovoljenje in registrske tablice)

(1) Za registrirano vozilo se izda prometno dovoljenje in predpisano število registrskih tablic. Prometno dovoljenje in registrske tablice izda subjekt, ki je registriral vozilo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se zaradi opravljanja izvedbenih nalog pri odkrivanju prekrškov in kaznivih dejanj in njihovih storilcev ter varovanju oseb in objektov izdata za posamezna vozila Policije in Slovenske obveščevalno-varnostne agencije dve ali več prometnih dovoljenj in kompletov registrskih tablic, če tako odredi minister, pristojen za notranje zadeve.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zaradi opravljanja izvedbenih nalog pri odkrivanju prekrškov in kaznivih dejanj in njihovih storilcev ter varovanju oseb in objektov izdata za posamezna vozila Obveščevalno-varnostne službe Ministrstva za obrambo dve ali več prometnih dovoljenj in kompletov registrskih tablic, če tako odredi minister, pristojen za obrambo.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se zaradi opravljanja izvedbenih nalog pri odkrivanju prekrškov in kaznivih dejanj ter njihovih storilcev izdata za posamezna vozila, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije v Oddelku za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije dve ali več prometnih dovoljenj in kompletov registrskih tablic, če tako odredi minister, pristojen za pravosodje.

Tretji oddelek: Prometno dovoljenje

33. člen (izdaja prometnega dovoljenja)

(1) Prometno dovoljenje izda ali podaljša njegovo veljavnost registracijska organizacija oziroma ministrstvo iz 30. člena tega zakona za čas veljavnosti tehničnega pregleda in čas, za katerega je sklenjeno obvezno zavarovanje in poravnana obveznost plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu.

(2) Pri spletnem podaljšanju veljavnosti prometnega dovoljenja se novo prometno dovoljenje vroči po pošti. Vročitev po pošti je opravljena, ko lastnik prevzame novo prometno dovoljenje. Če prometnega dovoljenja ne prevzame v 15 dneh od prejema obvestila o dospelih pošiljki, se prometno dovoljenje vrne upravni enoti, ki ga je izdala.

(3) Vsako spremembo, ki vpliva na spremembo podatkov v prometnem dovoljenju (npr. tehnično spremembo, spremembo lastništva, prebivališča ali sedeža), je treba v 15 dneh prijaviti registracijski organizaciji. Prijavi spremembe mora lastnik vozila oziroma oseba iz petega odstavka tega člena priložiti listine, s katerimi dokazuje spremembo.

(4) Če se sprememba lastništva dokazuje z listino o pravnem poslu, sklenjenim med fizičnima osebama ali fizično in pravno osebo ali z računom, mora registracijska organizacija ugotoviti identiteto fizičnih oseb, pri tem pa v evidenco registriranih vozil zapiše tudi vrsto in številko osebnega dokumenta, na podlagi katerega je bila ugotovljena identiteta fizičnih oseb. Na listini ali računu registracijska organizacija preveri oziroma zapiše naslov stalnega ali začasnega prebivališča osebe, na katero bo preneseno lastništvo vozila, če nima stalnega prebivališča, EMŠO oziroma matična številka lastnika vozila in osebe, na katero bo preneseno lastništvo vozila, ter identifikacijska številka vozila, ki je predmet spremembe lastništva. Če je ugotovitev identitete fizične osebe preverjena v postopku overitve njenega podpisa in listina vsebuje vse podatke, ki se preverjajo ob ugotovitvi identitete fizične osebe pri registracijski organizaciji, se šteje, da je identiteta fizične osebe ugotovljena in zahtevani podatki na listini v skladu s tem odstavkom preverjeni oziroma zapisani, kar se zabeleži v evidenci registriranih vozil.

(5) Sprememba lastništva se dokazuje tudi:

- s pravnomočno sodno odločbo ali sklepom,
- z listino, izdano v postopku rubeža ali zaplembe,
- z listino, izdano za vozilo, za katero je bila izplačana zavarovalnina,
- z listino, ki dokazuje poplačilo lizinga,
- z listino, izdano za vozilo, prodano na javni dražbi državnega organa.

V teh primerih se ugotovi le identiteta fizične osebe, ki je določena v predhodno navedeni listini iz tega odstavka in na katero bo preneseno lastništvo vozila.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, njihova

odgovorna oseba pa z globo 200 eurov. Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s četrtem odstavkom tega člena.

Četrti oddelek: Registrske tablice

34. člen (obveznost označitve)

Vozila v cestnem prometu morajo biti označena z dvema registrskima tablicama, razen motornih koles, mopedov, lahkih štirikoles, težkih štirikoles, motornih trikoles, priklopnih vozil, traktorjev in traktorskih priklopnikov ter registriranih delovnih strojev, ki morajo biti označeni z eno registrsko tablico.

35. člen (vezanost registrske tablice)

(1) Registrske tablice, izdane za označitev vozila, so vezane na vozilo. Oznako registrske tablice je mogoče na posebno zahtevo izbrati po lastni želji. Registrske tablice z izbranim delom oznake so vezane na osebo, ki je rezervirala registrsko tablico z izbranim delom oznake. Ta oseba lahko rezervacijo izbranega dela oznake oziroma registrske tablice z izbranim delom oznake prenese na drugo osebo. V primeru smrti osebe, ki je rezervirala izbrani del oznake oziroma so nanj vezane registrske tablice z izbranim delom oznake, se ta rezervacija oziroma tablica lahko prenese na enega od dedičev na podlagi sklepa o dedovanju ali s pisnim soglasjem vseh dedičev.

(2) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki uporabi registrske tablice na vozilu, za katero niso bile izdane. Z globo 5000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporabi registrske tablice na vozilu, za katero niso bile izdane, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov. Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki uporabi registrske tablice na vozilu, za katero niso bile izdane.

36. člen (vsebina registrske tablice)

(1) Registrska tablica vsebuje razpoznavni znak Republike Slovenije (evropski znak), registracijsko območje ter prostor, predviden za grb in registrsko oznako, ki jo sestavljajo kombinacija črk in števil ali kombinacija črk. Registrska tablica, izdana za označitev vozila, ki ga uporablja Predsednik Republike Slovenije, vsebuje zastavo Republike Slovenije namesto razpoznavnega znaka Republike Slovenije.

(2) Registracijska območja so zaokrožena območja več upravnih enot.

(3) Na registrski tablici sta oznaka registracijskega območja, v katerem je bilo vozilo registrirano, in grb občine, v kateri je sedež upravne enote, na območju katere so bile izdane registrske tablice. Na podlagi predhodnega naročila lastnika vozila se registrska tablica lahko izda z oznako registracijskega območja in grbom ustrezne občine po izbiri lastnika vozila.

(4) Registrskih tablic na vozilu ni dovoljeno spreminjati. Vozilo ne sme biti v prometu z drugačno registrsko tablico, kot je predpisano, ali s spremenjeno registrsko tablico.

(5) Registrske tablice morajo biti pritrjene tam, kjer je to predvidel proizvajalec vozila, in sicer tako, da so dobro vidne in čitljive, niso poškodovane, upognjene, zakrite, dodatno prevlečene ali prekrite. Registrske tablice so lahko prikovičene, privijačene ali kako drugače čvrsto pritrjene.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik vozila, ki ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena.

37. člen (zamenjava registrskih tablic)

(1) Lastnik vozila mora zamenjati registrske tablice za nove, kadar je vsaj ena registrska tablica pogrešana, uničena ali kadar zaradi obrabljenosti postanejo neuporabne.

(2) Namesto pogrešane, uničene ali obrabljene registrske tablice se na zahtevo lastnika vozila izda nova registrska tablica, katere registrska označba je enaka kot na pogrešani, uničeni ali obrabljeni registrski tablici.

(3) Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(4) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov. Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

38. člen (dovoljenje za preskusno vožnjo in preskusna tablica)

(1) Dovoljenje za preskusno vožnjo in preskusna tablica sta javni listini, ki imetniku dovoljenja dovoljmeta začasno uporabo neregistriranega vozila za čas, ki je potreben, da se vozilo registrira ali prepelje čez območje Republike Slovenije.

(2) Dovoljenje za preskusno vožnjo in preskusno tablico izdajo za tehnično brezhibno vozilo za obdobje do pet dni registracijska organizacija in pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki jih za to posebej pooblasti agencija. Pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki želi pridobiti pooblastilo iz prejšnjega stavka, mora imeti osebe, opremo in prostore, ki omogočajo strokovno opravljanje nalog.

(3) Pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki ga je za izdajo dovoljenja za preskusno vožnjo in izdajo preskusnih tablic posebej pooblastila agencija, lahko agencija to pooblastilo odvzame, če preneha izpolnjevati pogoje iz prejšnjega odstavka ali svojega dela ne opravlja v skladu določbami tega zakona in podzakonskih predpisov, izdanih na njegovi podlagi.

(4) Dovoljenje za daljšo dobo uporabe preskusnih tablic in preskusne tablice v ta namen (v nadaljnjem besedilu: trajne preskusne tablice) izda upravna enota pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki je registriran za prodajo vozil, proizvajalcu vozil ali organizaciji, ki preskuša vozila. Dovoljenje za daljšo dobo uporabe trajnih preskusnih tablic se izda za obdobje do enega leta, z možnostjo za ponovno izdajo dovoljenja in velja samo za udeležbo vozil imetnika v prometu na območju Republike Slovenije. Če dovoljenje ni podaljšano, mora imetnik trajne preskusne tablice vrniti upravni enoti v 15 dneh.

(5) Trajne preskusne tablice se uporabljajo za prevoz tehnično brezhibnih neregistriranih vozil za potrebe prodajalca vozil, za preskusne vožnje morebitnih kupcev in za preskušanja vozil. Imetnik dovoljenja iz prejšnjega odstavka izda za vsako preskusno vožnjo posebno dovoljenje za preskusno vožnjo.

(6) Z globo 1000 eurov se kaznuje imetnik dovoljenja za uporabo trajnih preskusnih tablic, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, njegova odgovorna oseba pa z globo 150 eurov.

(7) Ob ugotovljenih treh kršitvah določb petega odstavka tega člena v enem letu, se dovoljenje iz četrtega odstavka tega člena preklic, imetnik pa mora trajne preskusne tablice vrniti izdajatelju in eno leto ne more ponovno dobiti dovoljenja za uporabo trajnih preskusnih tablic.

39. člen **(označitev vozil za protokolarne namene)**

(1) Vozila, ki so registrirana v eni od držav članic Evropske unije in jih Republika Slovenija najame za protokolarne namene na območju Republike Slovenije, se označijo z registrskimi tablicami Republike Slovenije in se zanje izda prometno dovoljenje za čas najema.

(2) Registrske tablice in prometno dovoljenje za vozila iz prejšnjega odstavka izda ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(3) Po končanem najemu vozila se izdano prometno dovoljenje uniči, registrske tablice pa se lahko znova uporabijo za označitev vozil iz prvega odstavka tega člena.

(4) Zavarovanje avtomobilske odgovornosti je pri uporabi vozila na območju Republike Slovenije vezano na zavarovanje, sklenjeno v državi, v kateri je vozilo registrirano, in zanj ni treba skleniti zavarovanja v Republiki Sloveniji.

Peti oddelek: Odjava vozila

40. člen **(odjava vozila)**

(1) Lastnik registriranega vozila lahko kadar koli odjavi vozilo pri registracijski organizaciji in hkrati z odjavo izroči registrske tablice.

(2) Lastnik registriranega vozila mora odjaviti vozilo pri registracijski organizaciji in hkrati z odjavo izročiti registrske tablice, če:

1. je vozilo uničeno;

2. je vozilo odsvojeno;

3. bo vozilo registrirano v tujini zaradi preselitve lastnika vozila ali iz drugih razlogov;

4. je vozilo ukradeno;

5. je veljavnost prometnega dovoljenja potekla pred več kot 30 dnevi ali pred več kot letom dni za mopede, motorna kolesa, motorna trikolesa, lahka štirikolesa, težka štirikolesa, bivalna vozila, bivalne priklopnike ter starodobnike, ali

6. je med veljavnostjo prometnega dovoljenja prenehala veljati zavarovalna pogodba, ker ni bila obnovljena ali ni bila poravnana letna obveznost v skladu z zavarovalnimi pogoji;

7. je v primeru iz petega odstavka 29. člena tega zakona uporabnik preklical dano soglasje in lastnik ni imenoval novega uporabnika ali

8. je bilo potrđilo o skladnosti ali soglasje k registraciji za to vozilo odpravljen.

(3) V primerih iz 1., 3., 5., 7. in 8. točke prejšnjega odstavka mora lastnik registrirano vozilo odjaviti in izročiti registrske tablice v 15 dneh po nastanku dogodka. V primerih iz 4. točke prejšnjega odstavka mora lastnik registrirano vozilo odjaviti v 15 dneh po ugotovitvi kraje vozila.

(4) Registrskih tablic lastniku vozila ni treba izročiti, če so pogrešane, če je bilo vozilo ukradeno, če so bile zanj izdane registrske tablice z izbrano oznako ali če je bilo vozilo odsvojeno in hkrati z istimi registrskimi tablicami registrirano na novega lastnika.

(5) Odjava vozila ob spremembi lastništva je mogoča le ob istočasnem vpisu novega lastnika vozila v evidenco.

(6) Če pri spremembi lastništva vozila, za katerega se plačuje dajatev na odjavljeno vozilo, novi lastnik

istočasno ali v roku 15 dni vozila ne registrira na svoje ime, upravna enota, na območju katere ima lastnik vozila stalno prebivališče oziroma sedež ali začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča, po 15 dneh od spremembe lastništva pošlje obvestilo, od kdaj je v evidenci registriranih vozil evidentiran kot novi lastnik vozila.

(7) Registracijska organizacija hrani izročene registrske tablice šest mesecev od dneva izročitve, razen za tovorna, vlečna in priklopna vozila, avtobuse, mopede, motorna kolesa, motorna trikolesa, lahka štirikolesa, težka štirikolesa, bivalna vozila, bivalne priklopnike, delovne stroje, traktorje in traktorske priklopnike ter starodobnike, ki se hranijo eno leto od dneva izročitve. Če v tem roku s temi registrskimi tablicami ni registrirano isto vozilo, se izročene registrske tablice uničijo.

(8) Če v primerih iz 5. do 8. točke drugega odstavka tega člena lastnik ne odjavi vozila in ne izroči registrskih tablic, upravna enota, na območju katere ima lastnik vozila stalno prebivališče oziroma sedež ali začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča, pisno opozori lastnika vozila, naj v 15 dneh po prejemu opozorila izpolni svoje obveznosti iz drugega odstavka tega člena. Če lastnik vozila v tem roku ne izpolni obveznosti, upravna enota vozilo po uradni dolžnosti odjavi v evidenci registriranih vozil.

(9) Uporabnik vozila iz drugega odstavka 29. člena tega zakona pri odjavi vozila po preteku roka iz 5. točke drugega odstavka tega člena ne potrebuje soglasja lastnika vozila.

(10) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(11) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 250 eurov. Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

41. člen (dolžnosti lastnika ob odjavi vozila)

Lastnik vozila, izrabljenega po predpisih o varstvu okolja, mora ob odjavi vozila predložiti potrdilo o uničenju vozila, kot je določeno v predpisih o varstvu okolja. Ta podatek o statusu vozila registracijska organizacija vnese v evidenco registriranih vozil. Vozilo s takim statusom ne more biti več registrirano.

IV. TEHNIČNA BREZHIBNOST VOZIL

Prvi oddelek: Splošne določbe

42. člen (tehnična brezhibnost vozil)

(1) Vozilo v cestnem prometu mora biti tehnično brezhibno. Šteje se, da je vozilo v cestnem prometu tehnično brezhibno, če:

1. ima brezhibno delujoče predpisane dele in opremo ter
2. izpolnjuje predpisane zahteve glede varstva okolja.

(2) Vozilo, registrirano v tujini, sme biti v cestnem prometu v Republiki Sloveniji, če:

1. ima brezhibno delujoče predpisane dele in opremo, ki so določeni z veljavno mednarodno konvencijo o cestnem prometu, ter

2. izpolnjuje predpisane zahteve glede varstva okolja.

(3) Tehnična brezhibnost vozil se ugotavlja s tehničnimi pregledi ter z opravljanjem nadzora v cestnem prometu.

(4) Če je bilo ugotovljeno, da vozilo ni tehnično brezhibno, se ugotovljene nepravilnosti na vozilu ovrednotijo in razporedijo v tri skupine glede na njihov vpliv na varnost vozila oziroma varovanje okolja:

1. »pomanjkljivost«, zaradi katere je vozilo samo pogojno tehnično brezhibno in je lahko udeleženo v cestnem prometu, lastnik vozila oziroma uporabnik vozila pa je dolžan odpraviti to pomanjkljivost v roku 15 dni;
2. »napaka«, zaradi katere vozilo ni tehnično brezhibno, vendar je v času veljavnosti prometnega dovoljenja lahko udeleženo v cestnem prometu zaradi prevoza na popravilo, in
3. »kritična napaka«, zaradi katere vozilo ni tehnično brezhibno in do njene odprave ne sme biti udeleženo v cestnem prometu.

(5) Če je bilo ugotovljeno, da ima vozilo vsaj eno kritično napako, se mu začasno prepove udeležba v cestnem prometu in se to zabeleži v evidenci registriranih vozil. Vozilo ne sme biti udeleženo v cestnem prometu, kljub izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 26. člena tega zakona, in to za čas, dokler se ta kritična napaka ne odpravi in se to potrdi na tehničnem pregledu vozila ter preneha prepoved udeležbe vozila v cestnem prometu.

(6) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena v cestnem prometu uporablja vozilo, ki ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede:

1. delov za povezavo vlečnega in priklopnega vozila,
2. delov za upravljanje,
3. delov za ustavljanje,
4. pnevmatik, ali
5. delov sistema za uravnavanje izpustov.

(7) Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena v cestnem prometu uporablja vozilo, ki ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede delov, naprav in opreme, razen za dele iz prejšnjega odstavka.

(8) Z globo 2000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo, ki ne izpolnjuje zahtev iz prvega ali drugega odstavka tega člena glede delov iz šestega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 250 eurov. Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki uporablja v cestnem prometu vozilo, ki ne izpolnjuje zahtev iz prvega ali drugega odstavka tega člena glede delov iz šestega odstavka tega člena.

(9) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, razen v primerih iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov. Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki uporablja v cestnem prometu vozilo v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, razen v primerih iz prejšnjega odstavka.

(10) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo, v katerem ni vgrajena naprava za omejevanje hitrosti, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov.

(11) Z globo 1000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo, v katerem uporablja napravo, s katero se lahko ponaredijo podatki naprave za omejevanje hitrosti ali uporablja naprave za omejitev hitrosti, s katero se lahko ponaredijo podatki, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov.

(12) Z globo 800 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo z vgrajeno napravo za omejevanje hitrosti ali drugim vgrajenim sistemom za omejevanje hitrosti vozila, ki ne izpolnjuje ustreznih tehničnih zahtev, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov.

(13) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja v cestnem prometu vozilo v katerem je vgrajena naprava za omejevanje hitrosti ali drug vgrajen sistem za omejevanje hitrosti vozila, vendar ni bila vgrajena v pooblaščenem servisu proizvalca, njihova odgovorna oseba pa z globo 100 eurov.

43. člen

(vzdrževanje in popraviljanje vozil ter vgradnja homologiranih delov)

(1) Pravne osebe, samostojni podjetniki posamezniki ter posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnost, ki izdelujejo, popravljajo, predelujejo ali vzdržujejo vozila, se ukvarjajo s prometom vozil, naprav, nadomestnih delov in opreme ali posameznih sklopov za vozilo, in posamezniki, ki izdelujejo, popravljajo, predelujejo ali vzdržujejo vozila, morajo zagotavljati potrebno strokovnost in kakovost dela ter upoštevati vse predpise, ki zagotavljajo varnost vozil v cestnem prometu.

(2) V vozilo smejo biti vgrajeni samo homologirani oziroma odobreni deli, če se zanje zahteva homologacija oziroma odobritev.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena. Enako se kaznuje tudi lastnik vozila, če ni sam opravil dejanja iz prvega odstavka tega člena, vendar se je s tem strinjal.

(4) Z globo 4000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

44. člen

(vozila za posebne vrste prevozov)

(1) Vozilo za posebne vrste prevozov iz drugega odstavka 18. člena tega zakona je lahko udeleženo v cestnem prometu, če je izdelano, opremljeno, označeno in pregledano ter je zanj izdano veljavno potrdilo o skladnosti v skladu s predpisi ali ustreznim mednarodnim sporazumom o mednarodnem cestnem prevozu posamezne vrste blaga.

(2) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom glede opremljenosti, označenosti in pregleda vozila.

(3) Z globo 4000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov. Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

45. člen

(vozila za prevoz skupin otrok)

(1) Vozilo za prevoz skupine otrok mora poleg splošnih zahtev za vozila, predpisanih v tem zakonu, izpolnjevati tudi predpisane posebne tehnične zahteve, s katerimi se zagotovi ustrezna varnost otrok.

(2) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki uporablja vozilo v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(3) Z globo 2000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja vozilo v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 250 eurov.

46. člen
(traktorji zunaj cestnega prometa)

(1) Traktor, ki se zunaj cestnega prometa uporablja za opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del, mora imeti varnostno kabino ali lok in druge varnostne elemente, v kolikor jih za to kategorijo zahtevajo predpisi s področja ugotavljanja skladnosti vozil. Če so na traktorju vgrajeni varnostni pasovi, morajo biti voznik in potniki pripeti, kot je predpisano.

(2) Na traktorju smejo biti vgrajeni samo homologirani deli, če se zanje zahteva homologacija.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki za opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del uporablja traktor, ki nima varnostne kabine ali loka, ali kabina ali lok nista homologirana ali atestirana v skladu s predpisi, ki so veljali pred 1. majem 2004. Enako se kaznuje tudi lastnik traktorja, ki da takšen traktor v uporabo.

(4) Z globo 100 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki za opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del uporablja traktor, ki nima predpisanih varnostnih elementov, razen varnostne kabine ali loka iz prejšnjega odstavka, ali če ne delujejo brezhibno ali če ni pripet na predpisan način. Enako se kaznuje tudi lastnik traktorja, ki da takšen traktor v uporabo, in potniki, ki niso pripeti na predpisan način.

(5) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki vgradi v traktor del v nasprotju z drugim odstavkom tega člena. Enako se kaznuje tudi lastnik traktorja, če ni sam opravil te vgradnje.

(6) Z globo 4000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

47. člen
(predpisi ministrov)

(1) Minister:

1. predpiše obvezne dele in opremo vozil v cestnem prometu ter traktorjev pri opravljanju kmetijskih ali gozdarskih del;

2. v skladu s 45. členom tega zakona predpiše posebne tehnične zahteve za vozila, s katerimi se prevaža skupine otrok;

3. predpiše zahteve, ki jih morajo izpolnjevati vozila, da so tehnično brezhibna, in način izvajanja tehničnih pregledov;

4. v skladu s 53. členom tega zakona predpiše seznam sprememb na vozilu, ki ne pomenijo predelave, postopek njihovega evidentiranja in vsebino potrdila o vgradnji;

5. predpiše vsebino in način opravljanja cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil ter določi ceno pregleda vozila;

6. predpiše obliko, vsebino in postopek za izdajo potrdila in obvestila iz 51. člena tega zakona;

7. določi cene postopkov identifikacije, ocene tehničnega stanja in tehničnih pregledov za posamezne kategorije vozil, in

8. določi ceno tiskovin in obrazcev, ki se uporabljajo pri izvajanju določb tega poglavja, ki jo plača stranka.

(2) S predpisom iz prejšnjega odstavka se lahko določi obvezna uporaba tehničnih specifikacij za vozila, ki jih ministrstvo, pristojno za promet, izda kot posebne publikacije ali zagotovi njihovo dosegljivost v elektronski obliki. Seznam izdanih tehničnih specifikacij za vozila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Predpis iz prvega odstavka tega člena se lahko sklicuje na standard po predpisih o standardizaciji, s tem, da določi njegovo obvezno uporabo ali določi, da je ravnanje ali dejavnost skladna z zahtevami predpisa, če ustreza zahtevam standarda.

(4) Ne glede na določbe tega poglavja minister, pristojen za obrambo, predpiše postopke, pogoje in roke za izvedbo tehničnih pregledov vojaških vozil Slovenske vojske ter določi ali pooblasti organizacije, ki te preglede opravljajo.

(5) Ne glede na določbe tega poglavja minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše postopke, pogoje in roke za izvedbo tehničnih pregledov vozil Policije ter določi ali pooblasti organizacije, ki te preglede opravljajo.

Drugi oddelek: Tehnični pregledi

48. člen
(preverjanje tehnične brezhibnosti vozil)

Tehnična brezhibnost vozil, udeleženi v cestnem prometu, se preverja s tehničnim pregledom, ki pomeni postopek, s katerim strokovna organizacija ugotavlja podatke o vozilu, stanje delov, naprav in opreme vozila in izpolnjevanje drugih zahtev za vozilo, določenih s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi.

49. člen
(tehnični pregledi vozil)

(1) Vozila, ki so udeležena v cestnem prometu, so pregledana na tehničnih pregledih v rokih, določenih v 50. členu tega zakona.

(2) Prejšnji odstavek ne velja za:

- motokultivatorje,
- delovne stroje in
- traktorske priklopnike, katerih največja tehnično dovoljena masa ne presega 5 ton in katerih je hitrost konstrukcijsko omejena na 30 km/h razen traktorskih priklopnikov z obliko nadgradnje »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom nadgradnje »za prevoz oseb«.

(3) Vozila so pregledana na izrednih tehničnih pregledih, če so pri opravljanju nadzora napotena nanj v skladu s 74. ali 76. členom tega zakona. Opravljen izredni tehnični pregled ne vpliva na roke za izvedbo tehničnih pregledov.

50. člen **(roki za izvedbo tehničnih pregledov)**

(1) Prvi tehnični pregled se izvede:

1. eno leto po prvi registraciji za:

- tovorna vozila in sedlaste ter cestne vlačilce,
- vozila za prevoz nevarnega blaga, ki jih je treba v skladu s predpisi posebej označiti,
- delovna vozila,
- avtobuse,
- priklopna vozila, razen za lahke, bivalne in traktorske priklopnike ter posebna priklopna vozila za prevoz čolnov, vodnih skuterjev in drugih priprav za šport in prosti čas, katerih največja tehnično dovoljena masa presega 750 kg in ne presega 3500 kg,
 - vozila, ki se uporabljajo za javni prevoz potnikov,
 - vozila, ki se uporabljajo za prevoz skupin otrok,
 - vozila, ki se uporabljajo za usposabljanje kandidatov za voznike,
 - vozila za izposajo brez voznika, in
 - intervencijska vozila, opremljena kot vozila s prednostjo ali vozila za spremstvo.

Vozila iz šeste, sedme, osme, devete in desete alineje morajo imeti v prometnem dovoljenju vpisan namen uporabe oziroma obliko nadgradnje.

2. štiri leta po prvi registraciji za vsa druga vozila;

3. pet let po prvi registraciji za mopede, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h;

4. štiri leta po nakupu za lahke priklopnike, pri čemer se upošteva prvega uporabnika.

(2) Če s tem zakonom ni določeno drugače, se tehnični pregledi vozil opravljajo najmanj enkrat letno. Tehnični pregledi mopedov, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, se opravljajo na pet let.

(3) Tehnični pregledi:

1. vozil, ki se uporabljajo za javni prevoz potnikov,

2. avtobusov,

3. vozil, ki se uporabljajo za usposabljanje kandidatov za voznike,

4. vozil, ki se uporabljajo za prevoz skupin otrok, in

5. intervencijskih vozil, opremljenih kot vozila s prednostjo in vozila za spremstvo, razen vozil v lasti prostovoljnih gasilskih društev, ki so po obliki nadgradnje in namenu uporabe gasilska vozila, se opravljajo vsakih šest mesecev.

Vozilo, ki se uporablja za namene iz tega odstavka, mora imeti v prometnem dovoljenju vpisan namen uporabe oziroma obliko nadgradnje.

(4) Tehnični pregled vozil iz 2. točke prvega odstavka tega člena, za katera je bil prvi tehnični pregled že opravljen in pri katerih od prve registracije ali leta proizvodnje ni poteklo osem let, mora biti opravljen vsaki dve leti. Lahki in bivalni priklopniki morajo biti tehnično pregledani vsaka štiri leta. Enako velja tudi za priklopna vozila za prevoz čolnov, vodnih skuterjev in drugih priprav za šport in prosti čas, katerih največja tehnično dovoljena masa presega 750 kg in ne presega 3500 kg.

(5) Ne glede na določbe tega člena se tehnični pregled vozila opravi pred registracijo tega vozila v Republiki Sloveniji, če je starejše od roka, ko bi moralo vozilo enake kategorije po prvem odstavku tega člena opraviti prvi tehnični pregled.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki vozi vozilo, pri avtošoli pa učitelj vožnje, ki usposablja kandidate za voznike vozil, za katerega ni bil opravljen tehnični pregled v skladu s tem členom.

(7) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja vozilo v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov. Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki uporablja vozilo v nasprotju s tem členom.

(8) Ne glede na določbe iz prejšnjega odstavka se z globo 400 eurov kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki uporablja vozilo, katero v prometnem dovoljenju nima vpisanega namena uporabe oziroma obliko nadgradnje, ima pa opravljen tehnični pregled vozila v skladu s tem členom, njihova odgovorna oseba pa za globo 200 eurov. Z globo 200 eurov se za navedeni prekršek kaznuje voznik, ki vozi tako vozilo.

51. člen **(izvedba tehničnega pregleda)**

(1) Tehnični pregled vozila mora biti opravljen v skladu z veljavnimi predpisi in ob uporabi brezhibnih predpisanih merilnih naprav in opreme. Za merilne naprave mora biti izveden postopek ugotavljanja skladnosti oziroma morajo biti overjene v skladu s predpisi, izdanimi na podlagi zakona, ki ureja področje meroslovja.

Merilne naprave, za katere ni predpisanih meroslovnih zahtev, morajo biti ustrezno umerjene. Pri izvedbi tehničnega pregleda se upoštevajo tudi navodila za uporabo naprave, ki se uporablja pri tehničnem pregledu, ki jih izda proizvajalec naprave.

(2) Tehnični pregled vozila se izvede v strokovni organizaciji ali v eni od njenih lokacij ali na priglasi lokaciji na terenu.

(3) Če je bilo na tehničnem pregledu ugotovljeno, da je vozilo tehnično brezhibno, se izda potrdilo, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled.

(4) Za opravljeni tehnični pregled plača lastnik vozila organizaciji za tehnične preglede ceno storitve, ki jo določi minister.

(5) Ne glede na tretji odstavek tega člena se pred začetkom uporabe lahkega priklopnika v cestnem prometu izda obvestilo, na katerem je označen rok, ko mora vozilo opraviti tehnični pregled. Obvestilo izda registracijska organizacija na predlog lastnika lahkega priklopnika.

(6) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek strokovna organizacija, ki pri opravljanju tehničnih pregledov ravna v nasprotju s tem členom, njena odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

52. člen **(ugotovljene predelave ali spremembe)**

(1) Če se pri tehničnem pregledu vozila ugotovijo predelave ali spremembe na vozilu, opredeljene v 19. členu tega zakona, zaradi katerih se podatki v prometnem dovoljenju in v računalniških evidencah ne ujemajo z ugotovljenim stanjem vozila, se izda potrdilo o opravljenem tehničnem pregledu le na podlagi predhodno izvedenega postopka posamične odobritve v skladu s tem zakonom in ustreznega vpisa predelave ali spremembe v potrdilo o skladnosti oziroma v soglasje k registraciji.

(2) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek strokovna organizacija, ki opravlja tehnične preglede in ravna v nasprotju s tem členom, njena odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek lastnik vozila, če se ugotovi manipulacijo kilometrskega števca vozila z namenom zmanjšanja ali napačnega prikaza prevožene razdalje vozila.

Tretji oddelek: Spremembe na vozilih

53. člen **(evidentirane spremembe)**

(1) Lastnik vozila mora zagotoviti, da se spremembe na vozilu, nastale po homologaciji ali posamični odobritvi, ki ne spadajo med predelave vozil po 19. členu tega zakona, v roku iz tretjega odstavka 33. člena tega zakona evidentirajo pri tehnični službi, pooblaščen za posamične odobritve predelanih vozil.

(2) Med spremembe iz prejšnjega odstavka spada vgradnja sestavnih delov, ki se razlikujejo od nadomestnih delov, a so bili odobreni za vgradnjo v določen tip (varianto ali izvedenko) vozila:

1. izpušni sistemi,
2. mehanske naprave za spenjanje vozil razredov A50 in B50 (vlečne kroglice premera 50 mm in vlečne glave zanje), ali
3. spojlerji.

(3) Vgradnje iz prejšnjega odstavka se ne štejejo za predelave, če jih izvedejo proizvajalci teh delov ali pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki so registrirani za vzdrževanje in popravila vozil. Izvajalec vgradnje mora o opravljeni vgradnji izdati potrdilo.

(4) Z globo 150 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 150 eurov. Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek tudi odgovorna oseba državnega organa ali organa samoupravne lokalne skupnosti, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

54. člen **(nevidentirane spremembe)**

Sprememb na vozilih, ki ne pomenijo poslabšanja varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti vozila in jih je mogoče pravilno in enostavno izvesti pred začetkom uporabe vozila, ni treba evidentirati (npr. namestitvev prtljažnikov, anten, okrasnih pokrovov).

V. POGOJI ZA OPRAVLJANJE NALOG

55. člen **(pooblastilo in naloge agencije)**

(1) Naloge tehnične službe, strokovne organizacije in pooblaščen registracijske organizacije smejo opravljati pravne osebe ali samostojni podjetniki posamezniki, ki pridobijo pooblastilo agencije.

(2) Agencija strokovno usmerja in koordinira delo tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih

organizacij, načrtuje, vodi in usklajuje strokovne naloge s področja vozil in izvaja izobraževalne programe s področja vozil.

(3) Z globo 5.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki opravlja naloge tehnične službe, strokovne organizacije ali registracijske organizacije, razen upravnih enot, brez pooblastila, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

56. člen **(pogoji in naloge tehnične službe)**

(1) Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki lahko pridobijo pooblastilo za tehnično službo, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. razpolagajo z zadostnim številom osebja, ki izpolnjuje pogoje iz 60. člena tega zakona, ter opremo in prostore, ki omogočajo strokovno opravljanje nalog;
2. trajno zagotavljajo neodvisnost in nepristranskost v razmerju do pravnih ali fizičnih oseb, ki so neposredno ali posredno povezane s proizvodom, ki je predmet postopka, ki ga izvaja tehnična služba ali strokovna organizacija;
3. zagotavljajo poslovno tajnost,
4. imajo zavarovano odgovornost za opravljanje dejavnosti,
5. imajo pridobljeno ustrezno akreditacijo po standardih, ki določajo splošne zahteve za usposobljenost organov za ugotavljanje skladnosti,
6. če proti njej ni bil uveden postopek stečaja ali likvidacije.

(2) Tehnična služba, ki opravlja svoje naloge na več kot eni lokaciji, mora izpolnjevati predpisane pogoje na vsaki lokaciji.

(3) Proizvajalec je lahko imenovan kot tehnična služba le, če je to izrecno dovoljeno s predpisom s področja ugotavljanja skladnosti vozil.

(4) Pooblastilo se podeli tehnični službi za:

1. strokovne naloge v postopku homologacije vozila;
2. strokovne naloge v postopku homologacije delov;
3. strokovne naloge v postopku odobritve neoriginalnih in nehomologiranih delov in opreme vozil;
4. strokovne naloge v postopku posamične odobritve vozila po splošnih zahtevah;
5. strokovne naloge v postopku posamične odobritve vozila po posebnih zahtevah (drugi odstavek 18. člena tega zakona);
6. izvajanje postopka posamične odobritve predelanega vozila (prvi odstavek 19. člena tega zakona), ali
7. vtis identifikacijske številke vozila (peti in šesti odstavek 20. člena tega zakona).

(5) Posamezna pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik lahko zaprosi za pooblastilo za izvajanje najmanj ene od nalog iz prejšnjega odstavka, po posameznih kategorijah vozil in proizvodih.

57. člen **(pogoji in naloge strokovne organizacije)**

(1) Pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki lahko pridobijo pooblastilo za strokovno organizacijo, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

1. razpolagajo z zadostnim številom osebja, ki mora imeti ustrezno izobrazbo, delovne izkušnje in izpolnjuje pogoje iz 60. člena tega zakona, ter opremo in prostore, ki omogočajo strokovno opravljanje nalog;
2. trajno zagotavljajo neodvisnost in nepristranskost v razmerju do pravnih ali fizičnih oseb, ki so neposredno ali posredno povezane s proizvodom, ki je predmet postopka, ki ga izvaja tehnična služba ali strokovna organizacija;
3. zagotavljajo poslovno tajnost,
4. imajo zavarovano odgovornost za opravljanje dejavnosti,
5. najmanj za celotni delovni čas strokovne organizacije zagotavljati videonadzor preskuševalnih stez za tehnične preglede vozil,
6. imajo preskuševalne steze za izvajanje tehničnih pregledov vseh kategorij vozil in
7. če proti njej ni bil uveden postopek stečaja ali likvidacije.

(2) Strokovna organizacija, ki opravlja svoje naloge na več kot eni lokaciji, mora izpolnjevati predpisane pogoje na vsaki lokaciji.

(3) Pooblastilo se strokovni organizaciji podeli za:

1. identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila;
2. redni in izredni pregled vozila po posebnih zahtevah (tretji odstavek 18. člena tega zakona), ali
3. tehnični pregled vozila.

(4) Posamezna pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik zaprosi za pooblastilo za opravljanje najmanj ene od nalog iz prejšnjega odstavka. Pooblastilo za tehnični pregled vozila se podeli za najmanj eno skupino kategorij vozil. Strokovna organizacija, ki opravlja tehnične preglede vozil, mora opravljati tudi registracijo vozil. Pooblastilo za identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila se podeli le v obsegu pooblastila za tehnični pregled vozila ali v obsegu pooblastila za opravljanje nalog v postopku homologacije ali posamične odobritve vozila iz četrtega odstavka prejšnjega člena tega zakona.

(5) Videonadzor preskuševalnih stez za tehnične preglede vozil obsega podatke o datumu in času vstopa in izstopa vozila iz prostora. Strokovna organizacija hrani podatke tri mesece, po tem času pa jih izbriše, razen v primeru, ko je uveden postopek v zvezi z odvzemom pooblastila, ko se posnetek hrani do zaključka postopka. Dostop do teh podatkov imajo pooblaščenice osebe strokovne organizacije, agencije, inšpektorata in policije.

58. člen
(pogoji in naloge registracijske organizacije)

- (1) Vozila registrirajo registracijske organizacije, in sicer:
- upravne enote in
 - strokovne organizacije, ki opravljajo tehnične preglede vozil ali identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozil, in jih za registracijo vozil pooblasti agencija.
- (2) Strokovne organizacije lahko pridobijo pooblastilo za opravljanje nalog registracijske organizacije, če izpolnjujejo naslednje pogoje:
1. razpolagajo z zadostnim številom osebja, ki mora imeti ustrezno izobrazbo, delovne izkušnje in izpolnjuje pogoje iz 60. člena tega zakona,
 2. imajo ustrezno opremo,
 3. imajo ustrezne prostore, ki omogočajo strokovno opravljanje nalog registracije vozil in
 4. če proti njej ni bil uveden postopek stečaja ali likvidacije.
- (3) Registracijska organizacija, ki opravlja svoje naloge na več kot eni lokaciji, mora izpolnjevati predpisane pogoje na vsaki lokaciji.

59. člen
(podelitev in odvzem pooblastila)

- (1) Pooblastilo se tehničnim službam, strokovnim organizacijam in registracijskim organizacijam podeli za nedoločen čas. Pooblaščen oseba mora predpisane pogoje izpolnjevati trajno. Agencija mora redno izvajati nadzor nad izpolnjevanjem pogojev.
- (2) Pooblastilo se subjektom iz prejšnjega odstavka lahko odvzame:
1. če preneha izpolnjevati predpisane pogoje;
 2. če preneha poslovati;
 3. če pri opravljanju nalog iz 56., 57. in 58. člena tega zakona naredi hujše kršitve in to ni posledica samovoljnega dejanja posameznega izvajalca nalog iz 60. člena tega zakona ali
 4. če ni poravnal zapadlih finančnih obveznosti do Republike Slovenije na podlagi zakona, ki ureja letno dajatev za uporabo vozila v cestnem prometu na predlog organa, ki izvaja nadzor nad plačevanjem letne dajatve za uporabo vozila v cestnem prometu.
- (3) Za hujše kršitve iz 3. točke prejšnjega odstavka se štejejo:
- da postopke izvaja nepooblaščen osebje,
 - da se meritve izvajajo na nepravilno delujoči napravi in to pomeni poslabšanje varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti vozila, in
 - hujše kršitve iz petega odstavka 60. člena tega zakona.
- (4) Agencija lahko v primeru kršitev subjektom iz prvega odstavka tega člena izreče opomin. Po treh opominih pa se pooblastilo lahko odvzame. Opomin se izbriše iz evidence po preteku dveh let od izreka ukrepa.
- (5) Pri odvzemu pooblastila po prejšnjem odstavku agencija ob upoštevanju vseh pomembnih okoliščin posameznega primera določi tudi čas, v katerem isti subjekt ne more ponovno pridobiti pooblastila. Ta čas ne more biti krajši od enega leta in ne daljši od dveh let pri prvem odvzemu pooblastila, pri ponovnem odvzemu pa ne krajši od petih let, pri čemer je pri hujših kršitvah iz tretjega odstavka tega člena ta odvzem lahko trajen. Agencija pri odvzemu pooblastila uporabi tudi dokazila o kršitvah tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki so jih pridobili drugi organi, ter dokaze iz videonadzornih sistemov preskuševalne steze za tehnične preglede vozil iz 5. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona.
- (6) Pri kršitvah določb iz drugega in tretjega odstavka tega člena, ki bi pomenile poslabšanje varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti vozila, subjekti iz prvega odstavka tega člena, ne smejo opravljati nalog, do odprave kršitev.
- (7) Subjekt, ki mu je bilo odvzeto pooblastilo, mora v roku 30 dni od prenehanja izvajanja javnega pooblastila agenciji predati vso dokumentacijo v zvezi z izvajanjem nalog javnega pooblastila.

60. člen
(opravljanje preskusa usposobljenosti in obnavljanje znanja)

- (1) Izvajalci nalog, ki jih opravljajo tehnične službe, strokovne organizacije in pooblaščen registracijske organizacije, morajo imeti strokovno izobrazbo in delovne izkušnje, potrebne za strokovno opravljanje njihovih nalog. Izvajalci nalog ne smejo biti pravnomočno obsojeni na nepogojno kazen zapora za kaznivo dejanje zoper življenje in telo, človekove pravice in svoboščine, delovno razmerje in socialno varnost, pravni promet, premoženje, gospodarstvo, spolno nedotakljivost, uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva, javni red in mir ali varnost javnega prometa.
- (2) Izvajalci nalog v tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah pridobijo pooblastilo z uspešno opravljenim preskusom usposobljenosti. Preskus usposobljenosti se opravi pred komisijo, ki jo imenuje agencija. Kandidatu, ki uspešno opravi preskus usposobljenosti, se izda pooblastilo. Izvajalci nalog, ki opravljajo delo v tehničnih službah, ki so za svoje delo pridobili akreditacijo po standardih, ki določajo splošne zahteve za usposobljenost organov za ugotavljanje skladnosti, pridobijo prvič pooblastilo brez opravljanja preskusa usposobljenosti.
- (3) Izvajalcem nalog v tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah agencija pooblastilo odvzame, če ne izpolnjujejo pogojev iz prvega odstavka tega člena. Agencija preverja

izpolnjevanje pogojev o nekaznovanosti iz prvega odstavka tega člena najkasneje v rokih, ki so določeni za obnavljanje znanja.

(4) Izvajalcu nalog iz prvega odstavka tega člena agencija izda pisni opomin, če se ugotovi njegovo neustrezno opravljanje nalog, ki se kaže v zmanjšanju varnosti in okoljske ustreznosti pregledanega vozila.

(5) Izvajalcu nalog iz prvega odstavka tega člena agencija v primeru hujše kršitve ali po treh opominih iz prejšnjega odstavka odvzame pooblastilo. Pri odvzemu pooblastila iz prvega odstavka tega člena se določi tudi čas, v katerem ta izvajalec ne more pristopiti k ponovnemu opravljanju preskusa usposobljenosti. Pri prvem odvzemu ta čas ne more biti krajši od dveh mesecev in ne daljši od šestih mesecev, pri ponovnem odvzemu pa ne krajši od enega leta, pri čemer je pri hujših kršitvah iz šestega odstavka tega člena ta odvzem lahko trajen.

(6) Izvajalec naredi hujšo kršitev iz prejšnjega odstavka v primeru, če:

- potrdi posamično odobritev vozila brez pregleda vozila;
- potrdi posamično odobritev predelanega vozila brez pregleda vozila;
- potrdi identifikacijo oziroma oceno tehničnega stanja vozila brez pregleda vozila;
- potrdi identifikacijo oziroma oceno tehničnega stanja za vozilo, za katero strokovna organizacija nima pooblastila za opravljanje teh nalog ali izvajalec nalog nima ustreznega pooblastila;
- potrdi tehnično brezhibnost vozila brez pregleda vozila;
- potrdi tehnično brezhibnost za vozilo, za katero strokovna organizacija nima pooblastila za opravljanje teh nalog ali izvajalec nalog nima ustreznega pooblastila;

- potrdi registracijo vozila ali podaljša veljavnost prometnega dovoljenja brez vseh potrebnih dokazil;

- v evidenci registriranih vozil razveljavi zavarovalno polico vozila brez vednosti lastnika vozila ali

- v evidenci registriranih vozil razveljavi registracijske postopke brez vednosti lastnika vozila.

(7) Izvajalci nalog iz prvega odstavka tega člena razen delavcev v tehničnih službah morajo obnavljati znanje v rokih, določenih s predpisom, izdanim na podlagi tega zakona. V kolikor ti izvajalci ne opravijo tega obnavljanja znanja, jim agencija pooblastilo odvzame.

(8) Izvajalci nalog iz prvega odstavka tega člena razen delavcev v tehničnih službah se usposablajo ter opravljajo preskuse usposobljenosti v organizacijah, ki jih za to pooblasti agencija.

(9) Organizacija, ki želi pridobiti pooblastilo za izvajanje nalog po prejšnjem odstavku, mora razpolagati z zadostnim številom osebja, ki mora imeti ustrezno izobrazbo in delovne izkušnje ter opremo in prostore, ki omogočajo strokovno opravljanje nalog.

(10) Pooblastilo za usposabljanje izvajalcev nalog se organizaciji iz osmega odstavka tega člena podeli za nedoločen čas. Pooblaščen organizacija mora predpisane pogoje izpolnjevati trajno. Agencija mora redno izvajati nadzor nad izpolnjevanjem pogojev.

(11) Pooblastilo se organizaciji iz prejšnjega odstavka odvzame:

1. če preneha izpolnjevati predpisane pogoje;
2. če preneha poslovati, ali
3. če pri opravljanju nalog iz tega člena naredi hujše kršitve in to ni posledica samovoljnega dejanja posameznika iz te organizacije.

(12) Za hujše kršitve iz 3. točke prejšnjega odstavka se štejejo:

- da organizacija potrdi usposabljanje brez prisotnosti udeleženca usposabljanja;
- da usposabljanje ni izvedeno v skladu s programom usposabljanja;
- da usposabljanje ni izvedeno na prijavljeni lokaciji;
- da usposabljanje niso izvedli ustrezni predavatelji;
- da organizacija ne vodi evidence usposabljanja ali
- da organizacija ne sporoča agenciji podatkov iz evidence o usposabljanju v ustrezni vsebini in zahtevanem roku.

(13) Pri odvzemu pooblastila po enajstem odstavku tega člena odstavku agencija ob upoštevanju vseh pomembnih okoliščin posameznega primera določi tudi čas, v katerem isti subjekt ne more ponovno pridobiti pooblastila. Ta čas ne more biti krajši od enega leta in ne daljši od dveh let pri prvem odvzemu pooblastila, pri ponovnem odvzemu pa ne krajši od petih let, pri čemer je pri hujših kršitvah iz prejšnjega odstavka ta odvzem lahko trajen. Agencija pri odvzemu pooblastila uporabi tudi dokazila o kršitvah tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki so jih pridobili drugi organi.

(14) Organizacije iz osmega odstavka tega člena vodijo evidenco opravljenega usposabljanja, ki vsebuje opis vrste usposabljanja, čas njegove izvedbe ter osebno ime, datum rojstva in naslov stalnega ali začasnega prebivališča osebe, ki se je udeležila usposabljanja. Organizacija iz osmega odstavka tega člena posreduje agenciji podatke iz evidence opravljenega usposabljanja najkasneje v 15 dneh po izvedenem usposabljanju.

(15) Z globo 4000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

(16) Z globo 2000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, njuna odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

61. člen **(predpisi ministra)**

(1) Minister:

1. podrobneje predpiše pogoje, način in postopek pridobitve pooblastila za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij;

2. podrobneje predpiše pogoje iz 56., 57. in 58. člena tega zakona, ki jih morajo izpolnjevati tehnične službe, strokovne organizacije in registracijske organizacije razen upravnih enot, in način ugotavljanja njihove usposobljenosti;

3. predpiše postopke opravljanja nalog tehničnih služb in strokovnih organizacij;

4. predpiše roke za obnavljanje znanja izvajalcev tehničnih pregledov in referentov za registracijo vozil;
 5. predpiše višino stroškov preskusov usposobljenosti;
 6. podrobneje predpiše pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije, ki izvajajo usposabljanje ter preskuse usposobljenosti iz prejšnjega člena, ter določi način in vsebino izobraževanja kandidatov in strokovnih delavcev ter preverjanja znanja, vključno z vplivom pridobljene akreditacije na vsebino in obseg izobraževanja, in
 7. podrobneje predpiše vsebino, hrambo in način vodenja evidenc iz prejšnjega člena tega zakona..
- (2) S predpisom iz prejšnjega odstavka se lahko določi obvezna uporaba tehničnih specifikacij za vozila, ki jih ministrstvo, pristojno za promet, izda kot posebne publikacije ali zagotovi njihovo dosegljivost v elektronski obliki. Seznam izdanih tehničnih specifikacij za vozila se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

VI. ZBIRKE PODATKOV

62. člen (zbirke podatkov)

- (1) Ministrstvo, pristojno za promet, vodi zbirki podatkov:
1. evidenco registriranih vozil in
 2. evidenco izvajanja cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil.
- (2) Agencija vodi zbirke podatkov:
1. evidenco homologiranih vozil,
 2. evidenco izdanih potrdil o skladnosti,
 3. evidenco usposabljanj, opravljanja preskusov usposobljenosti ter podelitve pooblastil izvajalcem nalog iz 60. člena tega zakona,
 4. evidenco izdanih pooblastil subjektom iz 56., 57., 58. in sedmega odstavka 60. člena tega zakona.
- (3) Osební podatki se v evidencah iz tega člena zbirajo, vodijo in obdelujejo zaradi izvajanja nalog iz tega zakona.

63. člen (vsebina evidenc)

- (1) Evidenca homologiranih vozil vsebuje podatke o tipih vozil, njihovih proizvajalcih ter izdanih listinah in oznakah o skladnosti tipov vozil. Vsebuje tudi podatke o osebnih imenih odgovornih in kontaktnih oseb proizvajalca.
- (2) Evidenca izdanih potrdil o skladnosti vsebuje podatke o izdanih potrdilih o skladnosti in soglasij k registraciji za posamezna vozila, tehničnih lastnostih in stanju vozil ter njihovem proizvajalcu. Vsebuje tudi podatke o izdajatelju potrdil o skladnosti ter osebnih imenih njegovih odgovornih oseb in kontaktnih oseb ter podpisnikov listin. Kadar se potrdilo o skladnosti izda v postopku posamične odobritve ali se izda soglasje k registraciji v postopkih identifikacije in ocene tehničnega stanja vozila na zahtevo posameznika, evidenca vsebuje tudi osebno ime, EMŠO, matično številko ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča vlagatelja zahteve.
- (3) Evidenca registriranih vozil vsebuje vse podatke o posameznem vozilu, ki morajo biti navedeni na prometnem dovoljenju, njegovi registraciji, izdanem prometnem dovoljenju, lastniku vozila ali osebi, na katero je vozilo registrirano, tehničnih pregledih, obveznem zavarovanju in druge podatke. Podatki o lastniku vozila ali osebi, na katero je vozilo registrirano, vsebujejo njeno osebno ime oziroma firmo, datum rojstva, EMŠO oziroma matično številko, diplomatski status lastnika vozila ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža. Ta evidenca vsebuje tudi podatke o dovoljenjih za preskusno vožnjo in izdanih preskusnih tablicah ter njihovih uporabnikih, in sicer osebno ime oziroma firmo in naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža. Ta evidenca vsebuje tudi podatke o dovoljenjih za daljšo dobo uporabe preskusnih tablic in trajnih preskusnih tablicah ter osebno ime oziroma firmo in naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža subjektov iz četrtega odstavka 38. člena tega zakona in osebno ime oseb ter EMŠO, ki so upravičene za izdajo dovoljenj za preskusno vožnjo.
- (4) Evidenca cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil vsebuje podatke o kraju in času opravljenega cestnega nadzora, o vozilu, ki je bilo nadzirano, o obsegu opravljenega nadzora in izrečenih ukrepah, podjetju, ki opravlja prevoz, ter osebno ime in datum rojstva voznika vozila.
- (5) Evidenca usposabljanj, opravljanja preskusov usposobljenosti ter podelitve pooblastil izvajalcem nalog iz 60. člena tega zakona vsebuje podatke o usposabljanju iz štirinajstega odstavka 60. člena tega zakona, vrsti opravljanja preskusa usposobljenosti ter o uspešnosti opravljanja oziroma pridobitvi pooblastila, datumu preskusa usposobljenosti ter osebnem imenu, EMŠO, datumu in kraju rojstva ter naslovu stalnega ali začasnega prebivališča osebe, ki je opravljala preskus usposobljenosti, ter datumu in izvajalcu obnavljanja znanja, izrečenih opominih, datumu začetka in konca začasne prepovedi opravljanja nalog in datumu odvzema pooblastila ter datumu, ko izvajalec lahko ponovno pristopi k opravljanju preskusa usposobljenosti.
- (6) Evidenca izdanih pooblastil subjektom iz 56., 57., 58. in sedmega odstavka 60. člena tega zakona vsebuje podatke o firmi, sedežu, lokaciji, obsegu pooblastila, lokacijah, na katerih opravlja svojo dejavnost, datumu izdaje pooblastila, datumu odvzema pooblastila, datumih in ugotovitvah pri nadzornih pregledih ter osebnih imenih odgovornih oseb in podpisnikov listin.

64. člen (dostopnost zbirk podatkov)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, agencija, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija, registracijske organizacije, občinska redarstva in državni organi, ki opravljajo inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona, imajo pri svojem delu pravico do dostopa do podatkov iz evidenc iz prejšnjega člena, ki jih potrebujejo pri opravljanju svojih nalog. Dostop je brezplačen. Tem organom se zagotavlja dostop do podatkov in evidenc z neposredno računalniško povezavo in z možnostjo dostopa do teh podatkov z uporabo ustreznih tehnologij.

(2) Za spremljanje podatkov o razgrajenih motornih vozilih se lahko evidenca registriranih vozil poveže z informacijskim sistemom o izrabljenih vozilih, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za okolje. Kot povezovalni znak se uporabi identifikacijska številka vozila.

(3) Za spremljanje podatkov o sklenjenih avtomobilskih zavarovanjih se lahko evidenca registriranih vozil poveže z zbirko podatkov o zavarovancih, kot jo določa zakon, ki ureja obvezna zavarovanja v prometu. Kot povezovalni znak se uporabi identifikacijska številka vozila.

(4) Proizvajalci vozil in njihovih delov imajo pravico do pridobitve podatkov o tem, katera oseba je lastnik ali imetnik drugih pravic na posameznem vozilu, če te podatke potrebujejo za izvedbo odpoklica vozil v smislu četrtega odstavka 13. člena tega zakona.

(5) O pridobitvi podatkov iz prejšnjega odstavka odloči ministrstvo, pristojno za promet, na podlagi obrazložene pisne zahteve. Zahtevi morajo biti priložene listine in drugi dokazi o obstoju okoliščin, zaradi katerih je pridobitev podatkov dopustna.

(6) Osebne podatke iz evidenc registriranih vozil lahko uporabnikom, ki so za njihovo pridobitev pooblašteni z zakonom, posredujejo tudi uprave enote.

(7) Za posredovanje in obdelavo podatkov o vozilih iz evidenc registriranih vozil vložniki plačajo nadomestilo v znesku, ki ga določi minister. Nadomestila ne plačajo subjekti iz prvega in četrtega odstavka tega člena ter fizične osebe, ki so lastniki in uporabniki vozil, za lastne osebne podatke.

(8) Za posredovanje in obdelavo podatkov iz evidenc, ki jih vodi agencija, vložniki, plačajo nadomestilo v znesku, ki ga na predlog agencije določi minister. Nadomestila ne plačajo subjekti iz prvega in četrtega odstavka tega člena ter fizične osebe, ki so lastniki in uporabniki vozil, za lastne osebne podatke.

65. člen (nacionalna kontaktna točka)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, opravlja naloge nacionalne kontaktne točke kot pristojnega organa, določenega za izmenjavo podatkov iz evidenc registriranih vozil držav članic Evropske unije za namen čezmejne izmenjave podatkov o lastnikih vozil ali osebah, na katere so ta vozila registrirana iz tretjega odstavka 63. člena tega zakona, in podatkov o registriranih vozilih iz Priloge I Direktive 2015/413/EU za prometne prekrške iz drugega odstavka tega člena. Izmenjava podatkov poteka preko nacionalnih kontaktnih točk v državah članicah Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča.

(2) Podatki iz prejšnjega odstavka se izmenjujejo za prometne prekrške, povezane z varnostjo v cestnem prometu, kot so določeni v zakonu, ki ureja pravila cestnega prometa, in sicer za naslednje prekrške:

1. prekoračitev najvišje dovoljene hitrosti,
2. neuporaba varnostnega pasu,
3. vožnja skozi rdečo luč,
4. vožnja pod vplivom alkohola,
5. vožnja pod vplivom drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi,
6. vožnja brez zaščitne čelade,
7. nedovoljena uporaba prepovedanega prometnega pasu ali
8. nedovoljena uporaba prenosnega telefona ali druge komunikacijske naprave med vožnjo.

(3) Zaradi preiskovanja prometnih prekrškov iz prejšnjega odstavka pristojni prekrškovni organi v državah članicah Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča, za vsak posamezen primer preko nacionalne kontaktne točke avtomatizirano preko spletnega dostopa iščejo podatke iz prvega odstavka tega člena. Podatki za iskanje morajo biti skladu s Prilogo I Direktive 2015/413/EU.

(4) Prekrškovni organi v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, in zakonom, ki ureja prekrške, lahko zaradi preiskovanja prometnih prekrškov iz drugega odstavka tega člena pridobivajo podatke iz prvega odstavka tega člena, za vozila držav članic Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča, prek nacionalne kontaktne točke.

(5) Za pridobivanje točnih in ažurnih podatkov, ki so določeni v prvem odstavku tega člena, se evidenca registriranih vozil poveže s centralnim registrom prebivalstva oziroma poslovnim registrom, kot povezovalni znak pa se uporablja EMŠO ali matična številka.

(6) Posameznik, katerega osebni podatki so bili posredovani, ima pravico pridobiti informacije o tem, kateri osebni podatki so bili posredovani državi članici Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča, v kateri je bil storjen prometni prekršek, vključno z datumom zahtevka in pristojnim organom v tej državi članici Evropske unije.

(7) Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji podrobno poročilo do 6. maja 2018 in nato vsaki dve leti. V podrobnem poročilu navede število avtomatiziranih iskanj, ki jih opravi država članica Evropske unije, za katere je Direktiva 2015/413/EU zavezujoča, za prekrške, naslovljene na nacionalno kontaktno točko glede prekrškov, storjenih na ozemlju te države članice, skupaj z vrsto prekrškov, za katere so bile podane zahteve, in s številom neuspešnih zahtev. V podrobnem poročilu opiše tudi stanje v Republiki Sloveniji v zvezi z nadaljnjim ukrepanjem ob prekrških iz drugega odstavka tega člena.

(8) Ministrstvo, pristojno za promet, obvesti Evropsko komisijo o pravilih cestnega prometa, ki veljajo v Republiki Sloveniji in se nanašajo na prometne prekrške iz drugega odstavka tega člena.

66. člen
(predpis ministra)

Minister:

1. podrobneje predpiše vsebino in način vodenja evidenc iz 62. člena tega zakona, povezljivost podatkov in pogoje za računalniški dostop do evidenc ter dajanje podatkov iz njih, in
2. določi višino zneska za posredovanje in obdelavo podatkov iz evidenc iz 62. člena tega zakona.

VII. NADZOR

67. člen
(strokovni nadzor)

(1) Pooblaščen osebja agencije opravlja strokovni nadzor nad delom proizvajalcev vozil in njihovih pooblaščenih zastopnikov, tehničnih služb, strokovnih organizacij, registracijskih organizacij, organizacij za usposabljanje izvajalcev nalog in pravnih oseb ali samostojnih podjetnikov posameznikov, ki so pooblaščen za izdajo dovoljenj za preskusno vožnjo in izdajo preskusnih tablic.

(2) Pooblaščen osebja agencije ima pri strokovnem nadzoru subjektov iz prejšnjega odstavka pravico:

- pregledati dokumentacijo izvedenih postopkov;
- biti prisotna pri izvedbi postopkov;
- do dostopa do videonadzornega sistema preskuševalne steze za tehnične preglede vozil iz 5. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona;
- izvesti ponoven pregled vozila;
- pripeljati vozilo na pregled kot stranka;
- analizirati rezultate pregledov vozil,
- analizirati izvajanje nalog glede na dana pooblastila, in
- z ustno odločbo prepovedati delo do odprave nepravilnosti, v kolikor ugotovi kršitve iz drugega in tretjega odstavka 59. člena tega zakona.

(3) Agencija o opravljanju nalog po tem zakonu in predpisih, izdanih na njegovi podlagi, poroča ministru.

68. člen
(inšpekcijski nadzor)

(1) Izvajanje tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, nadzirajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za promet, razen v delih tega zakona, kjer izvajajo nadzor drugi organi iz tega člena.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, v delu, ki ureja zahteve za traktorje, opravljajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo, ter inšpektorji inšpektorata, pristojnega za delo. Nadzor nad traktorji pri opravljanju kmetijskih in gozdarskih del zunaj cestnega prometa obsega samo varnostne elemente na traktorjih. Inšpektorat, pristojen za delo, nadzira le pravne in fizične osebe, ki imajo status delodajalca po predpisih o varnosti in zdravju pri delu.

(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena inšpekcijski nadzor nad objavljenimi vozili opravljajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za okolje.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na vojaška vozila Slovenske vojske in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, izvajajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za obrambo.

(5) Pri opravljanju nadzora imajo pristojni inšpektorji poleg pravic in dolžnosti iz tega zakona tudi pravice in dolžnosti po predpisih o inšpekcijskem nadzoru, predpisih o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti ter predpisih o splošni varnosti proizvodov, s katerimi se ureja nadzor nad skladnostjo in varnostjo proizvodov, ki se dajejo v promet ali se uporabljajo.

(6) Če ni z zakonom določeno drugače, inšpektorji inšpektorata, pristojnega za promet, nadzirajo tehnično brezhibnost vseh vozil v cestnem prometu. Usklajevanje dela z drugimi stvarno pristojnimi inšpekcijskimi organi za nadzor vozil za posebne vrste prevozov se opravlja v skladu s predpisi o inšpekcijskem nadzoru.

(7) Za opravljanje svojih nalog lahko pristojni inšpektor po potrebi zahteva tudi pomoč policije.

69. člen
(pogoji za inšpektorja)

Inšpektor, ki opravlja nadzor po tem zakonu, mora poleg izpolnjevanja splošnih pogojev imeti vsaj pet let delovnih izkušenj.

70. člen
(pooblastila in naloge inšpektorjev)

(1) Pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora ima inšpektor pravico:

1. pregledati evidence, ki jih je treba voditi na podlagi tega zakona;
2. brezplačno pridobiti in uporabljati osebne in druge podatke iz uradnih evidenc in drugih podatkovnih zbirk, ki

so potrebni za izvedbo inšpekcijskega nadzora;

3. prepovedati dajanje na trg ali prepovedati uporabo ter odrediti umik vozil, delov vozil in opreme, ki niso v skladu s tem zakonom in na njegovi podlagi izdanimi predpisi, iz prodaje;

4. pridobiti podatke o obsegu in delovanju tehničnega in drugega varovanja prostorov, naprav, opreme, evidenc in listin, obrazcev ter pečatov;

5. brezplačno dobiti kopije listin in drugih dokumentov, ki jih potrebuje za izvedbo inšpekcijskega pregleda in ukrepov;

6. zaseči listine in druge dokumente;

7. zaslišati stranke in pričë v upravnem postopku;

8. pripeljati vozilo na tehnični pregled kot stranka;

9. opraviti druga dejanja, ki so v skladu z namenom inšpekcijskega nadzora, in

10. uporabiti dokazila o kršitvah tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki so jih pridobili drugi organi.

(2) Inšpektor mora agencijo obvestiti o:

- ugotovljenih hujših kršitvah iz tretjega odstavka 59. člena tega zakona,

- ugotovljenih kršitvah izvajalcev iz 60. člena tega zakona v primeru ugotovljenega neustreznega opravljanja nalog po tretjem odstavku ter hujših kršitvah po petem in enajstem odstavku 60. člena tega zakona ter

- odrejenih ukrepov iz 2. in 3. točke prvega odstavka 71. člena tega zakona.

71. člen (ukrepi inšpektorjev)

Če inšpektor pri opravljanju svojih nalog ugotovi, da je bil kršen ta zakon in na njegovi podlagi izdani predpisi, ima pravico in dolžnost:

1. odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga sam določi;

2. začasno prepovedati opravljanje dela, povezanega z izvajanjem tega zakona za čas, ki ga določi kot rok za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti;

3. prepovedati, da delo opravlja oseba, ki ne izpolnjuje predpisanih pogojev za opravljanje dela ali ga opravlja v času, ko ji je omejena pravica opravljati to delo, in

4. izvesti ali odrediti ponoven tehnični pregled vozila ali postopek identifikacije ali ocene tehničnega stanja vozila na napravah in opremi strokovne organizacije pod inšpekcijskim nadzorom.

72. člen (inšpekcijski nadzor nad strokovnimi organizacijami)

(1) Inšpektor, ki opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem postopkov strokovnih organizacij, lahko odredi ponovitev izvedenega postopka identifikacije ali ocene tehničnega stanja vozila ali ugotavljanja tehnične brezhibnosti vozila.

(2) V primeru ponovitve postopka iz prejšnjega odstavka so za nadaljevanje postopkov veljavne ugotovitve in listine vezane na ponovljeni postopek.

(3) Inšpektor ima pri inšpekcijskem nadzoru strokovnih organizacij pravico dostopa do videonadzornega sistema preskuševalne steze za tehnične preglede vozil iz 5. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona.

(4) Če se pri ponovitvi postopka iz prvega odstavka tega člena ugotovi, da je izvajalec postopka izdal soglasje k registraciji vozila oziroma potrdil tehnično brezhibnost vozilu, ki v ponovljenem postopku ne izpolnjuje vseh predpisanih zahtev ali nima brezhibno delujočih delov ali brezhibne predpisane opreme, stroške ponovnega pregleda plača strokovna organizacija, ki je izdala listine, sicer ti bremenijo inšpekcijski organ.

(5) O nepravilnostih, ugotovljenih ob ponovitvi postopka iz prvega odstavka tega člena, mora inšpektor obvestiti agencijo..

73. člen (inšpekcijski nadzor v cestnem prometu)

(1) Inšpekcijski nadzor se opravlja tudi v cestnem prometu, pri čemer ima inšpektor pravico ustaviti in pregledati vozilo, njegove naprave in opremo (v nadaljnjem besedilu: cestni pregled tehnične brezhibnosti vozila) ter dokumente in druga dokazila, ki jih mora imeti pri sebi voznik vozila. V ta namen inšpektor uporablja označeno službeno vozilo ter posebno tehnično in svetlobno opremo.

(2) Zaradi izvajanja ukrepov iz prejšnjega odstavka mora voznik ustaviti na kraju, ki ga odredi inšpektor z dajanjem predpisanih znakov, na način in po postopku, določenem v predpisih o prevozi v cestnem prometu.

(3) Če se pri nadzoru ugotovijo nepravilnosti, zaradi katerih je mogoče izločiti vozilo iz prometa, stroške opravljenih pregledov plača voznik.

(4) Inšpektorat, pristojen za promet, o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil iz tega člena in 75. člena tega zakona, poroča ministrstvu, pristojnemu za promet, v rokih in na način, ki ga določa predpis iz 5. točke prvega odstavka 47. člena tega zakona.

(5) Z globo 200 evrov se kaznuje za prekršek voznik, če na znak inšpektorja ne ustavi vozila ali ne omogoči pregleda vozila, njegovih naprav in opreme ter dokumentov.

74. člen

(nadzor, ki ga opravlja policija)

(1) Policija nadzira izvajanje tega zakona v okviru nadzora cestnega prometa in nadzora varnostnih elementov na traktorjih pri opravljanju kmetijskih ali gozdarskih del.

(2) Policist lahko zaseže vozilo, ki je predelano tako, da presega največjo moč motorja ali največjo konstrukcijsko hitrost, določeno v homologacijskih dokumentih vozila, če predelava ni bila odobrena v skladu z 19. členom tega zakona, ali največjo konstrukcijsko hitrost, določeno v predpisih o homologaciji, za posamezno kategorijo vozil.

(3) Zaseženo vozilo se praviloma odda sodišču, pristojnemu za postopek o prekršku, lahko pa se do izdaje odločbe o prekršku hrani pri policiji.

(4) Ob zasegu vozila policija odvzame registrske tablice vozila in jih pošlje upravni enoti, v kateri ima lastnik vozila prebivališče ali sedež. Upravna enota podatek o zasegu vozila vnese v evidenco registriranih vozil, ob vrnitvi vozila lastniku pa ta vpis izbriše.

(5) Policija o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil iz tega člena in 75. člena tega zakona, poroča ministrstvu, pristojnemu za promet, v rokih in na način, ki ga določa predpis iz 5. točke prvega odstavka 47. člena tega zakona.

75. člen (uporaba mobilnih enot)

(1) Tehnično brezhibnost vozil v cestnem prometu, ki vključuje tudi pregled in merjenje učinkovitosti zavornega sistema, krmilnega sistema in izpustov izpušnih plinov ter pregled in nadzor omejilnikov hitrosti, nadzirajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za promet, in policisti tudi s pomočjo merilne opreme in naprav, ki se uporabljajo pri tehničnih pregledih vozil in so nameščene v posebnem vozilu (v nadaljnjem besedilu: mobilna enota). Tehnično brezhibnost vozil v cestnem prometu s pomočjo mobilne enote lahko ugotavlja tudi izvajalec tehničnih pregledov ob navzočnosti inšpektorjev inšpektorata, pristojnega za promet, ali policistov.

(2) Za postopke iz prejšnjega odstavka, merilno opremo in naprave mobilnih enot se smiselno uporabljajo zahteve o postopkih, merilni opremi in napravah, ki jih pri svojem delu uporabljajo strokovne organizacije, ki opravljajo tehnične preglede.

(3) Stroške ugotavljanja tehnične brezhibnosti vozil v cestnem prometu s pomočjo mobilne enote plača organ, ki je pregled odredil, razen v primeru, ko se ugotovi, da vozilo ni tehnično brezhibno. V teh primerih plača stroške pregleda voznik.

76. člen (ukrepi v cestnem nadzoru in pri opravljanju del)

(1) Inšpektor ali policist lahko pri opravljanju svojih nalog izloči iz prometa ali prepove uporabo pri opravljanju del vozilu:

1. ki ni tehnično brezhibno;
2. ki je tako poškodovano v prometni nesreči, da ni sposobno za varno udeležbo v cestnem prometu;
3. katerega skladnost s predpisanimi zahtevami ni bila ugotovljena v skladu s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi;
4. ki ne izpolnjuje posebnih tehničnih zahtev za namen, za katerega se uporablja;
5. ki je predelano ali spremenjeno v nasprotju s predpisi;
6. pri katerem vgrajeni deli niso homologirani za to vozilo, čeprav bi morali biti;
7. ki ni registrirano ali nima veljavnega dovoljenja za preskusno vožnjo ali za katerega je potekla veljavnost prometnega dovoljenja;
8. ki je namenjeno izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma na tekmovališčih iz četrtega odstavka 26. člena tega zakona;
9. katerega voznik ovira ali ne omogoči izvedbe inšpekcijskega pregleda;
10. ki ni obvezno zavarovano v skladu s predpisi;
11. za katerega niso poravnane obveznosti plačila letne dajatve za uporabo vozil v cestnem prometu;
12. ki ni ali ni na predpisani način označeno z registrskimi ali preskusnimi tablicami, ali
13. ki je označeno z registrskimi ali preskusnimi tablicami, ki niso izdane za to vozilo.

(2) Izločitev vozila ali prepoved uporabe vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odrejena. Inšpektor ali policist, ki izloči vozilo iz prometa, lahko odvzame prometno dovoljenje in registrske ali preskusne tablice. Če voznik ne odstrani registrskih ali preskusnih tablic z vozila, se odstranijo z neposredno fizično prisilo na voznikove stroške. O odvzetem prometnem dovoljenju in registrskih tablicah inšpektor ali policist izda potrdilo.

(3) Inšpektor ali policist odredi izredni tehnični pregled vozila in odvzame prometno dovoljenje in registrske tablice, če sumi, da:

1. vozilo ni tehnično brezhibno zaradi napak na podvozju ali na napravah za upravljanje ali zaviranje ali na napravah za povezovanje vlečnega in priklopnega vozila;
2. vozilo ne izpolnjuje predpisanih zahtev glede emisij onesnaževal in hrupa;
3. je vozilo tako poškodovano, da ni sposobno za varno udeležbo v cestnem prometu;
4. ima vozilo huje poškodovano podvozje ali naprave za upravljanje ali zaviranje;
5. je vozilo predelano ali spremenjeno v nasprotju s predpisi ali
6. vgrajeni deli niso homologirani za to vozilo, čeprav bi morali biti.

(4) Stroške izrednega tehničnega pregleda plača organ, ki je pregled odredil, razen v primeru, ko se ugotovi, da

vozilo ni tehnično brezhibno, oziroma v primeru iz prejšnjega odstavka. V teh primerih plača stroške pregleda voznik.

(5) Odvzeto prometno dovoljenje in tablice se v petih delovnih dneh od odvzema vrnejo uporabniku ali lastniku vozila, s katerega so bili odvzeti, če je odpravljen razlog, zaradi katerega so bili odvzeti in če so plačani vsi s tem nastali stroški. Lastnik ali uporabnik vozila to dokaže s potrdilom o tehnični brezhibnosti vozila oziroma z ustreznim vpisom v potrdilu o skladnosti vozila in dokazili, da vozilo izpolnjuje predpisane pogoje za uporabo v cestnem prometu. Po tem roku se prometno dovoljenje in registrske tablice pošljejo upravni enoti, na območju katere ima lastnik vozila stalno prebivališče oziroma sedež ali začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča. Odvzete preskusne tablice se uničijo.

77. člen (dolžnost sodelovanja)

(1) Voznik mora na inšpektorjevo ali policistovo zahtevo omogočiti pregled vozila in pri njem sodelovati.

(2) Voznik mora na inšpektorjevo ali policistovo zahtevo omogočiti tehnični pregled vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče tehnično pregledati (mobilna enota), mora na zahtevo inšpektorja ali policista odpeljati vozilo na tehnični pregled in pri njem sodelovati.

(3) Če voznik na zahtevo iz prejšnjega odstavka noče odpeljati vozila na tehnični pregled, se na pregled odpelje na stroške voznika. Stroške tehničnega pregleda vozila plača voznik, razen če se dokaže, da je vozilo tehnično brezhibno, ko ti bremenijo inšpekcijski organ oziroma policijo.

(4) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z zahtevo iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

(5) Z globo 2000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki odredi vozniku, naj ravna v nasprotju z zahtevo iz prvega ali drugega odstavka tega člena, odgovorna oseba pa z globo 250 eurov.

78. člen (nadzor, ki ga opravlja Finančna uprava Republike Slovenije)

(1) Finančna uprava Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) nadzira vozila v okviru svojih kontrol v skladu s carinsko zakonodajo.

(2) Pooblaščen oseba FURS ima pravico izločiti iz prometa ali prepovedati uporabo vozila, ki je predelano, dodelano ali spremenjeno tako, da bi lahko bili kršeni carinski, trošarinski in drugi predpisi, za izvajanje katerih so pristojni carinski organi.

(3) Izločitev vozila ali prepoved uporabe vozila traja toliko časa, dokler se ne odpravijo razlogi, zaradi katerih je bila odrejena. Pooblaščen oseba FURS, ki izloči vozilo iz prometa, lahko odvzame prometno dovoljenje in registrske ali preskusne tablice. Če uporabnik oziroma lastnika vozila ne odstrani registrskih ali preskusnih tablic z vozila, se odstranijo z neposredno fizično prisilo na stroške uporabnika oziroma lastnika vozila. O odvzetem prometnem dovoljenju in registrskih tablicah pooblaščen oseba FURS izda potrdilo.

(4) Pooblaščen oseba FURS lahko odredi, da mora vozilo v tehnično službo za posamično odobritev in odvzame registrske tablice, če sumi, da je vozilo predelano, dodelano ali spremenjeno tako, da bi lahko bili kršeni carinski, trošarinski in drugi predpisi, za izvajanje katerih je pristojna carinska služba.

(5) Odvzeto prometno dovoljenje in tablice se v petih delovnih dneh od odvzema vrnejo uporabniku ali lastniku vozila, s katerega so bili odvzeti, če je odpravljen razlog, zaradi katerega so bili odvzeti in če so plačani vsi s tem nastali stroški. Lastnik ali uporabnik vozila to dokaže z ustreznim vpisom v potrdilu o skladnosti vozila in dokazili, da vozilo izpolnjuje predpisane pogoje za uporabo v cestnem prometu. Po tem roku se prometno dovoljenje in registrske tablice pošljejo upravni enoti, na območju katere ima lastnik vozila stalno prebivališče oziroma sedež ali začasno prebivališče, če v Republiki Sloveniji nima stalnega prebivališča. Odvzete preskusne tablice se uničijo.

79. člen (nadzor, pooblastila in pristojnosti vojaške policije)

(1) Izvajanje tega zakona za vojaška vozila v cestnem prometu nadzira vojaška policija.

(2) Pooblastila, ki jih imajo po tem zakonu policisti, imajo za vojaška vozila tudi vojaški policisti.

80. člen (prekrškovni organi)

Za vodenje prekrškovnih postopkov so po tem zakonu pristojni inšpekcijski organi iz 68. člena tega zakona in policija, za prekrške po tretjem odstavku 33. člena tega zakona upravne enote in policija, za prekrške iz 78. člena tega zakona FURS, za prekrške po tretjem odstavku 28. člena in drugem odstavku 40. člena tega zakona upravne enote.

81. člen **(predpisi ministra)**

Minister podrobneje predpiše:

1. načine in postopke nadzora nad vozili v cestnem prometu in pri delu s kmetijskimi in gozdarskimi traktorji, in
2. vsebino in način poročanja agencije iz 67. člena tega zakona.

VIII. DOSTOP DO INFORMACIJ O POPRAVILU IN VZDRŽEVANJU VOZILA

82. člen **(dostop do informacij o vozilu)**

(1) Informacije o popravilu in vzdrževanju vozila so informacije, potrebne za ugotovitev stanja vozila, servisiranje, pregled, redne preglede, popravilo, ponovno programiranje, ponovno vključitev vozila ali ugotovitev stanja vozila na daljavo, vključno z vsemi njihovimi kasnejšimi spremembami in dopolnitvami. Informacije vključujejo tudi vse podatke, potrebne za vgradnjo delov ali opreme v vozila.

(2) Proizvajalec mora v skladu s predpisi s področja ugotavljanja skladnosti vozil ob primernem povračilu stroškov omogočiti na nediskriminatoren način vsem zainteresiranim pravnim osebam ali samostojnim podjetnikom posameznikom, ki so registrirani za vzdrževanje in popravila vozil, neomejen dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil.

(3) Proizvajalec mora po potrebi zagotoviti standardizirano in varno napravo za podporo na daljavo, ki zainteresiranim vzdrževalcem vozil omogoča, da opravijo posege, pri katerih je potreben dostop do varnostnega sistema vozila.

(4) Z globo 4000 eurov se kaznuje za prekršek proizvajalec, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

IX. ODGOVORNOST STARŠEV, SKRBNIKOV OZIROMA REJNIKOV

83. člen **(odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)**

(1) Starši, skrbniki oziroma rejniki morajo nadzirati ali skrbeti za otroka ali mladoletnika pri zadevah, ki jih ureja ta zakon.

(2) Opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva iz prejšnjega odstavka je tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju s tem zakonom.

(3) Z globo 200 eurov se kaznujejo za prekršek starši, skrbniki oziroma rejniki, čigar otrok ali mladoletnik stori prekršek po tem zakonu, ki je posledica opustitve dolžne skrbi ali nadzorstva nad njim.

(4) Ob opustitvi dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom ali mladoletnikom morajo osebe iz prvega odstavka tega člena plačati stroške postopka za prekrške, storjene po 19., 26., 33., 35., 36., 37., 40., 41., 42., 43., 46., 50., 53., 73. in 77. členu tega zakona.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

84. člen **(prehodno obdobje)**

(1) Postopki pri zadevah s področij, ki jih ureja ta zakon, ki so bili začeti pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po predpisih, na podlagi katerih so bili začeti.

(2) Z 20. majem 2018 se začne uporabljati:

– določba prve alineje prvega odstavka 38. člena tega zakona;

– določba šestega odstavka 40. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na obvestilo, do takrat se uporablja izjava o lokaciji iz petega in osmega odstavka 40. člena in drugega odstavka 41. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16),

– določbi četrtega in petega odstavka 42. člena tega zakona;

– določba prvega odstavka v delu, ki se nanaša na pooblastilo, ter tretjega in četrtega odstavka 60. člena tega zakona, do takrat se uporablja določba drugega odstavka 60. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16);

– določba tretjega odstavka 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na diplomatski status lastnika vozila, in

– določba petega odstavka 63. člena tega zakona, do takrat se uporablja določba petega odstavka 63. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16).

(3) S 1. februarjem 2019 se začne uporabljati:

– določba drugega odstavka 6. člena tega zakona;

– določba šestega in sedmega odstavka 29. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na invalidne osebe;

– določba petega odstavka 33. člena tega zakona;

– določba prvega odstavka 35. člena tega zakona, do takrat se uporablja določba prvega odstavka 35. člena

Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16);

– določba 7. in 8. točke drugega odstavka 40. člena tega zakona, in
– določba tretjega odstavka 63. člena tega zakona v delu, ki se nanaša na EMŠO oseb, ki so upravičene za izdajo dovoljenj za preskusno vožnjo.

(4) S 1. februarjem 2020 se začne uporabljati določba šestega odstavka 13. člena tega zakona.

(5) Do 20. maja 2019 se za potrdilo o tehnični brezhibnosti vozila iz 2. točke prvega odstavka 26. člena in 5. točke prvega odstavka 31. člena tega zakona upošteva vsako dokazilo, ki dokazuje tehnično brezhibnost vozila.

(6) Do 1. januarja 2020 morajo referenti za registracijo razen javnih uslužbencev na upravnih enotah opraviti obnavljanje znanja iz petega odstavka 60. člena tega zakona.

(7) Z dnem uveljavitve tega zakona se evidenca izvajanja cestnega nadzora nad tehnično brezhibnostjo vozil, s katerimi se opravljajo prevozi, iz 2. točke prvega odstavka 62. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16) preimenuje v evidenco izvajanja cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil iz 2. točke prvega odstavka 62. člena tega zakona.

85. člen

(veljavnost pooblastil in registrskih tablic)

(1) Pooblastila, podeljena organizacijam za ugotavljanje skladnosti vozil, identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozil, registracijo vozil, izdajanje dovoljenj za preskusno vožnjo in za opravljanje tehničnih pregledov vozil pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo veljavna do izdaje novih odločb na podlagi tega zakona. Pooblastila za opravljanje nalog posamične odobritve predelanega vozila veljajo tudi za posamične odobritve popravljenega vozila.

(2) Pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, ki so registrirani za dejavnost prodaje vozil in so na dan uveljavitve tega zakona imeli pooblastilo za izvajanje postopkov registracije vozil, pooblastilo ostane še naprej v veljavi.

(3) Pooblastila, podeljena organizacijam za usposabljanje izvajalcev nalog, ki jih opravljajo strokovne organizacije in registracijske organizacije, ostanejo veljavna do izbire novih izvajalcev na podlagi tega zakona.

(4) Tehnične službe, strokovne in registracijske organizacije, razen subjektov iz drugega odstavka tega člena, ki imajo veljavno pooblastilo za izvajanje nalog, se štejejo, da imajo veljavno pooblastilo tudi po tem zakonu. Agencija lahko pooblasti strokovno organizacijo tudi če strokovna organizacija ne izpolnjuje pogojev iz 6. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona, vendar je bilo za lokacijo že pridobljeno pooblastilo pred uveljavitvijo tega zakona.

(5) Tehnične službe, ki imajo veljavno pooblastilo, morajo izpolniti pogoje iz 5. točke prvega odstavka 56. člena tega zakona v roku 1 leta od uveljavitve tega zakona.

(6) Strokovne organizacije, ki imajo veljavno pooblastilo, morajo izpolniti pogoje iz 5. točke prvega odstavka 57. člena tega zakona v roku 2 let od uveljavitve tega zakona.

(7) Izvajalci nalog, ki so za opravljanje nalog pridobili potrdilo iz prvega odstavka 60. člena Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16) lahko opravljajo naloge do izdaje pooblastila. Agencija izda pooblastila izvajalcem iz 60. člena tega zakona v roku šestih mesecev po uveljavitvi tega zakona.

(8) Spremenjeni pogoji glede prostorov ne veljajo za prostore organizacij za tehnične preglede vozil, ki niso izpolnjevali vseh predpisanih zahtev po dosedanjih predpisih in so organizacije pridobile odločbo ministra, pristojnega za notranje zadeve, s katero se posamezni organizaciji na podlagi 30. člena Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 52/02) ali pridobile odločbo agencije, s katero se posamezni organizaciji na podlagi 4. člena Pravilnika o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 44/13, 97/13, 31/14 in 9/17) dovoli, da poslovni prostor lahko odstopa od predpisanih mer.

(9) Registrske tablice, ki so bile izdane na podlagi 178. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/00 – odločba US, 39/00 – popravek odločbe US, 61/00, 100/00 – odločba US, 21/02 in 67/02), Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 57/08 – ZLDUVCP, 58/09 in 36/10) in Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16) ostanejo v veljavi tudi po uveljavitvi tega zakona.

86. člen

(rok za izdajo predpisov)

Podzakonski predpisi, določeni s tem zakonom, morajo biti izdani najpozneje v dveh letih po uveljavitvi tega zakona.

87. člen

(razveljavitev in uporaba predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/10, 23/15 in 68/16).

(2) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati napovedni stavek prvega odstavka in šesti odstavek 239. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 56/08 – uradno prečiščeno besedilo, 57/08 – ZLDUVCP, 58/09, 36/10, 106/10 – ZMV, 109/10 – ZCes-1, 109/10 – ZPrCP, 109/10 – ZVoz in 39/11 – ZJZ-E).

(3) Določbe iz prvega odstavka se uporabljajo do 1. januarja 2017.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se do začetka uporabe predpisov,

izdanih na podlagi 11., 27., 47., 61., 66. in 81. člena tega zakona, uporabljajo še naprej, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

1. Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Uradni list RS, št. 34/15);
2. Pravilnik o homologaciji dvo- in trikolesnih motornih vozil ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot (Uradni list RS, št. 57/14);
3. Pravilnik o homologaciji kmetijskih in gozdarskih traktorjev, njihovih priklopnikov in zamenljivih vlečenih strojev ter njihovih sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot (Uradni list RS, št. 81/14);
4. Pravilnik o ugotavljanju skladnosti vozil (Uradni list RS, št. 105/09 in 9/10);
5. Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij za motorna in priklopna vozila (z najmanj štirimi kolesi) (Uradni list RS, št. 50/11 in 78/14);
6. Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij s področja opreme vozil (Uradni list RS, št. 50/11);
7. Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij o postopkih s področja motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 50/11, 106/11, 72/14 in 9/17);
8. Pravilnik o delih in opremi vozil (Uradni list RS, št. 44/13, 36/14 in 69/15);
9. Pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 48/11, 4/13, 20/14, 31/14, 64/14, 53/16 in 9/17);
10. Pravilnik o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 83/06);
11. Pravilnik o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 44/13, 97/13, 31/14 in 9/17);
12. Pravilnik o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 88/05 in 119/07);
13. Pravilnik o nadzoru tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 107/11);
14. Pravilnik o pripravljanju in izdajanju tehničnih specifikacij za motorna vozila (Uradni list RS, št. 1/12);
15. Pravilnik o določitvi cen tiskovin, obrazcev, tablic in določenih storitev v postopkih s področja varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 72/11, 1/12, 71/13, 16/14 in 13/15).

88. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

I. SPLOŠNE DOLOČBE

K 1. členu

Zakon celovito ureja pogoje za dajanje motornih in priklopnih vozil (vozil) na trg, za njihovo registracijo in njihovo udeležbo v cestnem prometu oziroma opravljanje kmetijskih ali gozdarskih del (traktorji in njihovi priklopniki), za opravljanje nalog tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij, za vodenje zbirk podatkov o vozilih in za nadzor nad izvajanjem tega zakona ter dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil. Povezano z vozili ureja tudi pogoje za dajanje delov teh vozil ter zaščitnih naprav za voznike in potnike na trg.

K 2. členu

Ta člen našteva direktive Evropske unije, ki jih zakon v manjšem delu, ker se večji del prenosa praviloma izvede na podzakonski ravni, prenaša v slovenski pravni red. Gre za direktive s področja ugotavljanja skladnosti vozil, tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil, registracije vozil, cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil v cestnem prometu in lažji čezmejni izmenjavi informacij o prometnih prekrških, povezanih z varnostjo v cestnem prometu.

K 3. členu

V tem členu je določen pomen posameznih izrazov, uporabljenih v zakonu. Opredelitve številnih izrazov so usklajene s predpisi Evropske unije, iz katerih izhajajo. Določeni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, ki niso izrecno opredeljeni v tem členu, pa imajo enak pomen, kot ga določajo drugi predpisi s področja cestnega prometa (npr. Zakon o pravilih cestnega prometa, Zakon o voznikih, Zakon o prevozih v cestnem prometu), predpisi Evropske unije (npr. uredbe s področja ugotavljanja skladnosti) ali ratificirane mednarodne pogodbe.

K 4. členu

V tem členu je opredeljena sistemska narava tega zakona na področju vozil. Zakon nudi pravno podlago za podrobnejšo pravno ureditev vseh tehničnih zahtev za vozila v cestnem prometu, kakor tudi za traktorje pri opravljanju kmetijskih in gozdarskih del. Razen izjemoma ne bo več potrebe za parcialno pravno in institucionalno urejanje le določenih vprašanj, povezanih z vozili ali za le določeno vrsto vozil.

II. POGOJI ZA DAJANJE NA TRG IN ZAČETEK UPORABE

K 5. členu

V prvem odstavku tega člena so vsebovane določbe, ki urejajo pogoje, ki morajo biti izpolnjeni, da bi bili določeni proizvodi lahko dani na trg oziroma da bi se lahko začeli uporabljati.

Predmet tega člena so proizvodi in sicer:

- vozila,
- njihovi deli (sistemi, sestavni deli, samostojne tehnične enote ali naprave),
- zaščitna oprema za voznike in potnike.

Za zgoraj navedene proizvode zakon določa, da morajo biti skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami, da mora biti njihova skladnost s predpisi oziroma tehnično stanje in identiteta potrjeni v predpisanem postopku in da morajo biti označeni v skladu s predpisi.

V drugem in tretjem odstavku so določene kazenske določbe za primere kršenja določb iz prvega odstavka. Vsebina kršitev je usklajena z določbami iz:

- 76. člena Uredbe (EU) št. 168/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. januarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru dvo- ali trikolesnih vozil in štirikolesnikov, (UL L št. 60, 2. 3. 2013, str. 52–128),
- 72. člena Uredbe (EU) št. 167/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. februarja 2013 o odobritvi in tržnem nadzoru kmetijskih in gozdarskih vozil (UL L št. 60, 2. 3. 2013, str. 1–51) in
- 13. člena Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil (UL L št. 171, 29. 6. 2007, str. 1–16).

Višina glob je usklajena z globami, določenimi v 18. členu Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1) (Uradni list RS, št. 17/11), kjer so za tovrstne kršitve določene globe v razponu med 3.000 in 40.000 eurov.

Pripravljenec zakona se je odločil, da sledi (redki, a ne izjemni) nomotehniko zapisu kazenskih določb, v skladu s katero so kazenske določbe sestavni del člena, ki sicer materialno oblikuje zakonske zahteve. Tak način zapisa kazenskih določb je vseboval tudi Zakon o varnosti cestnega prometa kot obstoječi Zakon o motornih vozilih in prav pozitivne izkušnje pri uporabi teh zakonov s strani organov nadzora so pripravljavca navedle, da se je odločil slediti temu zgledu. Višina predpisanih glob je odvisna od ocene teže kršitve.

K 6. členu

V tem členu so, skladno s predpisi Evropske unije o ugotavljanju skladnosti vozil, navedene izjeme od pravila, da se lahko dajejo na trg, registrirajo (če tako zahteva pravni red) oziroma začnejo uporabljati le vozila, ki izpolnjujejo

predpisane zahteve in jim je zato bilo izdano ustrezno potrdilo o skladnosti vozila. Gre za vozila, ki so namenjena le za določeno vrsto uporabnikov (npr. vojska, policija, civilna zaščita ali gasilska služba) ali za posebej določene namene (npr. tekmovanja, preskušanje prototipov).

Posebej je treba opozoriti, da med izjeme ne spadajo vsa vozila v lasti npr. vojske, policije ali gasilskih služb. To velja le za tista njihova vozila, ki so »načrtovana in izdelana izključno za potrebe« teh organizacij. Določeno oklepno ali borbeno vozilo torej spada med izjeme po tem poglavju, osebno vozilo v lasti vojske ali policije (ki ni bilo posebej načrtovano zanje) pa je predmet ureditve tega poglavja (glej tudi obrazložitev k 17. členu).

Drugi odstavek tega člena omogoča, da se kljub določbi prvega odstavka tega člena na zahtevo stranke za ta vozila opravijo določeni postopki iz drugega poglavja tega zakona (posamična odobritev vozila, identifikacija vozila, ocena tehničnega stanja vozila), za katera ti sicer niso obvezni. To pride v poštev pri tistih vrstah vozil, ki bodo pozneje tudi registrirana. Drugi odstavek rešuje težavo, ki se je pojavila, ko je poskušal slovenski državljan z neregistriranim delovnim strojem (npr. rovokopačem, kombajnom ...) opravljati delo v sosednji Avstriji, kjer pa morajo biti delovni stroji registrirani. Zakon o motornih vozilih v 26. členu določa, da so lahko v cestnem prometu v Sloveniji tudi neregistrirani delovni stroji, kar pa ne prepoveduje njegove registracije. Za samo registracijo je eden od pogojev tudi potrdilo o skladnosti vozila, ki pa do zdaj za tovrstna vozila iz prvega odstavka (npr. delovni stroji) sploh ni bilo predvideno. Zakon zato zdaj omogoča, da se lahko opravi postopek posamične odobritve vozila, identifikacije oziroma ocene tehničnega stanja vozila tudi za to vrsto vozil, izda potrdilo o skladnosti vozila ali soglasje k registraciji in se vozila nato lahko tudi registrirajo.

K 7. členu

V tem členu so navedeni postopki za ugotovitev izpolnjevanja pogojev za dajanje na trg in pričetek uporabe. Prvih pet postopkov (homologacija, odobritev oziroma posamični odobritvi) predstavlja obliko »postopka ugotavljanja skladnosti s tehničnimi zahtevami«, medtem ko se preostali trije (redni in izredni pregled, identifikacija vozila oziroma ocena njegovega tehničnega stanja) ne ukvarjajo z ugotavljanjem skladnosti s tehničnimi zahtevami, temveč z ugotavljanjem istovetnosti oziroma sposobnosti za varno vožnjo (glej tudi 18. in 21. člen zakona).

Zgoraj obrazložena razlika v naravi postopkov ima za posledico tudi različne subjekte, ki sodelujejo pri izvajanju postopkov, ki so potrebni za izvajanje tega zakona. V prvih petih postopkih sodeluje homologacijski organ ali tehnična služba, ki izvaja preskuse, preglede in kontrole. Postopke rednih in izrednih pregledov, identifikacije oziroma ocene tehničnega stanja vozila pa izvaja strokovna organizacija, vendar pod strokovnim nadzorom Javne agencije RS za varnost prometa (glej 67. člen zakona). Strokovna organizacija lahko, v primeru pridobitve ustreznega pooblastila, izvaja tudi tehnične preglede vozil v skladu z določbami IV. poglavja tega zakona (glej 57. člen zakona).

K 8. členu

V skladu z zahtevami prava EU o ugotavljanju skladnosti vozil mora vsaka država članica določiti »homologacijski organ«, ki je odgovoren za izvajanje vseh postopkov ugotavljanja skladnosti vozil (homologacija in posamična odobritev). V 8. členu je zato določeno, da je v Republiki Sloveniji homologacijski organ Javna agencija RS za varnost prometa. Delo homologacijskega organa usmerja in nadzira ministrstvo, pristojno za promet.

K 9. členu

V tem členu gre za »sektorski zapis« pravil medsebojnega priznavanja za proizvode, ki so bili proizvedeni oziroma dani na trg v drugi državi članici EU v skladu z njenimi predpisi, ki niso harmonizirani s pravom Evropske unije. Na splošni ravni (lex generalis) ima podobno določbo že Zakon o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti, vendar je pripravljavec zakona sledil napotilom, da se določbe o vzajemnem priznavanju vnašajo tudi v zakone, ki urejajo določene vrste proizvodov.

Tudi na področju vozil in z njimi povezanih drugih proizvodov velja, da če homologacijski organ na podlagi listin in drugih zbranih podatkov ugotovi, da proizvod iz prvega odstavka ne zagotavlja enakovredne ravni zavarovanja javnega interesa glede varnosti in varovanja okolja, kot ga zahteva ustrezen predpis, lahko zavrne dajanje v promet ali zahteva umik proizvoda iz prometa.

K 10. členu

V skladu s harmoniziranim pravom Evropske unije se za ublažitev strogosti in doseganja večje gibkosti sistema uvaja možnost dovoljevanja odmikov od posameznih homologacijskih zahtev v postopkih homologacije ali posamične odobritve vozil. Taki odmiki so dovoljeni pri majhnih serijah, pri zaključkih serij, v primeru uporabe novih tehnologij ali novih tehničnih rešitev oziroma za določena vozila (npr. vozila za posebne namene) ali v postopkih posamične odobritve vozila.

K 11. členu

V 11. členu je dano pooblastilo ministru, pristojnemu za promet za izdajo podzakonskih predpisov, ki so potrebni za izvajanje določb II. poglavja tega zakona. Posebej je treba opozoriti na drugi odstavek člena, kjer je določeno, da se s podzakonskim predpisom lahko določi obvezna uporaba tehničnih specifikacij za vozila, ki jih ministrstvo, pristojno za promet, izda kot posebne publikacije oziroma zagotovi njihovo dosegljivost v elektronski obliki. Sicer se v skladu s spremenjenim načinom urejanja področja direktive nadomeščajo z uredbami, vendar so še vedno področja, kjer je potrebno zadeve urediti s prenosom direktive ali s pripravo povsem nacionalne zakonodaje. Podobno pooblastilo za uporabo tehničnih specifikacij za vozila kot orodja za zapis podrobnih tehničnih zahtev in z njimi povezanih postopkov, vsebujeta tudi enakovrstna člena o pooblastilih ministra v IV. in V. poglavju tega zakona (glej 47. in 61. člen).

V tretjem odstavku je dano tudi izrecno pooblastilo, da se podzakonski predpis lahko sklicuje na standard po predpisih o standardizaciji, s tem da določi njegovo obvezno uporabo ali določi, da je določeno ravnanje ali dejavnost skladna z zahtevami predpisa, če ustreza zahtevam standarda.

K 12. členu

Homologacija je postopek, v katerem homologacijski organ ugotovi, ali tip vozila, tip dela vozila, tip zaščitne opreme ali tip zaščitne opreme izpolnjuje predpisane zahteve, in v primeru skladnosti podeli certifikat o homologaciji. Iz tega uvodnega stavka v oddelku »Homologacija vozil in njihovih delov« je razvidna »tipska narava« tega postopka, v katerem se vedno ugotavlja in potrjuje skladnost tipa določenega proizvoda (najbolj pomembna so seveda vozila) in nikoli skladnost določenega »unikatnega« proizvoda. Za slednjega se uporablja postopek posamične odobritve (glej naslednji oddelek »Posamična odobritev vozila«).

Homologacija je lahko enostopenjska ali večstopenjska (podvozje / nadgradnja). Pomembno je določilo, da je za vložitev zahteve za podelitev homologacije aktivno legitimiran izključno proizvajalec (oziroma po pooblastilu njegov zastopnik) in nikoli drugi subjekti (npr. uvoznik, distributer), kar je dodatna sistemska razlika v primerjavi s posamično odobritvijo, kjer je aktivna legitimacija širša (proizvajalec ali lastnik). Pomembne so tudi omejitve glede pristojnosti posameznega (nacionalnega) homologacijskega organa. V skladu z drugim odstavkom 16. člena zakona sme namreč homologacijski organ odločati le o tistih zahtevah za spremembo ali dopolnitev homologacije, ki so povezane z njegovimi odločitvami pri prvotni homologaciji (npr. slovenski homologacijski organ torej ne sme odločati o spremembi homologacije, ki jo je podelil avstrijski homologacijski organ, in seveda obratno).

Četrty odstavek tega člena zavezuje proizvajalca, da je v postopku homologacije dolžan navajati popolne in resnične podatke. Ta določba se nahaja v zakonu zato, da velja splošno za vse postopke, ki jih zajema ta zakon in zaradi tega take določbe ne bo treba vključevati v posamezne podzakonske akte ali tehnične specifikacije za vozila.

Peti odstavek opredeljuje nalogo homologacijskega organa, da z mednarodno organizacijo SAE International (Society of Automotive Engineers International) in v skladu z mednarodnimi standardi določi proizvajalcu vozil oziroma njihovih delov iz Republike Slovenije svetovno identifikacijsko označbo. Pravilni oznaki standardov, ki urejata v tem odstavku navedeni področji, sta trenutno SIST ISO 3780 za oznako WMI (proizvajalec vozil) in SIST ISO 4100 za oznako WPMI (proizvajalec delov za vozila), vendar se zaradi morebitne zamenjave v zakonu eksplicitno ne navajata.

V šestem odstavku so »kazenske določbe«, ki vsebujejo sankcije (globe) za kršitev zapovedanega ravnanja ali zapovedane opustitve iz tega člena.

K 13. členu

»Homologacija se podeli tipom proizvodov, ki izpolnjujejo predpisane zahteve. Podeljene homologacije so veljavne ter dajanje na trg in začetek uporabe proizvodov sta na njihovi podlagi dovoljena do sprejema novih, dopoljenih oziroma spremenjenih zahtev. V predpisih, izdanih na podlagi tega zakona, se opredeli rok veljavnosti homologacij, podeljenih pred začetkom uveljavitve predpisov.« (drugi odstavek). V tej določbi je vsebovano osnovno pravilo, da se homologacija podeli vsem tipom proizvodov, ki izpolnjujejo predpisane zadeve. Pravni red sloni na domnevi, da se zahtevana visoka raven varstva potrošnikov in drugih uporabnikov zagotavlja z izpolnjevanjem dobro zamišljenih in zapisanih zahtev. Vendar je treba to določbo vedno »brati« skupaj z določbo naslednjega odstavka, kjer je (enako kot tudi pri drugih skupinah proizvodov, ki so predmet urejanja prava Evropske unije) zapisana zahteva, da mora ne glede na prejšnji odstavek homologacijski organ zavrniti podelitev homologacije, če ugotovi, da vozilo kljub izpolnjevanju vseh predpisanih zahtev predstavlja resno nevarnost za cestni promet, okolje ali za zdravje uporabnikov. Gre za tako imenovano »zaščitno klavzulo«, ki omogoča zagotovitev varnosti v tistih (izjemnih) primerih, ko izpolnjenost predpisanih zahtev ni privedla do pričakovanega rezultata - varnosti.

V četrtem in petem odstavku so določene dodatne obveznosti proizvajalca, ki mora (tudi ob upoštevanju predpisov o splošni varnosti proizvodov – sistem RAPEX) izvesti postopek odpoklica serije homologiranega tipa proizvoda zaradi resne nevarnosti, ki jo predstavljajo predmetni proizvodi. Proizvajalcu je naloženo, da mora o uvedenem postopku nemudoma obvestiti homologacijski organ in mu predložiti opis načrtovanih korektivnih ukrepov. Homologacijski organ, ki je podelil homologacijo tipu proizvoda, lahko proizvajalcu odredi izvedbo dodatnih oziroma drugačnih korektivnih ukrepov za odpravo ugotovljene resne nevarnosti. Če proizvajalec ne izvede odrejenih ukrepov, lahko homologacijski organ prekliče podeljeno homologacijo.

V šestem odstavku je določena obveza lastnika vozila, da se na zahtevo proizvajalca vozila v predpisanem roku odzove na postopek odpoklica vozila in vozilo pripelje na servis, kjer bodo izvedli popravilne ukrepe na vozilu. Glede na to, da se postopki odpoklica sprožijo, ko se ugotovi, da je zaradi določene napake na vozilu resno tveganje za zdravje in varnost potnikov, je taka določba nujna, za neupoštevanje pa je predpisan ukrep zavrnitve registracije vozila oziroma podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja.

V sedmem in osmem odstavku so prepisane globe za kršitev določb tega člena.

K 14. členu

V teh členih so urejene obveznosti proizvajalca in pooblastila homologacijskega organa, ki so nujen del ureditve, s katero se zagotavlja skladnost proizvodov in proizvodnje in s tem tudi (praviloma - glej obrazložitev tretjega odstavka prejšnjega člena) varnost potrošnikov in drugih uporabnikov. Proizvajalec je odgovoren za prilaganje potrdil o skladnosti vozila k vsakemu vozilu in s tem načinom jamči skladnost izdelanega vozila s homologiranim tipom vozila. Proizvajalci, tehnične službe in strokovne organizacije pridobijo oštevilčene obrazce potrdil o skladnosti vozila pri homologacijskem organu. Pri tem se mora homologacijskemu organu omogočiti izvajanje ustreznega nadzora nad homologiranimi tipi proizvodov, ki v primeru ugotovljenih neskladnosti, vgrajenih odklopnih naprav oziroma ponarejenih rezultatov preskusov odredi uskladitev proizvodnje oziroma mu začasno odvzame podeljeno homologacijo ter v skrajni sili celo preklic homologacije. Vsebina je usklajena z določbami evropskih uredb št. 168/2013/EU, 167/2013/EU in 715/2007/EU.

V petem odstavku so predpisane globe za kršitve določb tega člena.

K 15. členu

V tem členu je urejena obveznost proizvajalca glede zagotavljanje skladnosti proizvodov s homologiranim tipom proizvoda, pri čemer lahko to ureja tudi v sodelovanju s pristojnimi organi drugih držav članic Evropske unije.

K 16. členu

V tem členu je urejena obveznost proizvajalca, da obvešča homologacijski organ o vsaki spremembi podatkov v opisni dokumentaciji homologiranega tipa. Enako ga mora obvestiti tudi o dokončnem prenehanju proizvodnje.

V četrtem odstavku so predpisane globe za kršitve določb.

K 17. členu

Ta člen ureja posamično odobritev vozila. Kot je bilo opozorjeno pri obrazložitvi določb o homologaciji, je postopek posamične odobritve namenjen ugotavljanju skladnosti in njeni potrditvi za primere posameznih vozil. Gre za primer »pomožnega postopka« k tipskim odobritvam, kadar, predvsem iz ekonomskih razlogov, proizvajalci niso zainteresirani za tipsko odobritev vozil.

Iz dikcije člena je razvidno tudi, da je postopek posamične odobritve (zaradi njegove kompleksnosti) predviden le za vozila. Drugi proizvodi - deli vozil oziroma zaščitna oprema - ne morejo biti predmet tega postopka. Če se zanje predpiše ugotavljanje skladnosti, se lahko uporabi le njihova tipska odobritev - homologacija.

K 18. členu

Prvi odstavek določa primere, v katerih se lahko izvede postopek posamične odobritve vozila. Pomembni pa sta določbi drugega in tretjega odstavka, ki na najbolj jasen način kažeta »splošno naravo« tega zakona, saj širina njune uporabnosti omogoča urejanje vseh vrst vozil, tudi če gre za njihovo posebno namembnost in s tem povezane posebne tehnične lastnosti (vozila za posebne vrste prevozov). Taka vozila morajo izpolnjevati tako splošne zahteve (kar se praviloma ugotavlja v postopku homologacije), kakor tudi posebne zahteve (npr. vozila za prevoz denarja in dragocenosti). Posebne zahteve so lahko del nacionalnega prava (prevoz denarja) ali mednarodnih sporazumov. Postopki ugotavljanja skladnosti s predpisanimi splošnimi oziroma posebnimi zahtevami pa so lahko združeni ali ločeni. V slednjem primeru se izdeta ločeni potrdili o skladnosti vozila. S predpisom ali mednarodnim sporazumom se lahko določi, da je treba skladnost s posebnimi zahtevami iz prejšnjega odstavka vzdrževati ves čas uporabe vozila za posebne namene, kar se ugotavlja s predpisanimi rednimi in izrednimi pregledi, ki jih opravljajo strokovne organizacije. Pomembno je, da se vsi primeri lahko ustrezno obravnavajo v enoviti in pregledni pravni in institucionalni piramidi, ki jo določa ta zakon.

Strokovno preverjanje vozil v postopku posamične odobritve opravljajo usposobljene in na tej podlagi pooblašene tehnične službe; redne ali izredne preglede, ki služijo ugotavljanju trajnega izpolnjevanja zahtev, pa usposobljene in na tej podlagi pooblašene strokovne organizacije. Vse pa so pod strokovnim nadzorom iste institucije - Javne agencije RS za varnost prometa - in pod inšpekcijskim nadzorom iste inšpekcije - Inšpektorata RS za infrastrukturo. S tem se zagotavljajo osnovni pogoji za enovito in zato kompetentno vodenje in nadzorovanje sistema, kar bo predvidoma privedlo do zvišane stopnje varnosti. Glede pooblašanja tehničnih služb in strokovnih organizacij in nadzora nad njimi glej tudi obrazložitev členov v poglavjih »Pogoji za opravljanje nalog« in »Nadzor«.

V četrtem odstavku je dana izjema za vojaška vozila Slovenske vojske, ki so (deloma) predmet tega zakona. Zaradi njihovih možnih posebnosti, ki izhajajo iz specifičnih potreb te organizacije, je izjemoma dopuščeno, da se posebne zahteve lahko določijo tudi z aktom pristojnega vojaškega organa na podlagi razpisne dokumentacije. V takem primeru tehnična služba preveri izpolnjenost splošnih zahtev skladno s homologacijskimi predpisi, posebnosti (posebne zahteve) - ki predstavljajo odmik od splošnih zahtev - pa odobri, če so predhodno ustrezno zapisane v razpisni dokumentaciji.

K 19. členu

V tem členu je zajeta tematika predelav, ki so predmet naknadne posamične odobritve. Zakon razlikuje med »predelavami« vozil in »drugimi spremembami« na vozilu. V primeru obstoja »predelav« se zahteva posamična odobritev predelanega vozila, ki jo izvede tehnična služba, v primeru obstoja »drugih sprememb« se, zaradi tehnično manj zahtevnega in varnostno delikatnega posega v vozilo, posamična odobritev ne zahteva. Lahko se zahteva le evidentiranje (s strani tehnične službe) opravljenih sprememb (glej tudi obrazložitev 53. in 54. člena - oddelek »Spremembe na vozilih«). Pomembna je določba, da se zamenjava kateregakoli dela vozila z njegovim nadomestnim delom ne šteje ne za predelavo, ki je kvalificirana sprememba, ne za spremembo na vozilu.

Četrti odstavek tega člena določa, da na vozilu niso dovoljene nikakršne spremembe, »ki vplivajo na poslabšanje njegovih varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti«. Ta določba in nanjo vezana kazenska določba (predpisana globa) je namenjena odvratanju od takih posegov.

Peti in šesti odstavek tega člena določata globe za kršitve določb.

K 20. členu

Posamično se odobri in izda certifikat o posamični odobritvi za vozilo, ki je skladno s podatki v predloženi dokumentaciji in ki izpolnjuje predpisane tehnične zahteve. Pri odobritvi naknadne predelave na vozilu, za katerega je bila skladnost s predpisi ugotovljena pred začetkom uporabe, pa tehnična služba sama potrdi predelavo tako, da vpiše podatke o predelavi v že obstoječe potrdilo o skladnosti tega vozila. Pomembna je določba, da se pri ugotavljanju skladnosti predelanih vozil upošteva stanje predpisov na dan, ko je bilo vozilo prvič registrirano, razen za novo vgrajene dele, ki so povezani z zaščito drugih udeležencev v prometu, za katere se upošteva stanje predpisov v času predelave. Tudi v tem postopku je v veljavi »zaščitna klavzula«, ki določa, da mora homologacijski organ oziroma tehnična služba zavrniti posamično odobritev, če oceni, da vozilo kljub izpolnjevanju vseh predpisanih tehničnih zahtev predstavlja večje tveganje za varnost na cesti, okolje ali za varnost pri delu (glej tudi obrazložitev k 13. členu).

Pomembne so določbe o identifikacijski številki vozila. Vsako vozilo mora imeti identifikacijsko številko. V veliki večini primerov jo vtisne proizvajalec. Če gre za primere, ko tega ne stori (npr. unikatno vozilo) to stori tehnična služba, ki z odločbo določi vozilu nacionalno identifikacijsko številko, jo vtisne in o tem obvesti homologacijski organ. Nezmožnost ugotovitve (namerno ali nenamerno uničene) predhodno vtisnjene identifikacijske številke je razlog za zavrnitev posamične odobritve vozila. Pravni red ne dopušča spremembe identitete vozila.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 21. členu

V oddelku »Identifikacija in ocena tehničnega stanja vozil« se obravnavajo postopki, ki morajo biti v določenih primerih izvedeni preden se vozilo registrira v Republiki Sloveniji oziroma preden se vozilu lahko podeli status starodobnega vozila - »starodobnika«.

Urejeni so primeri:

- predhodno EU-homologiranega vozila, za katerega lastnik ni pridobil potrdila o skladnosti (prvi odstavek 23. člena),
- predhodno registriranega ali predhodno uporabljanega vozila v drugi državi članici EU (drugi odstavek 23. člena),
- vozil za potrebe določenih subjektov (prvi odstavek 24. člena),
- vozil, katerih lastniki želijo zanje doseči razvrstitev med »starodobnike« (prvi odstavek 25. člena).

Identifikacija je namenjena ugotovitvi istovetnosti vozila in njegovih osnovnih tehničnih podatkov s pomočjo priloženih dokumentov in zbirki podatkov o vozilih. Ocena tehničnega stanja vozila pa je namenjena vizualni preveritvi njegove celovitosti oziroma vgradnje vseh sestavnih delov. Preveri se tudi, da vozilo ni bilo predelano v nasprotju s predpisi in navodili proizvajalca. Iz teh opisov je razvidno, da pri teh dveh navedenih postopkih ne gre za ugotavljanje skladnosti s predpisanimi zahtevami temveč le za ugotavljanje obstoja določenih predpogojev, povezanih z identiteto vozila oziroma njegovo varnostjo v cestnem prometu (vse kategorije vozil) ali varnostjo pri delu (kmetijski in gozdarski traktorji). Zaradi take (omejene) narave postopkov je končni rezultat pozitivne rešitve soglasje k registraciji, ki pa se tudi izda na obrazcu potrdila o skladnosti za posamično odobreno vozilo.

K 22. členu

V tem členu je določeno, da se vozilo registrira šele po opravljenem postopku identifikacije oziroma ocene tehničnega stanja vozila. Soglasje k registraciji poda strokovna organizacija, ker ne gre za posamično odobritev vozila, ki je postopek, ki ga opravlja homologacijski organ. Strokovna organizacija poda soglasje k registraciji, ko ugotovi istovetnost vozila in zbere njegove tehnične podatke ter ugotovi njegovo celovitost in sposobnost za varno vožnjo oziroma varno delo. Soglasje k registraciji se izda na obrazcu potrdila o skladnosti za posamično odobreno vozilo.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 23. členu

V prvem odstavku gre v veliki večini za »individualne uvoze ali pridobitve« novih vozil. V takih primerih, ko, sicer EU homologirana, vozila vstopijo na slovenski trg mimo uradnih distributerjev, ki so v skladu s predpisi pooblaščen za izdajo potrdila o skladnosti vozila, so njihovi lastniki dolžni vozila pripeljati na strokovno organizacijo, ki po identifikaciji vozila (ali gre za vozilo, katerega tip je bil homologiran ali posamično odobren) in oceni njihovo celovitost ter tehnično stanje (ali je vozilo morebiti poškodovano ali predelano in ali ima vse nujne sestavne dele - npr. varnostne pasove ali zračne blazine) ob pozitivnih ugotovitvah in ocenah relevantnih dejstev poda soglasje k registraciji, ki »nadomesti« potrdilo o skladnosti vozila, ki bi ga izdal distributer (proizvajalčev predstavnik), če bi bilo vozilo kupljeno v Republiki Sloveniji.

V drugem odstavku pa gre za rabljena vozila, ki so bila pred prvo registracijo v Republiki Sloveniji, v uporabi v eni od držav članic EU. Skladno z načeli in pravili EU se za taka vozila ne sme (ponovno) ugotavljati skladnosti s

predpisanimi zahtevami, ker je bilo to »za potrebe notranjega trga EU« enkrat že storjeno.

Izjemo predstavljajo določene nacionalne odobritve vozil, pri katerih je njihova veljavnost izrecno omejena le na tisto državo, ki je izvedla odobritev. V takem primeru pa ne pride v poštev postopanje po tem členu, temveč se izvede postopek posamične odobritve vozila.

K 24. členu

Pri vozilih, ki so predmet obravnave tega člena, se izvede zgolj postopek identifikacije vozila, ne pa tudi njegove ocene tehničnega stanja. Gre za redke primere, ko se pri nas prvič registrirajo vozila za potrebe diplomatskih in konzularnih predstavništev, mednarodnih organizacij, humanitarnih organizacij, vračajočih se zdomcev, tujcev s pridobitvijo prebivališča v Republiki Sloveniji, dedičev vozil in vozila, ki so bila v Republiki Sloveniji pred 1. majem 2004 in niso bila registrirana ali pa so bila registrirana v Republiki Sloveniji, vendar niso vpisana v evidenci registriranih vozil, ter vozila, ki so namenjena izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma tekmovališčih. V teh izjemnih primerih se ne ugotavlja »celovitost vozil«, torej obstoj vseh tistih sestavnih delov, ki jih zahteva harmonizirana zakonodaja EU. Zato pravni red ne zahteva od npr. ameriške ambasade, da dokaže »celovitost vozila«, izdelanega v Združenih državah Amerike po nekoliko drugačnih tehničnih specifikacijah od evropskih, kakor tudi tega ne zahteva od slovenskega zdomca, ki se s svojim vozilom vrača domov v Republiko Slovenijo, na primer iz Argentine.

V tretjem odstavku so podane časovne omejitve za uporabo tega člena.

K 25. členu

Poseben primer identifikacije vozila predstavljajo starodobna vozila oziroma starodobniki. Tudi vozila, za katera bi njihovi lastniki v evidenci registriranih vozil radi dosegli razvrstitev med starodobnike, je pred njihovo registracijo oziroma uporabo treba identificirati. Ta postopek, ki se izvede v strokovni organizaciji, pa je nato kombiniran s posebnim postopkom ugotavljanja starosti vozila in sicer ali je vozilo staro 30 let ali več, ali je ohranjeno in tehnično vzdrževano tako, da je skladno z originalno konstrukcijsko sestavo in obliko in da se zaradi svojega zgodovinskega in tehničnega pomena ne bo uporabljalo za vsakodnevne prevoze.

Starostna meja za pridobitev statusa je 30 let, kot je to določeno v več državah članicah Evropske unije.

III. REGISTRACIJA VOZIL

K 26. členu

Ta člen v prvem odstavku določa, da so v prometu lahko samo vozila, ki so registrirana, imajo prometno dovoljenje in so označena z registrskimi tablicami. Vsebina je oblikovana tako, da se posebej navedejo pogoji za udeležbo v cestnem prometu za gospodarska vozila. Taka ureditev je potrebna zaradi tega, da bo možno posebej sporočati podatke o kršitvah prevoznikov in upravljavcev prevozov v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov skladno s 5. točko Priloge IV Uredbe 1071/2009/ES. Posebej se mora evidentirati tudi kršitev glede neposredovanja veljavnega potrdila o tehnični brezhibnosti vozila v primeru prevoza blaga in potnikov pri prevozih, ki zapadejo v Uredbo 1071/2009/ES. Omenjena kršitev bo lahko predstavljala povod za izgubo dobrega ugleda iz Uredbe 1071/2009/ES za podjetje ter upravljavca prevoza. Iz zahteve po veljavnem prometnem dovoljenju ali veljavnem dovoljenju za preskusno vožnjo so izvzeta vojaška vozila na gosenicah.

V drugem odstavku je določeno, katera neregistrirana vozila (lahki priklopniki) smejo biti v cestnem prometu, v kolikor imajo brezhibne predpisane naprave in opremo ter da so označeni s ponovljeno registrsko označbo vlečnega vozila. To slednje pomeni, da se velikost registrske tablice prilagaja kategoriji vlečenega vozila.

Zakon dovoljuje, da so neregistrirani v cestnem prometu lahko tudi motokultivatorji, delovni stroji in traktorski priklopniki, katerih največja tehnično dovoljena masa ne presega 5 ton in katerih je hitrost je konstrukcijsko omejena na 30 km/h razen priklopnikov z obliko nadgradnjo »SG – vozilo za posebne namene« z dodatnim opisom nadgradnje »za prevoz oseb«. Za navedena vozila (razen lahkih priklopnikov) registracija ni obvezna, je pa možna na zahtevo lastnika vozila, kot to določa predlog zakona.

Tretji odstavek določa, da registrirana vozila, namenjena izključno za hitrostna tekmovanja na cestah oziroma na tekmovališčih kljub izvedeni registraciji zaradi varnostnih razlogov ne smejo biti udeležena v cestnem prometu.

Četrty odstavek določa pogoje za udeležbo v cestnem prometu za vozila, ki so registrirana v tujini.

V petem odstavku se pod določenimi pogoji dovoljuje vožnjo vozil s tujimi preskusnimi ali začasnimi tablicami v Sloveniji. To se nanaša predvsem na vozila, ki jih slovenski državljani pripelje iz tujine, tako, da ni obveze po prehodu meje vozila označiti s slovenskimi preskusnimi tablicami. Enako velja za vozila, ki vozijo prek Slovenije v mednarodnem tranzitu.

Predpisane so globe za kršitev posameznih določb tega člena.

K 27. členu

Ta člen nalaga ministru, pristojnemu za promet, da izda podzakonske predpise, s katerimi bo omogočeno

izvajanje določb tega zakona na področju registracije vozil. Ti podzakonski predpisi morajo poleg predpisov o postopku registracije predpisati tudi potrebne dokumente v tem postopku, obliko in vsebino registrskih tablic, registracijska območja in pogoje za izdajo preskusnih tablic ter cene za te postopke.

V nadaljevanju ta člen prenaša obveznost urejanja postopkov registracije vojaških vozil Slovenske vojske in vozil Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo na ministra za obrambo ter za vozila Policije, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije.

K 28. členu

Ta člen opredeljuje registracijo vozila in določa, katera vozila morajo biti registrirana v Sloveniji. V prvem odstavku določa, kaj pomeni registracija vozila.

Drugi odstavek podrobno opredeljuje, katera vozila se morajo registrirati v Republiki Sloveniji.

V tretjem odstavku so določene situacije, v kakšnih primerih se v Republiki Sloveniji registrirajo vozila, katerih lastniki so tujci ali državljani Republike Slovenije in imajo v naši državi prijavljeno začasno prebivanje. Prometno dovoljenje se v teh primerih izda z veljavnostjo do enega leta. Določen je tudi rok za registracijo vozila in sicer 30 dni. Do sedaj je bil ta rok 6 mesecev, vendar je bila določba spremenjena zaradi bistveno krajših rokov, ki veljajo v državah članicah EU (5 oziroma 14 oziroma 20 dni v Združenem kraljestvu, Švedski, Latviji, Estoniji, Litvi, Danski, Bolgariji, Grčiji, Hrvaški, Malti, Nemčiji, Cipru in na Finskem, 30 do 60 dni na Madžarskem, Irski, Španiji, Portugalski, Poljski in Avstriji ...) in bodo verjetno določeni tudi v novem predpisu EU, ki bo urejal preregistracijo vozil znotraj Evropske unije.

Peti in šesti odstavek urejata registracijo tistih vozil, ki jih tujec po končanem prebivanju odpelje iz Republike Slovenije, vozil kupljenih v Republiki Sloveniji, ki bodo registrirana v drugih državah in vozil, ki bodo po opravljeni predelavi ali dodelavi odpeljana iz Slovenije. Prometno dovoljenje se v teh primerih izda z veljavnostjo do največ 30 dni.

Sedmi odstavek pa ureja registracijo vozil, ki so bila registrirana v Republiki Sloveniji in ukradena ter nato izsledena v tujini, za potrebe povratka v Slovenijo. Prometno dovoljenje se v teh primerih izda z veljavnostjo do največ 30 dni.

Osmi odstavek za vozila iz četrtega odstavka določa, da je za registracijo teh vozil treba priložiti potrdilo o skladnosti vozila oziroma soglasje k registraciji, odvisno kateri postopek je bil za vozilo opravljen. Predpisane so globe za kršitev posameznih določb tega člena.

K 29. členu

Prvi odstavek opredeljuje postopek registracije vozila, ki je v lasti več oseb in daje možnost, da se vozilo lahko registrira na osebo, katero morajo določiti vsi solastniki in to s pisnim soglasjem.

Drugi odstavek opredeljuje postopek registracije vozila iz pogodbe o lizingu ali pogodbe o zakupu ali prodaje s pridržkom lastninske pravice, ki se registrira na uporabnika vozila, če se lastnik vozila s tem strinja in da zato pisno soglasje. Zakon nadalje določa, da se določbe, ki veljajo za lastnika vozila, smiselno uporabljajo za uporabnika vozila.

Tretji odstavek določa, da se mora vozilo, ki je v lasti otroka ali mladoletnika, registrirati na enega od staršev, skrbnikov ali rejnikov, kot imetnika pravice uporabe vozila, razen v primeru, ko ima mladoletnik za to kategorijo vozila veljavno vozniško dovoljenje, kar je določeno v četrtem odstavku tega člena.

Peti odstavek določa, da mora lastnik vozila, ki nima veljavnega vozniškega dovoljenja za to kategorijo vozila, določiti uporabnika vozila, ki pa ne more biti pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ampak je lahko samo fizična oseba. Uporabnik se mora s tem strinjati in podati soglasje.

Šesti odstavek določa izjemo glede določanja uporabnika vozila v primerih, ko je lastnik vozila fizična oseba brez ustreznega vozniškega dovoljenja, če gre za polnoletno invalidno osebo. Kriterij za invalidnost je isti, kot je določen v Zakonu o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu (Uradni list RS, št. 57/08). Navedena izjema je določena zato, ker te invalidne osebe vozijo različne osebe in ni primerno, da je v njihovem primeru zgolj ena oseba določena kot uporabnik tega vozila. Izjema velja tudi v primerih, ko mora invalid opraviti vozniški izpit na svojem vozilu, ki je predelano posebej zanj, zato mora biti že predhodno registrirano nanj. S to rešitvijo je ugodeno tudi mnenju Zagovornika načela enakosti, ki meni, da so po veljavnem zakonu polnoletne invalidne osebe, ki morajo imenovati uporabnika, diskriminatorno obravnavane.

Sedmi odstavek določa, da je uporabnik vozila oziroma imetnik pravice uporabe vozila lahko samo oseba, ki ima veljavno vozniško dovoljenje za to kategorijo vozila in s tem vpisom tudi soglaša. Polnoletna invalidna oseba brez veljavnega vozniškega dovoljenja, ki ji je z odločbo priznana oprostitev plačila letne dajatve, je lahko določena kot uporabnik vozila iz drugega odstavka 29. člena tega zakona (vozilo iz pogodbe o lizingu ali pogodbe o zakupu ali prodaje s pridržkom lastninske pravice).

K 30. členu

Ta člen opredeljuje pristojnosti za registracijo vozil.

V prvem odstavku je določeno, da vozila registrirajo registracijske organizacije, ki so določene v 58. členu tega zakona.

V drugem odstavku je določeno, da vozila diplomatskih in konzularnih predstavništev, razen konzularnih predstavništev, ki jih vodijo častni konzularni funkcionarji, in predstavništev mednarodnih organizacij v Republiki Sloveniji ter tujcev, zaposlenih v teh predstavništvih, registrira upravna enota.

Tretji in četrti odstavek določata, da registracijo vozil Policije, Slovenske obveščevalno varnostne agencije in Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije, opravi Ministrstvo za notranje zadeve, registracijo vojaških vozil Slovenske vojske in vozil Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo pa Ministrstvo za obrambo.

K 31. členu

Ta člen podrobno opredeljuje dokazila, ki jih mora predložiti lastnik vozila ob registraciji. Zahteva se dokazilo o izvoru in lastništvu, potrdilo o skladnosti vozila ali soglasje k registraciji, dokazilo o sklenjenem zavarovanju avtomobilske odgovornosti, pri vozilih za javni prevoz potnikov pa še dokazilo o zavarovanju potnikov, dokazilo o poravnani letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu ter potrdilo o tehnični brezhibnosti vozila, kot to zahteva Direktiva 2014/45/EU, ki ureja redne tehnične preglede motornih vozil in njihovih priklopnikov. Tu so pri dokazovanju tehnične brezhibnosti vozila dodana kot izjema ukradena vozila, ki so nato najdena. Če je ukradeno vozilo najdeno v drugi državi, je lastniku vozila omogočeno, da vozilo registrira, s tem pridobi prometno dovoljenje in registrske tablice, kar mu omogoča, da svoje vozilo, v 30 dneh, kakor to določa peti odstavek 28. člena, prepelje nazaj v Republiko Slovenijo. V vsakem primeru pa je voznik odgovoren za tehnično brezhibnost vozila, kot je to določeno v prvem odstavku 42. člena zakona. Drugi stavek 5. točke določa veljavnost potrdila o tehnični brezhibnosti vozila, izdanega v tuji organizaciji, ki je v državi članici Evropske unije pooblaščen za opravljanje tehničnih pregledov vozil.

Drugi odstavek določa možnost, da se brez dokazila o izvoru in lastništvu, vendar pod pogojem, da lastništvo vozila ni sporno, lahko registrira starodobno vozilo, moped, traktor in traktorski priklopnik, če je bil na ozemlju Republike Slovenije pred 1. majem 2004 ter bivalni priklopnik, izdelan pred 1. januarjem 1998. Za dokazovanje nespornosti lastništva, se v primerih odsotnosti dokumentov o izvoru in lastništvu uporabi posebni ugotovitveni postopek, v katerem organ, ki vodi posebni ugotovitveni postopek, določi način dokazovanja nespornosti lastništva.

Te določbe so pomembne zato, ker je pri starodobnih vozilih včasih težko pridobiti formalne dokumente o izvoru in lastništvu. Podobno velja tudi za starejše mopede, starejše traktorje in njihove priklopnike.

Tretji odstavek nalaga registracijski organizaciji, da vozila ne registrira, če jo homologacijski organ obvesti, da vozilo, kljub podeljeni homologaciji predstavlja resno nevarnost v cestnem prometu. Ta določba je potrebna zato, ker homologacijski predpisi ne zajemajo vseh delov vozila. To pomeni, da je primernost mnogih delov vozila, pomembnih za varnost, prepuščena odločitvi proizvajalca. Če se torej pri praktični uporabi vozila odkrije serijska napaka, ki lahko ogrozi varnost udeležencev v prometu, lahko homologacijski organ, z obvestilom vsem registracijskim organom prepreči registracijo in s tem tudi uporabo takih nevarnih vozil.

K 32. členu

Ta člen določa izdajo prometnega dovoljenja in registrskih tablic za registrirano vozilo. Določa tudi možnost izdaje več prometnih dovoljenj in registrskih tablic za posamezna vozila Policije, Slovenske obveščevalno-varnostne agencije Oddelka za preiskovanje in pregon uradnih oseb s posebnimi pooblastili Specializiranega državnega tožilstva Republike Slovenije, ki jih uporabljajo osebe s pooblastili Policije, po odredbi ministra za notranje zadeve, če je to potrebno zaradi izvajanja posebnih operativnih nalog. Enako velja za vozila Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo, kjer izda ustrezno odredbo minister za obrambo in za vozila državnih tožilstev, kjer izda ustrezno odredbo minister za pravosodje.

K 33. členu

Ta člen določa v prvem odstavku izdajo in podaljšanje veljavnosti prometnega dovoljenja ter pogoje za to.

Drugi odstavek določa postopek spletnega podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja in ne prinaša sprememb glede na veljavno ureditev.

Tretji odstavek določa obveznost lastnika vozila, da mora v roku 15 dni prijaviti vsako spremembo, ki vpliva na spremembo podatkov v prometnem dovoljenju.

V četrtem odstavku je v primeru sprememb lastništva vozila, kjer je vpletena fizična oseba, določena ugotovitev identitete te fizične osebe. Določena je tudi preveritev nekaterih podatkov na listini o spremembi lastništva vozila.

V petem odstavku so določeni posebni primeri pri dokazovanju sprememb lastništva pri dedovanju, rubežu ali zaplembi, lizingu, javni dražbi in podobno. Sem spadajo naslednji primeri:

- če se sprememba lastništva vozila dokazuje s sklepom sodišča o dedovanju, se v postopku spremembe lastništva ugotovi identiteta dediča (fizične osebe);
- če se sprememba lastništva vozila dokazuje z zapisnikom o rubežu ali zaplembi in zapisnikom o prodaji

- zarubljenega ali zaplenjenega vozila ter s pobotnico o plačilu, se v postopku spremembe lastništva ugotovi identiteta kupca (fizične osebe);
- če se sprememba lastništva vozila dokazuje z dokazilom o poplačilu zavarovalnine ali odškodnine in zapisnikom o prodaji ukradenega vozila ali tako poškodovanega vozila, da ga ni mogoče popravljati ali takšno popravilo ni smiselno z ekonomskega vidika (»tehnična totalka«, »ekonomska totalka«), na javni dražbi, se v postopku spremembe lastništva ugotovi identiteta kupca (fizične osebe);
 - če se sprememba lastništva vozila po poplačilu lizinga dokazuje z izjavo lizingodajalca o poplačilu obveznosti, se v postopku spremembe lastništva ugotovi identiteta novega lastnika, to je lizingojemalca (fizične osebe);
 - če se sprememba lastništva vozila dokazuje z listino o prodaji vozila na javni dražbi državnega organa (javne dražbe Policije, ...), se v postopku spremembe lastništva ugotovi identiteta kupca (fizične osebe).

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 34. členu

Ta člen opredeljuje obveznost označitve posameznih kategorij vozil v prometu z registrskimi tablicami. Glede na to, da se omogoča tudi registracija delovnih strojev, je ta člen dopolnjen tudi z določili o njihovem označevanju z registrsko tablico.

K 35. členu

Ta člen določa vezavo registrske tablice na vozilo vendar omogoča lastniku vozila, da si izbere registrsko oznako po lastni želji. Registrska tablica z izbranim delom oznake je vezana na osebo, ki je tako tablico rezervirala. Ta oseba lahko tako rezervacijo oznake kot tudi tako registrsko tablico prenese na drugo osebo, če tako želi. V primeru pokojne osebe, na katero je bila vezana rezervacija oznake oziroma taka registrska tablica, pa je omogočeno, da se taka tablica prenese na enega od dedičev.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 36. členu

Ta člen opredeljuje vsebino registrske tablice, tako običajne kot tudi za označitev vozila, ki ga uporablja Predsednik Republike Slovenije. Registracijska območja so zaokrožena območja več upravnih enot, omogočena pa je tudi možnost izdaje registrskih tablic z oznako registracijskega območja po izbiri lastnika vozila.

Četrty odstavek prepoveduje spreminjanje registrskih tablic oziroma označevanje vozil z drugačno registrsko tablico, kot je predpisano.

Peti odstavek določa način pritrditve registrske tablice na vozilo in prepoved njenega prekrivanja, krivljenja ali poškodovanja.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 37. členu

V tem členu so določene obveznosti lastnika vozila v primeru izgube, uničenja ali neuporabnosti registrskih tablic. Na zahtevo lastnika se v teh primerih lahko izda nova registrska tablica z isto označbo.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 38. členu

Ta člen ureja dovoljenje za preskusno vožnjo in preskusne tablice, njihov namen ter organe za njihovo izdajo.

V prvem odstavku je določena možnost za izdajo dovoljenja za preskusno vožnjo in preskusne tablice, ki omogočata uporabniku začasno uporabo vozila, n sicer za uporabo neregistriranega vozila za čas, potreben za registracijo vozila, ali za čas, da se vozilo prepelje čez območje Republike Slovenije.

V drugem odstavku je določeno, da lahko preskusne tablice za dobo do pet dni izdajajo registracijske organizacije in drugi subjekti, ki jih za to pooblasti agencija, v tretjem odstavku pa je določeno, v katerih primerih jim agencija to pooblastilo lahko tudi odvzame.

Četrty odstavek določa, da lahko upravna enota pravni osebi ali samostojnemu podjetniku posamezniku, ki je registriran za prodajo vozil in ima tudi ustrezne poslovne prostore, izda dovoljenje za uporabo preskusnih tablic, z dobo veljavnosti do enega leta, z možnostjo podaljšanja veljavnosti. Take tablice so prenosljive in so namenjene predvsem za izvajanje preskusnih voženj s potencialnimi kupci vozil.

Peti odstavek določa, da se tako dovoljenje in tablice lahko izdajo tudi proizvajalcem vozil in organizacijam, ki preskušajo vozila.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 39. členu

Ta člen omogoča, da lahko Republika Slovenija v protokolarne namene najame vozila, registrirana v eni držav Evropske unije in jih označi s slovenskimi registrskimi oznakami za čas najema. Določeni so tudi pogoji za tako

označitev.

K 40. členu

Ta člen ureja odjavo registriranega vozila. Lastnik lahko kadarkoli odjavi vozilo. Odjava vozila in vračilo registrskih tablic pa je zahtevana ob vsaki odsvojitvi vozila, uničenju vozila, registracije vozila v tujini, ob poteku veljavnosti prometnega dovoljenja ali zavarovalne pogodbe, preklica soglasja za uporabnika vozila ali preklica potrdila o skladnosti vozila oziroma soglasja k registraciji vozila. Novemu lastniku nalaga tudi dolžnost, da vozilo v roku 15 dni registrira na svoje ime, sicer dobi od upravne enote, na območju katere ima stalno prebivališče oziroma sedež oziroma začasno prebivališče, obvestilo, da je v evidenci registriranih vozil evidentiran kot novi lastnik vozila. V ta namen ta člen tudi določa, da se vozilo lahko odjavi le ob istočasnem vpisu novega lastnika v evidenco, s čemer se onemogoči, da bi odjavljeno vozilo za nekaj časa »izginilo« iz evidentiranega lastništva. Zakon določa tudi primere, ko registrskih tablic ni treba vrniti.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 41. členu

Ta člen opredeljuje obveznosti lastnika ob odjavi vozila, ko gre izrabljeno vozilo, da predloži registracijski organizaciji potrdilo o uničenju. Registracijska organizacija vnese ta podatek v evidenco registriranih vozil in takšno vozilo ne more biti več registrirano.

IV. TEHNIČNA BREZHIBNOST VOZIL

K 42. členu

Ta člen postavlja splošno zahtevo, da so v cestnem prometu lahko udeležena samo vozila, ki so tehnično brezhibna. To pomeni, da mora biti vozilo v stanju, da uspešno opravi tehnični pregled, kot to določa 48. člen tega zakona. Ta določba predstavlja obvezo lastniku oziroma uporabniku vozila, da stalno vzdržuje vozilo v brezhibnem stanju, saj je to eden od pomembnih pogojev za varnost v prometu in ustrezno varovanje okolja.

Podobno velja tudi za vozila, ki so registrirana v tujini s tem, da morajo biti opremljena skladno z mednarodno konvencijo o cestnem prometu, če so posamezne zahteve v Sloveniji strožje.

V četrtem odstavku so določene tri skupine nepravilnosti, glede na njihov vpliv na varnost vozila oziroma varovanje okolja. Te skupine nepravilnosti so »pomanjkljivost«, »napaka« in »kritična napaka«. Če ima vozilo vsaj eno kritično napako ne sme biti udeleženo v cestnem prometu in to kljub izpolnjevanju pogojev iz prvega odstavka 26. člena tega zakona.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

V desetem do trinajstem odstavku so predpisane globe za kršitve zaradi nove Uredbe Komisije 2016/403 glede kategorizacije resnih kršitev s področja cestnih prevozov. Ta uredba med drugim v 6. točki priloge I ureja tudi kategorizacijo kršitev s področja kršitev Direktive 92/6/EGS (naprave za omejevanje hitrosti). Vse te kršitve se bodo v letu 2017 pričele sporočati v nacionalni elektronski register cestnih prevoznikov iz 16. člena Uredbe (ES) 1071/2009 (NER). Po dosedanji ureditvi se v omenjeni register sporočajo le najresnejše kršitve, na podlagi prej omenjene Uredbe Komisije, pa se bosta sporočali še dodatni dve kategoriji kršitev (zelo resne, resne). Vse te kršitve bodo potem evidentirane v nacionalni elektronski register. Na podlagi podatkov o vseh kršitvah prevoznikov bo omogočena izguba dobrega ugleda ter s tem prevozniške licence Skupnosti, s čimer bo cestnim prevoznikom, ki so resni kršitelji predpisov, onemogočeno nadaljnje nastopanje na trgu cestnih prevozov.

K 43. členu

Ta člen prepoveduje vgrajevati v vozila dele, ki niso homologirani ali odobreni, če zanje obstaja predpis o homologaciji ali zahteva za odobritev. To se nanaša predvsem na naknadno vgradnjo na vozila, tako pri popravilih vozila, kakor tudi pri vgradnji dodatne opreme. Deli, ki so originalno vgrajeni na vozilo s strani proizvajalca, so bili preverjeni že ob homologaciji vozila. Namen te določbe je preprečevanje vgradnje delov, ki so slabše kakovosti, oziroma delov, ki ne dosegajo tistih zahtev, ki jih je upošteval proizvajalec pri izdelavi vozila in bi zato povzročili poslabšanje varnostnih karakteristik vozila, oziroma povečanje njegovega negativnega vpliva na okolje. Največ takih primerov je pri vgradnji izpušnih sistemov, dodatnih odbijačev in svetlobne opreme.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 44. členu

Določba tega člena daje osnovo za posebne zahteve za udeležbo v cestnem prometu vozil, ki so namenjena za posebno uporabo oziroma za prevoz posebnih tovorov. Ta vozila morajo ustrezati splošnim zahtevam, kot vsa ostala vozila, vendar morajo za opravljanje posebnih prevozov ustrezati tudi specifičnim zahtevam za te namene (npr. vozila za prevoz živali, za prevoz pokvarljive hrane), zato mora biti njihova ustreznost tem zahtevam posebej preverjena in tudi potrjena. Namen pripravljavca tega zakona je, da se vse vrste tehničnih preverjanj v zvezi z vozili opravijo v enotnem sistemu, kar pomeni, da so tehnične službe, ki opravijo osnovno preverjanje vozil za posebno uporabo oziroma za prevoz posebnih prevozov, kot tudi strokovne organizacije za periodično preverjanje teh vozil vključene v isti režim pooblaščenja, izobraževanja in nadzora (glej tudi obrazložitev k 4. členu).

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 45. členu

V tem členu je postavljena osnova za predpisovanje posebnih zahtev, ki jih morajo izpolnjevati vozila, da se lahko uporabljajo za prevoz skupine otrok. Otroci so tista skupina potnikov, ki mora biti deležna še posebne skrbi za varen prevoz. Zahteve za ta vozila predpiše minister v okviru svojih pristojnosti iz 47. člena. To se nanaša tako na avtobuse, kot tudi druga vozila, ki se uporabljajo za prevoz skupin otrok tudi v primeru, če se to dogaja le občasno.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 46. členu

Ta člen razširja zahteve glede opremljenosti in tehnične brezhibnosti za kmetijske in gozdarske traktorje tudi na področje njihove uporabe izven javnih cest. Glede na to, da se skoraj vse nesreče s traktorji s smrtnim izidom zgodijo pri njihovi uporabi izven javnih cest, je nujno zahteve po njihovi opremljenosti in tehnični brezhibnosti razširiti tudi na območje uporabe izven javnih cest. Na ta način je omogočen tudi nadzor nad njihovo opremljenostjo in tehnično brezhibnostjo na tem območju.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 47. členu

Ta člen nalaga ministru, pristojnemu za promet, da izda podzakonske akte, s katerimi bo omogočeno izvajanje določb tega zakona na področju tehnične brezhibnosti vozil. Ti podzakonski akti morajo poleg predpisov o tehnični opremljenosti vozil zajeti tudi vse predpise o postopkih preverjanja tehnične brezhibnosti vozil v uporabi in postopkih preverjanja tistih sprememb na vozilih, ki ne štejejo med predelave vozila.

Ta člen omogoča tudi, da se v ta namen lahko uporabijo tehnične specifikacije za vozila in standardi s tega področja (glej tudi obrazložitev k 11. členu).

Četrty odstavek tega člena določa, da za vojaška vozila Slovenske vojske predpiše postopke, pogoje in roke za izvedbo tehničnih pregledov, minister, pristojen za obrambo.

Peti odstavek tega člena določa, da minister, pristojen za notranje zadeve, predpiše postopke, pogoje in roke za izvedbo tehničnih pregledov za vozila Policije.

K 48. členu

V tem členu je tehnični pregled vozila opredeljen kot postopek za preverjanje tehnične brezhibnosti vozila v uporabi. Navodila o teh postopkih predpiše minister v okviru svojih pristojnosti iz 47. člena.

K 49. členu

Ta člen opredeljuje tehnični pregled vozila. Obstaja prvi tehnični pregled, ko mora biti vozilo prvič pregledano po njegovi prvi registraciji in tehnični pregledi, ki se ponavljajo v določenih rokih.

Drugi odstavek določa izjeme, za katera vozila se ne zahteva izvajanje tehničnega pregleda vozila.

Tretji odstavek določa, da poleg rednih pregledov obstajajo tudi izredni tehnični pregledi vozil, ki jih je treba opraviti na zahtevo inšpektorja ali policista pri nadzoru v cestnem prometu. Tu je tudi določeno, da opravljen izredni tehnični pregled ne vpliva na rok za izvedbo rednega periodičnega tehničnega pregleda vozila.

K 50. členu

Ta člen določa roke za opravljanje tehničnih pregledov za posamezne kategorije vozil oziroma glede na njihov namen uporabe.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 51. členu

Ta člen določa pravila za opravljanje tehničnega pregleda in izdajo potrdila, ki se izda za vozilo v primeru ugotovljene tehnične brezhibnosti. Določa tudi, da se ob začetku uporabe lahkega priklopnika izda dokument, ki določa datum, ko mora tak priklopnik na prvi tehnični pregled. Lahki priklopniki morajo biti namreč označeni le s ponovljeno registrsko tablico vlečnega vozila, ki se izda brez same registracije lahkega priklopnika in tudi nimajo svojega prometnega dovoljenja, kjer bi bil ta rok vpisan, prvi tehnični pregled pa je predviden šele po štirih letih od dneva nakupa priklopnika.

Ta člen določa, da bo minister določil cene tehničnih pregledov vozil.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 52. členu

Ta člen postavlja zahtevo, da mora strokovna organizacija, ki opravlja tehnične preglede, v primeru, da ugotovi, da je bilo vozilo predelano in ta predelava ni bila ustrezno pregledana in potrjena ter ni bil opravljen ustrezen vpis v obstoječe potrdilo o skladnosti vozila, napotiti to vozilo na tehnično službo, ki je pristojna za posamično odobritev predelanega vozila. Šele po vpisu predelave v potrdilo o skladnosti vozila ali soglasje k registraciji, lahko strokovna organizacija izda potrdilo o tehnični brezhibnosti, če so izpolnjeni pogoji za to. Ta zahteva je

potrebna zato, ker obstaja veliko primerov, ko lastniki vozila po predelavi »pozabijo« na obveznost pregleda in potrditve predelave, kot jo zahteva 19. člen tega zakona.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

V skladu z zahtevo iz Direktive 2014/45/EU je manipuliranje kilometrskega števca z namenom zmanjševanja ali napačnega prikaza prevožene razdalje goljufija, ki jo je potrebno sankcionirati.

K 53. členu

Ta člen opredeljuje tiste spremembe na vozilu, ki se nanašajo na dodatno vgradnjo nekaterih delov, za katere se lahko uveljavi poenostavljen postopek. To velja za dele, ki so bili že predhodno homologirani ali odobreni za vgradnjo na to vozilo in katerih vgradnjo je opravil profesionalni servis za vozila oziroma proizvajalec tega dela. V tem primeru gre za dele, ki morajo biti vpisani v potrdilo o skladnosti vozila ali soglasje k registraciji, vendar lahko ta vpis opravi na podlagi potrdila o vgradnji ena od tehničnih služb, ki je pristojna za to kategorijo vozil, vendar brez pregleda vozila, samo na podlagi potrdila, ki ga je izdal vgraditelj. Navodila o teh postopkih predpiše minister v okviru svojih pristojnosti iz 47. člena.

Člen določa tudi obveznost lastnika vozila, da zagotovi evidentiranje take spremembe pri tehnični službi in s tem vpis spremembe v potrdilo o skladnosti vozila oziroma v soglasje k registraciji.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 54. členu

V tem členu so, kot nadaljevanje določb prejšnjega člena, opredeljene tiste spremembe na vozilu, ne pomenijo poslabšanja varnostnih ali okoljevarstvenih lastnosti vozila in jih zato ni treba vpisati v potrdilo o skladnosti ali v soglasje k registraciji vozila. Navodila o teh postopkih predpiše minister v okviru svojih pristojnosti iz 47. člena. Za pravilnost vgradnje odgovarja v teh primerih lastnik vozila.

V. POGOJI ZA IZVAJANJE NALOG

K 55. členu

Naloga tehničnih služb, strokovnih organizacij in pooblaščenih registracijskih organizacij smejo opravljati le tiste pravne osebe in samostojni podjetniki posamezniki, ki pridobijo ustrezno pooblastilo Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa.

Navedena agencija strokovno usmerja in koordinira delo tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 56. členu

V prvem odstavku so navedeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki, ki želijo pridobiti pooblastilo za tehnično službo. Med pogoji je tudi zahteva po pridobitvi ustrezne akreditacije (praviloma po seriji standardov SIST EN ISO/IEC 17000).

V četrtem odstavku je natančno opredeljeno, katere naloge so tiste, ki jih opravljajo pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki, ki pridobijo pooblastilo kot tehnična služba. Kot že rečeno, gre za zahtevne naloge preskusov, kontrol in pregledov, potrebnih za ugotovitev skladnosti s predpisanimi zahtevami. Naloge, navedene v tem členu, spadajo med izvajanje postopkov, povezanih s homologacijo vozil oziroma njihovih delov (vključena je tudi odobritev neoriginalnih delov) ter posamično odobritvijo vozil po splošnih oziroma posebnih zahtevah (glede zadnje navedenega glej tudi obrazložitev k 18. členu) in posamično odobritvijo predelanih vozil. V primeru, da ima tehnična služba več lokacij oziroma izpostav, mora predpisane pogoje izpolnjevati na vseh lokacijah.

Posamezna pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik zaprosi za pooblastilo za izvajanje postopkov iz najmanj ene od točk iz četrtega odstavka tega člena po posameznih kategorijah vozil oziroma proizvodih iz 2. točke četrtega odstavka, lahko pa zaprosi za pooblastilo za vse v členu navedene točke in za vse kategorije vozil.

Natančnejše pogoje glede kadrov, opreme, naprav in prostorov predpiše minister, ki lahko predpiše tudi način ugotavljanja usposobljenosti za opravljanje določenih nalog (glej 61. člen).

K 57. členu

V tem členu je natančno opredeljeno, katere naloge so tiste, ki jih opravljajo pravne osebe oziroma samostojni podjetniki posamezniki, ki pridobijo pooblastilo kot strokovna organizacija. Za razliko od tehničnih služb strokovne organizacije ne sodelujejo v postopkih, ki so povezani z ugotavljanjem skladnosti s predpisi, ki urejajo zahtevane tehnične lastnosti vozil, temveč ugotavljajo zgolj identiteto vozila oziroma ocenjujejo njegovo tehnično stanje. Strokovna organizacija lahko opravlja tudi tehnične preglede vozil.

Posamezna pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik zaprosi za pooblastilo za izvajanje postopkov iz najmanj ene od točk iz tretjega odstavka tega člena. Pooblastilo za identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila se podeli le v obsegu pooblastila za tehnični pregled vozila. Tehnična služba pa si lahko pridobi pooblastilo za identifikacijo in oceno tehničnega stanja vozila v obsegu pooblastila za opravljanje nalog tehnične službe. Taka

kombinacija naj bi zagotovila večjo usposobljenost za prevzete naloge. Med pogoji sta dve novosti in sicer, da mora vsaka strokovna organizacija v določenem obdobju vzpostaviti videonadzorni sistem preskuševalnih stez za tehnične preglede vozil, in da mora vsaka nova pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki zaprosi za pooblastilo, imeti preskuševalne steze za izvajanje tehničnih pregledov vseh kategorij vozil. V primeru, da ima strokovna organizacija več lokacij oziroma izpostav, mora predpisane pogoje izpolnjevati na vseh lokacijah.

K 58. členu

V tem členu je natančno opredeljeno, kdo so lahko registracijske organizacije in katere pogoje mora izpolnjevati, če želijo pridobiti pooblastilo za izvajanje teh nalog. V primeru, da ima registracijska organizacija več lokacij oziroma izpostav, mora predpisane pogoje izpolnjevati na vseh lokacijah.

K 59. členu

V tem členu je določeno podeljevanje pooblastila za nedoločen čas (brez časovne omejitve). Seveda pa se podeljeno pooblastilo lahko odvzame, če pooblaščen organizacija preneha izpolnjevati predpisane pogoje (če jih ne izpolnjuje trajno). Poleg tega se pooblastilo organizaciji lahko odvzame, če se naloge ne opravljajo v skladu s predpisi, če je prenehala poslovati in če le-ta ne poravnava zapadlih finančnih obveznosti do države kot to določa zakon, ki ureja letno dajatev za uporabo vozila v cestnem prometu. Pri odvzemu pooblastila Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa lahko določi tudi čas, v katerem ista organizacija ne more ponovno zaprositi za pooblastilo. Pri hujših kršitvah je odvzem lahko tudi trajen. Hujše kršitve so navedene v tretjem odstavku tega člena.

V primeru kršitev lahko Javna agencija Republike Slovenije izreče tudi opomin. V kolikor so bili neki organizaciji v roku dveh let izrečeni trije opomini, se organizaciji pooblastilo lahko odvzame.

Namen te določbe je spodbujati stalno skrb tehničnih služb, strokovnih organizacij in registracijskih organizacij za vestno in strokovno opravljanje nalog.

Zaradi vpliva na nadaljnje postopke v zvezi z vozilom je v sedmem odstavku določeno, da v kolikor nek subjekt izgubi pooblastilo, mora vso dokumentacijo v zvezi z izvajanjem pooblastila predati Javni agenciji Republike Slovenije za varnost prometa.

K 60. členu

Kakovostno opravljanje nalog temelji predvsem na usposobljenosti njihovih izvajalcev. Zato se s tem členom urejajo obveznosti, povezane s preskusi usposobljenosti in periodičnim obnavljanjem znanja. Izvajalci nalog v tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah morajo imeti ustrezno strokovno izobrazbo in delovne izkušnje, poleg tega pa si morajo za opravljanje nalog pridobiti tudi pooblastilo.

Drugi odstavek določa, da si izvajalci nalog v strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah pridobijo pooblastilo za delo z uspešno opravljenim preskusom usposobljenosti, ki ga morajo opraviti pred komisijo. To komisijo imenuje Javna agencija RS za varnost prometa. Delavci na upravnih enotah lahko izvajajo naloge brez pooblastila. V tem odstavku je zapisana tudi olajšava in sicer, da se tudi tistim izvajalcem nalog, ki opravljajo delo v tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih registracijskih organizacijah, ki so za svoje delo pridobili akreditacijo po standardih, ki določajo splošne zahteve za usposobljenost organov za ugotavljanje skladnosti, prvič izda pooblastilo za delo brez opravljanja preskusa usposobljenosti.

Tretji odstavek daje možnost agenciji, da izvajalcem nalog v tehničnih službah, strokovnih organizacijah in pooblaščenih strokovnih organizacijah odvzame pooblastilo, v kolikor navedeni subjekti ne izpolnjujejo pogojev iz prvega odstavka tega člena.

V četrtem odstavku je predpisano, da Javna agencija RS za varnost prometa izvajalcem nalog iz prvega odstavka tega člena izda pisni opomin, v kolikor ugotovi njegovo neustrezno opravljanje nalog, kar se kaže v zmanjšanju varnosti in okoljske ustreznosti pregledanega vozila.

Nadalje je v petem odstavku določeno, da v kolikor Javna agencija RS za varnost prometa nekemu izvajalcu izda tri pisne opomine oziroma ugotovi pri njem hujšo kršitev, odvzame pooblastilo in določi čas, v katerem ta izvajalec nalog ne more pristopiti k ponovnem opravljanju preskusa usposobljenosti.

Šesti odstavek navaja, kaj so to hujše kršitve, ki jih naredi izvajalec nalog.

Izvajalec nalog iz prvega odstavka tega člena, ki ne opravi obnavljanja znanja, ne sme opravljati dela, za katerega se zahteva preskus usposobljenosti in obnavljanje znanja. Javna agencija RS za varnost prometa izda dovoljenje organizacijam, ki usposablajo kandidate in izvajalce nalog. Zakon določa izvajalce nalog, ki morajo opraviti preskus usposobljenosti in obnavljati svoje znanje. Roke za obnavljanje znanja in višino stroškov preskusov usposobljenosti po določi minister. Predpiše tudi pogoje za izobraževalne organizacije ter način in vsebino izobraževanja strokovnih delavcev ter preverjanja znanja, vključno z vplivom pridobljene akreditacije na vsebino in obseg izobraževanja (kontinuirano izobraževanje je bistveni del vzdrževanja podeljene akreditacije).

Deseti odstavek določa, da se pooblastilo izvajalcu usposabljanja podeli za nedoločen čas, pri čemer pa mora stalno izpolnjevati predpisane pogoje, kar mora redno preverjati Javna agencija RS za varnost prometa.

Enajsti odstavek določa, v katerih primerih se tako podeljeno pooblastilo neki organizaciji odvzame, v enajstem odstavku pa so navedene hujše kršitve.

Trinajsti odstavek določa, da se Javna agencija RS za varnost prometa lahko v odvisnosti od teže prekrška odloči tudi o času, v katerem subjekt ne more ponovno zapositi za podelitev pooblastila.

V štirinajstem odstavku je predpisano, da morajo Javna agencija RS za varnost prometa in organizacije, ki izvajajo usposabljanje izvajalcev nalog, voditi evidenco opravljenih usposabljanj.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

K 61. členu

S tem členom je dano pooblastilo ministru za izdajo podzakonskih predpisov, potrebnih za izvajanje tega poglavja zakona.

VI. ZBIRKE PODATKOV

K 62. členu

Ministrstvo, pristojno za promet, bo vodilo zbirke podatkov in sicer evidenco registriranih vozil in evidenco izvajanja cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki ga izvajata policija in inšpektorat, pristojen za promet.

Javna agencija RS za varnost prometa pa vodi evidenco homologiranih vozil, evidenco izdanih potrdil o skladnosti, evidenco opravljanja preskusov usposobljenosti ter podelitve pooblastil subjektom iz 56., 57., 58. in sedmega odstavka 60. člena tega zakona (tehničnim službam, strokovni organizacijam, registracijskim organizacijam in organizacijam za usposabljanje in izvajanje preskusov usposobljenosti).

K 63. členu

V tem členu so v posameznih odstavkih za vsako zbirko podatkov določeni podatki, ki jih vsebujejo te evidence. S tem je dana pravna osnova za vodenje evidenc, saj gre za osebne podatke, ki morajo biti določeni na zakonski ravni.

K 64. členu

Upravičenost in obseg dostopa do zbirk podatkov o vozilih sta v glavnem urejena v drugi materialni zakonodaji z različnih področij (npr. zavarovalnice, sodni izvršitelji), kakor tudi z načeli in posameznimi rešitvami zakonodaje o dostopu do informacij javnega značaja oziroma zakonodaje o varstvu osebnih podatkov.

V določbah 64. člena tega zakona pa je izrecno urejen dostop do podatkov v evidencah za določena ministrstva, Javno agencijo RS za varnost prometa, organe, ki izvajajo inšpekcijski nadzor nad zakonom, za policijo in druge organe in organizacije, ki potrebujejo podatke za izvajanje svojih pooblastil.

Drugi odstavek daje pravno podlago za povezovanje evidence registriranih vozil z informacijskim sistemom o izrabljenih vozilih, ki jo vodi, ministrstvo, pristojno za okolje.

Glede na to, da je zavarovanje vozila eden od pogojev za registracijo vozila, se v tretjem odstavku daje pravno podlago za povezovanje evidence registriranih vozil z zbirko podatkov o zavarovancih, ki jo določa zakon, ki ureja obvezna zavarovanja vozil v prometu.

Za zagotovitev višje ravni varnosti uporabnikov vozil sta zelo pomembni določbi četrtega in petega odstavka, s katerima je proizvajalcem vozil oziroma njihovih delov dana pravica do pridobitve podatkov o tem, katera oseba je lastnik oziroma imetnik drugih pravic na določenem vozilu, če te podatke potrebujejo za izvedbo odpoklica vozil v smislu četrtega odstavka 13. člena tega zakona.

S šestim odstavkom se daje pravna podlaga upravnim enotam, da lahko posreduje osebne podatke iz evidence registriranih vozil uporabnikom, ki so za njihovo pridobitev pooblaščen z zakonom.

Sedmi odstavek daje pravno podlago za zaračunavanje posredovanja in obdelave podatkov iz evidence registriranih vozil. Višino zneska določi minister, pristojen za promet.

Na enak način kot v sedmem odstavku je v osmem odstavku pravna osnova, da minister, pristojen za promet, določi višino zneska za posredovanje in obdelavo podatkov iz evidenc, ki jih vodi Javna agencija RS za varnost prometa.

K 65. členu

V tem členu je v prvem odstavku določeno, da ministrstvo, pristojno za promet, opravlja naloge nacionalne kontaktne točke za izmenjavo informacij o prometnih prekrških in določa način, da se podatki izmenjujejo avtomatizirano preko spletnega dostopa. Obseg podatkov, ki se izmenjuje, je povzet po Prilogi I Direktive 2015/413/EU.

V drugem odstavku so določeni prometni prekrški, povezani z varnostjo v cestnem prometu, za katere se izmenjuje informacije. V skladu s tem zakonom se izmenjujejo samo podatki o registriranih vozilih, njihovih lastnikih ali osebah, na katera so ta vozila registrirana. Prekrškovne postopke pa prekrškovni organi vodijo v skladu z Zakonom o prekrških (poglavje 7a).

Tretji in četrti odstavek določata možnost pridobitve podatkov prekrškovnim organom preko nacionalnih kontaktnih točk.

V petem odstavku je določeno povezovanje evidence registriranih vozil z drugimi evidencami (centralni register prebivalcev, poslovni register), ki so nujne za pravilno in enostavnejše delovanje evidence registriranih vozil, določa pa tudi namen. Navedena določba je nujna za pravilno posredovanje zahtevanih podatkov. Zaradi zagotavljanja ažurnih in pravih podatkov o lastnikih vozil in osebah, na katera so vozila registrirana, je nujno potrebno povezati evidence, da ne bi nacionalna kontaktna točka pošiljala napačne podatke tujim nacionalnim točkam.

Šesti odstavek omogoča posameznikom, katerih podatki so bili posredovani, da pridobijo informacijo o tem, kateri podatki so bili posredovani določeni državi članici EU.

Sedmi odstavek določa obveznost ministrstva, pristojnega za prometa, za poročanje o postopkih o izmenjavi podatkov iz evidenc kot to zahteva Direktiva 2015/413/EU.

Osmi odstavek določa obvezo ministrstva, pristojnega za promet, o posredovanju podatkov o prometnih pravilih v zvezi s predmetnimi prekrški, navedenimi v drugem odstavku tega člena. Na podlagi teh sporočil Evropska komisija na svojih spletnih straneh objavlja informacije o prometnih pravilih, ki veljajo v posameznih državah članicah, v zvezi s prekrški iz tega člena.

K 66. členu

S tem členom je dano pooblastilo ministru za izdajo podzakonskih predpisov in to tako glede vsebine in načina vodenja evidenc iz 62. člena zakona, povezanost podatkov in pogoje za računalniški dostop do evidenc ter dajanje podatkov iz njih, kot tudi glede določitve višine zneska za posredovanje in obdelavo podatkov iz evidenc.

VII. NADZOR

K 67. členu

Temeljno načelo in tudi cilj zakona o čim večji centralizaciji postopkov pri enem organu zaradi bolj smotrnega izvajanja celotnega sistema, je razvidno tudi iz poglavja nadzor in v tem sklopu tudi iz 67. člena. Strokovni nadzor nad izvajanjem celotnega področja, ki ga pokriva zakon, je združen v Javni agenciji RS za varnost prometa.

V drugem odstavku so navedene pravice, ki jih ima Javna agencija RS za varnost prometa pri opravljanju strokovnega nadzora in ki izhajajo tudi iz določb Direktive 2014/45/EU.

Tretji odstavek nalaga agenciji, da o izvajanju strokovnega nadzora poroča ministru, pristojnemu za promet.

K 68. členu

Ta člen določa pristojnosti glede inšpekcijskega nadzora in daje največ pristojnosti Inšpektoratu RS za infrastrukturo. Ta inšpektorat izvaja nadzor na področju ugotavljanja skladnosti vozil in njihovih sestavnih delov ter njihovega dajanja na trg, nadzor glede registracije vozil, tehničnih pregledov in glede cestnega nadzora vozil. Pri proizvajalcih vozil in njihovih pooblaščenih zastopnikih je predmet inšpekcijskega nadzora predvsem zakonitost izdajanja potrdil o skladnosti vozila, medtem ko so njihove druge obveznosti (npr. vodenje sistema kakovosti proizvodnje) izključno predmet strokovnega nadzora, ki je v pristojnosti Javne agencije RS za varnost prometa

V drugem odstavku je določena izjema glede na prvi odstavek in sicer da inšpekcijski nadzor nad traktorji pri opravljanju kmetijskih in gozdarskih del zunaj cestnega prometa, ki obsega samo varnostne elemente pri traktorjih, opravljajo inšpektorji inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo in gozdarstvo, ter inšpektorji inšpektorata, pristojnega za delo.

V tretjem odstavku je določena izjema glede na prvi odstavek in sicer, da inšpekcijski nadzor nad odjavljenimi vozili opravlja inšpektorat za okolje in prostor.

Četrti odstavek daje pristojnost inšpekcijskega nadzora inšpektoratu, pristojnemu za obrambo, za vojaška vozila Slovenske vojske in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo.

K 69. členu

V tem členu je določen dodaten pogoj o delovnih izkušnjah za inšpektorja po tem zakonu, pri čemer mora izpolnjevati še splošne pogoje.

K 70. členu

V tem členu so v prvem odstavku določene pravice in naloge inšpektorja pri izvajanju inšpekcijskega nadzora v

okviru tega zakona.

V drugem odstavku je določeno, o čem mora inšpektor obveščati Javno agencijo RS za varnost prometa.

K 71. členu

V tem členu so določeni ukrepi, ki jih ima pravico odrediti inšpektor pri izvajanju inšpekcijskega nadzora v okviru tega zakona.

K 72. členu

V tem členu so določne pristojnosti in pogoji glede inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem postopkov strokovnih organizacij. Inšpektor lahko odredi ponovitev izvedenega postopka identifikacije ali ocene tehničnega stanja vozila ali ugotavljanja tehnične brezhibnosti vozila.

Drugi odstavek določa, da so za nadaljevanje postopkov veljavne ugotovitve in listine, ki so bile ugotovljene oziroma izdelane v ponovljenem postopku.

Tretji odstavek daje inšpektorju pravno podlago za dostop do videonadzornega sistema preskuševalne steze za tehnične preglede vozil, ki ga morajo vzpostaviti vse strokovne organizacije za tehnične preglede vozil.

Četrty odstavek določa, da strokovna organizacija nosi stroške opravljenega pregleda vozila, v kolikor se pri ponovitvi postopka ugotovi, da je izvajalec postopka izdal soglasje k registraciji vozila oziroma potrdil tehnično brezhibnost vozila za vozilo, ki se izkaže kot neustrezno.

Peti odstavek nalaga inšpektorju, da o nepravilnostih pri postopkih obvešča Javno agencijo RS za varnost prometa.

K 73. členu

V tem členu so določne pristojnosti in pogoji glede inšpekcijskega nadzora v cestnem prometu.

Drugi odstavek predpisuje obveznosti voznika v primeru, da mu inšpektor z dajanjem ustreznih znakov pokaže, da ga želi ustaviti.

Tretji odstavek določa, da voznik nosi stroške opravljenega pregleda vozila, v kolikor se na vozilu ugotovijo nepravilnosti.

Četrty odstavek določa, da mora inšpektorat, pristojen za promet, o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil poročati ministrstvu, pristojnemu za promet. Ta določba izhaja iz zahteve, da mora ministrstvo, pristojno za promet, o izvajanju cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, poročati Evropski komisiji, kot to zahteva Direktiva 2000/30/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2000 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Skupnosti (UL L št. 203 z dne 10. 8. 2000, str. 1).

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena.

K 74. členu

V tem členu so določene pristojnosti glede ukrepanja policije v cestnem nadzoru in pri opravljanju kmetijskih oziroma gozdarskih del.

V drugem odstavku je določeno, kdaj lahko policist zaseže vozilo, v tretjem in četrtem odstavku pa je opredeljen postopek po zasegu vozila.

Peti odstavek določa, da mora policija o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil poročati ministrstvu, pristojnemu za promet. Ta določba izhaja iz zahteve, da mora ministrstvo, pristojno za promet, o izvajanju cestnega pregleda tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, poročati Evropski komisiji, kot to zahteva Direktiva 2000/30/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 6. junija 2000 o cestnem pregledu tehnične brezhibnosti gospodarskih vozil, ki vozijo v Skupnosti (UL L št. 203 z dne 10. 8. 2000, str. 1).

K 75. členu

Ta člen opredeljuje možnost uporabe tako imenovanih »mobilnih enot«. V cestnem prometu je namreč le z ustrežno merilno opremo in napravami na mestu samem mogoče opravljati tudi preglede oziroma merjenje učinkovitosti zavornega sistema in emisij izpušnih plinov, kakor tudi pregled in kontrolo omejilnikov hitrosti. Z mobilno enoto lahko upravlja inšpektor ali policist, lahko pa tudi izvajalec tehničnih pregledov vozil, vendar ob navzočnosti inšpektorja ali policista.

Tretji odstavek tega člena opredeljuje plačilo stroškov pregleda vozila. V primeru, da je z vozilom vse v redu, stroške plača organ, ki je odredil izredni tehnični pregled, sicer pa to bremeni voznika neustreznega vozila.

K 76. členu

V tem členu so določene pristojnosti glede ukrepanja v cestnem nadzoru in pri opravljanju kmetijskih oziroma gozdarskih del. Ta nadzor je v pristojnosti policije in inšpektorata.

Prvi odstavek daje pristojnost inšpektorju ali policistu za izločitev vozila iz prometa oziroma za prepoved opravljanja del v določenih primerih.

Drugi odstavek določa postopek v primeru izločitve ali prepovedi uporabe vozila.

Tretji odstavek tega člena daje inšpektorju in policistu možnost, da v določenih primerih lahko odredita izredni tehnični pregled vozila in odvzem prometnega dovoljenja in registrskih tablic.

Četrti odstavek določa, kdo plača stroške izrednega tehničnega pregleda. V primeru, da je z vozilom vse v redu, stroške plača organ, ki je odredil izredni tehnični pregled, sicer pa to bremeni voznika neustreznega vozila.

Peti odstavek pa določa, na kakšen način se odvzeto prometno dovoljenje in odvzete registrske tablice vrnejo lastniku oziroma uporabniku vozila ter možnost, da se v primeru, da se lastnik oziroma uporabnik ne odzove, prometno dovoljenje in registrske tablice predajo na uničenje.

K 77. členu

V tem členu je natančno urejena tudi dolžnost sodelovanja voznika vozila, ki je predmet cestnega nadzora. Voznik mora na inšpektorjevo ali policistovo zahtevo omogočiti pregled vozila in pri njem sodelovati. Prav tako mora na zahtevo omogočiti tehnični pregled vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče tehnično pregledati (mobilna enota), mora na zahtevo odpeljati vozilo na tehnični pregled in pri njem sodelovati.

K 78. členu

Ta člen določa, da ima v manjšem delu tega zakona pristojnosti nadzora tudi Finančna uprava Republike Slovenije (FURS). Ta služba izvaja nadzor nad vozili v okviru običajnih kontrol po zakonodaji o carinski službi. Pri tem ima pri izvajanju nadzora pravico izločiti iz prometa vozilo, ki je predelano, dodelano ali spremenjeno z namenom izogibanja carinskih, trošarinskih in drugih predpisov, za katerih izvajanje je pristojna carinska služba. Pooblastila pooblaščenih oseb FURS so podobne, kot jih imajo pri svojem nadzoru policist ali pristojni inšpektor.

K 79. členu

Ta člen določa vrsto nadzora, ki ga izvaja poleg policije tudi vojaška policija, ter pooblastila, ki jih imajo po tem zakonu vojaški policisti.

K 80. členu

Ta člen določa prekrškovne organe za posamezne določbe zakona in sicer so določeni pristojni inšpekcijski organi, policija, upravne enote in FURS.

K 81. členu

Ta člen nalaga ministru, pristojnemu za promet, da izda podzakonske akte, s katerimi bo podrobneje opredeljeno izvajanje nadzora v posameznih primerih ter vsebino in način poročanja agencije.

VIII. DOSTOP DO INFORMACIJ O POPRAVILU IN VZDRŽEVANJU VOZILA

K 82. členu

Ta člen uvaja obveznost proizvajalcev homologiranih vozil, da morajo v skladu s predpisi s področja ugotavljanja skladnosti vozil omogočiti vsem zainteresiranim izvajalcem neomejen dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil. Omogočiti morajo tudi dostop do informacij o popravilu in vzdrževanju vozila. Tako določilo vsebuje vedno več posameznih direktiv in uredb EU, ker se s tem omogoča delovanje konkurence na trgu popravil in vzdrževanja vozil ter proizvodnje nadomestnih delov.

Predpisane so globe za kršitev določb tega člena.

IX. ODGOVORNOST STARŠEV, SKRBNIKOV OZIROMA REJNIKOV

K 83. členu

Ta člen uvaja odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov za prekrške, ki so jih storili njihovi otroci oziroma mladoletniki.

Predpisana je globa za kršitev določb tega člena oziroma plačilo stroškov postopka za opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva nad otrokom ali mladoletnikom.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

K 84. členu

S tem členom je urejeno vprašanje dokončanja upravnih postopkov, ki so začeti pred začetkom uporabe predlaganega zakona. Nedvoumno je določeno, da se začeti upravni postopki dokončajo po predpisih, po katerih so bili začeti. Nadalje se daje prehodna obdobja za različne spremembe, ki zahtevajo določne prilagoditve postopkov, izdajo podzakonskih aktov oziroma dopolnitev računalniških evidenc.

K 85. členu

Vsa obstoječa pooblastila na področju ugotavljanja skladnosti vozil, njihove registracije in tehničnih pregledov ostajajo v veljavi do izdaje novih odločb, ki bodo po uradni dolžnosti izdane na podlagi tega zakona.

Drugi odstavek omejuje veljavnosti pooblastila pravnim osebam in samostojnim podjetnikom posameznikom, ki so registrirani za dejavnost prodaje vozil in po tem zakonu izvajajo le postopke registracije vozil, na dve leti. Po tem roku bodo morali izpolnjevati pogoje, kot jih določa ta zakon.

Tretji odstavek podaljšuje veljavnosti pooblastil organizacijam za usposabljanje izvajalcev nalog, ki jih opravljajo strokovne organizacije in registracijske organizacije.

Četrty odstavek podaljšuje veljavnosti pooblastil tehničnim službam, strokovnim organizacijam in registracijskim organizacijam, razen subjektov iz drugega odstavka tega člena, ki imajo v času uveljavitve tega zakona že veljavno pooblastilo za opravljanje teh nalog. Nadalje pa zakon dovoljuje tudi ponovno pridobitev pooblastila pod enakimi pogoji, v primeru, da so ga iz nekega razloga izgubili.

Peti odstavek določa enoletno prehodno obdobje, v katerem morajo tehnične službe pridobiti ustrezno akreditacijo po standardih, ki določajo splošne zahteve za usposobljenost organov za ugotavljanje skladnosti.

Šesti odstavek določa dvoletno prehodno obdobje, v katerem morajo strokovne organizacije vzpostaviti videonadzorni sistem preskuševalnih stez za tehnične preglede vozil.

Sedmi odstavek določa, da lahko izvajalci nalog, ki že imajo veljavno potrdilo po prejšnjem zakonu, opravljajo naloge do izdaje pooblastila po tem zakonu. Javna agencija RS za varnost prometa pa mora v šestih mesecih izdati pooblastila vsem izvajalcem nalog.

Osmi odstavek podaljšuje veljavnosti pooblastil organizacijam za tehnične preglede vozil, ki ob prejemu pooblastila niso izpolnjevali vseh predpisanih zahtev.

Deveti odstavek podaljšuje veljavnost vseh registrskih tablic, ki so bile izdane po vseh predhodnih predpisih s tega področja.

K 86. členu

Podzakonski predpisi k novemu zakonu morajo biti izdani v roku, ki ne sme biti daljši od dveh let. Gre za izredno široko združeno področje pravne obravnave tehnične ustreznosti vozil in potrebni izvršilni predpisi bodo pripravljani in izdani v nekaj časovnih korakih, odvisno od njihove obsežnosti, kompleksnosti in seveda tudi od obstoja in ustreznosti podzakonskih predpisov, ki ostajajo v uporabi po uveljavitvi novega zakona.

K 87. členu

S tem členom se določajo predpisi, ki se razveljavljajo oziroma predpisi, katerih uporaba se nadaljuje do izdaje ustreznih predpisov na podlagi novega zakona.

K 88. členu

Za uveljavitev tega zakona je določen petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Ne pride v poštev.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Ne pride v poštev.

VI. PRILOGE

Osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona:

- Pravilnik o odobritvi motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila,
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij za motorna in priklopna vozila (z najmanj štirimi kolesi),
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij s področja opreme vozil,
- Odredba o določitvi seznama tehničnih specifikacij glede postopkov s področja vozil,
- Pravilnik o ugotavljanju skladnosti vozil,
- Pravilnik o delih in opremi vozil,
- Pravilnik o registraciji motornih in priklopnih vozil,
- Pravilnik o tehničnih pregledih motornih in priklopnih vozil,
- Pravilnik o nadzoru tehnične brezhibnosti vozil v cestnem prometu,
- Pravilnik o zbirkah podatkov o vozilih,

- Pravilnik o načinu in postopku pridobitve pooblastila za opravljanje nalog tehničnih služb in strokovnih organizacij,
- Pravilnik o pripravljanju in izdajanju tehničnih specifikacij za motorna vozila,
- Pravilnik o usposabljanju delavcev za opravljanje nalog tehničnih služb in strokovnih organizacij,
- Pravilnik o določitvi cen tiskovin, obrazcev, tablic in določenih storitev v postopkih s področja varnosti cestnega prometa.